

చందమామ

మే 1996

రెస్
5

GUESS WHO'S MY BEST
FRIEND in school ?

Chelpark

CHELPAK RANGE OF PRODUCTS : WAX CRAYONS, WATER COLOUR CAKES, PEN, PENCIL, INK, OIL PASTELS, MOPPLES COLOUR SET, WATER COLOUR SET, GUM etc.

CHELPAC COMPANY PVT. LTD. A-93, Industrial Estate, Rajajinagar, Bangalore - 560 044. Phone : 91-080-3351562, 3351694

(కొత్త మందుల తయారీ, 7 రోజుల మందు ఉచితం)

తెల్లమచ్చలు

అత్యంత శీఘ్రంగా, ప్రభావశీలియైన మందుతో తెల్లమచ్చ రంగుమారి, నెమ్మదిగా శరీరం రంగులో మచ్చలేర్పడు కారణం దూరంచేస్తూ కల్సిపోవును. పరీక్షించుటకు 7 రోజుల మందు ఉచితంగా వంపుతాము. మిగిలిన వైద్యాలతో విసుగు, నిరాశ చెందితే మాకు రోగి వయస్సు మచ్చల వివరముతో వ్రాయండి.

జుట్టు తెల్లబడుట, రాలుట

చిరుప్రాయంలో జుట్టు తెల్లబడుట, రాలుటకు విలువైన వనమూలికలతో తయారు చేయబడిన మందు కలదు. నల్లని ఒత్తైన జుట్టు, దట్టముగా పెరిగి, మెదడును చల్లపర్చును. రోగి వయస్సు, వివరాలతో తెల్పుండి.

గమనిక: చికిత్సకు వివరములు, వయస్సుతో ఉత్తరములు పై అడ్రసుకు వ్రాయండి

SHYAM AYURVED BHAVAN

(SB-3) P.O. Katrisarai (Gaya) - 805 105 Ph. 06112-74311

కోట్లకికోట్ల సంవత్సరాల పురాతన

FREE

Rasna®

SCARE
Game

భయంకర మృగాలని బెదరగొట్టి తరిమెయ్యండి.

మీకు నచ్చే 11 రుచులుగల రస్నాతో బాటే మరింత ఉల్లాసాన్ని రేకెత్తించుకోండి కనుంచి. రస్నా సాఫ్ట్ డ్రింక్ కాన్సన్ట్రేట్ స్టాండర్డ్ ప్యాక్స్ పైన ప్రచురించబడిన 5 రస్నా డ్రైన్ స్కేర్ గేమ్ కూపన్లను సేకరించి, ఉల్లాసం రేకెత్తించే డ్రైన్ గేమ్ని ఉచితంగా పొందండి. దాంతో యిప్పుడిక "ఐ లవ్ యూ రస్నా" అని చకచకా సరదాగా అనడానికి మరిన్ని కారణాలు మీకోసం.

- ప్యాక్లు యీ ఆఫర్ లేకుండా కూడా దొరుకుతాయి.
- ఈ ఆఫర్ 31వ ఆగస్టు 1996 వరకూ అమలులో వుంటుంది.

MEET

ALOKE EINSTEIN

He's ambitious. A real whizz kid!

He wants to be a success in

everything he does. He plans to

be the finest astrophysicist and
certain he will.

So he makes sure he chooses
only the very best Geometry Set
— Kores Success.

Protractor, divider, compass,
scale, accurately crafted for
non-stop precision and
performance.

Aim for Success...with Kores
Success Geometry Set

Kores

A quality product from Kores (India) Limited

FREE!
*LETTERING STENCIL
INSIDE

KORES SUCCESS GEOMETRY SET
Instrumental In Your Success

* Until stocks last

AKA/724-c

చందమామ

సంస్థాపకుడు : 'చక్రపాణి'

సంచాలకుడు : నాగిరెడ్డి

నిరుద్యోగ సమస్య!

మనదేశం స్వతంత్రం పొందిన తరువాత గత యాభైయేళ్ళలో విద్యారంగంలో ఎంతో ప్రగతిని సాధించింది. పాఠశాలలు, కళాశాలలు పెరిగాయి. నూతన విశ్వవిద్యాలయాలు వెలుస్తున్నాయి. మారుతూన్న కాలానికి అనుగుణంగా నూతన పాఠ్యాంశాలను ప్రవేశపెడుతున్నారు. విద్యాభ్యాసం పూర్తి కాగానే కొత్త కొత్త వృత్తులు చేపట్టడానికి అవకాశాలు పెరిగాయి. ఇది సంతోషించ తగిన పరిణామం!

అయితే, విద్యావకాశాలు పెరిగినంత విస్తృతంగా ఉద్యోగావకాశాలు పెరగడం లేదు. దాని ఫలితంగా విద్యావంతుల మధ్య నిరుద్యోగ సమస్య రోజు రోజుకూ పెరిగిపోతుంది. అయినా, నిరుద్యోగ సమస్య ఒక్క మన దేశానికి మాత్రమే పరిమితం కాదు. అమెరికా వంటి అభివృద్ధి చెందిన దేశాలలో కూడా ఈ సమస్య లేకపోలేదు!

ఉద్యోగం అనగానే కేవలం ప్రభుత్వ ఉద్యోగం కోసం కాచుక్కుర్పవడంలో ప్రయోజనం లేదు. పైగా చదివిన చదువుకు తగిన ఉద్యోగమే కావాలనుకోకుండా, అవకాశం ఉన్న ఉద్యోగాలకు అనుగుణంగా మనల్ని మలుచుకోవడం ఎంతయినా అవసరం. ఎవరో మనకు ఉద్యోగాలు ఇవ్వాలను కోకుండా, మనకు మనమే వనరులు ఏర్పాటు చేసుకుని ఏదో ఒక వృత్తిని చేపట్టి స్వయంఉపాధి కల్పించుకోవడం అన్నిటికన్నా ఉత్తమం.

సంపుటి : 98

మే '96

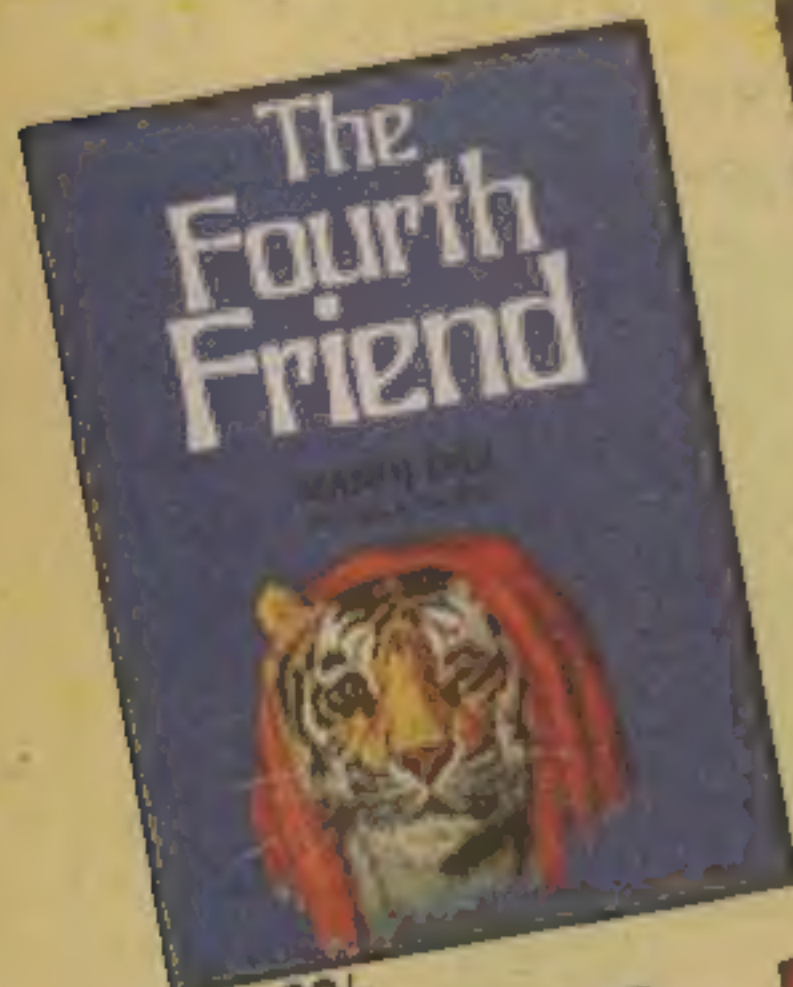
సంచిక : 5

విడిప్రతి : 5.00

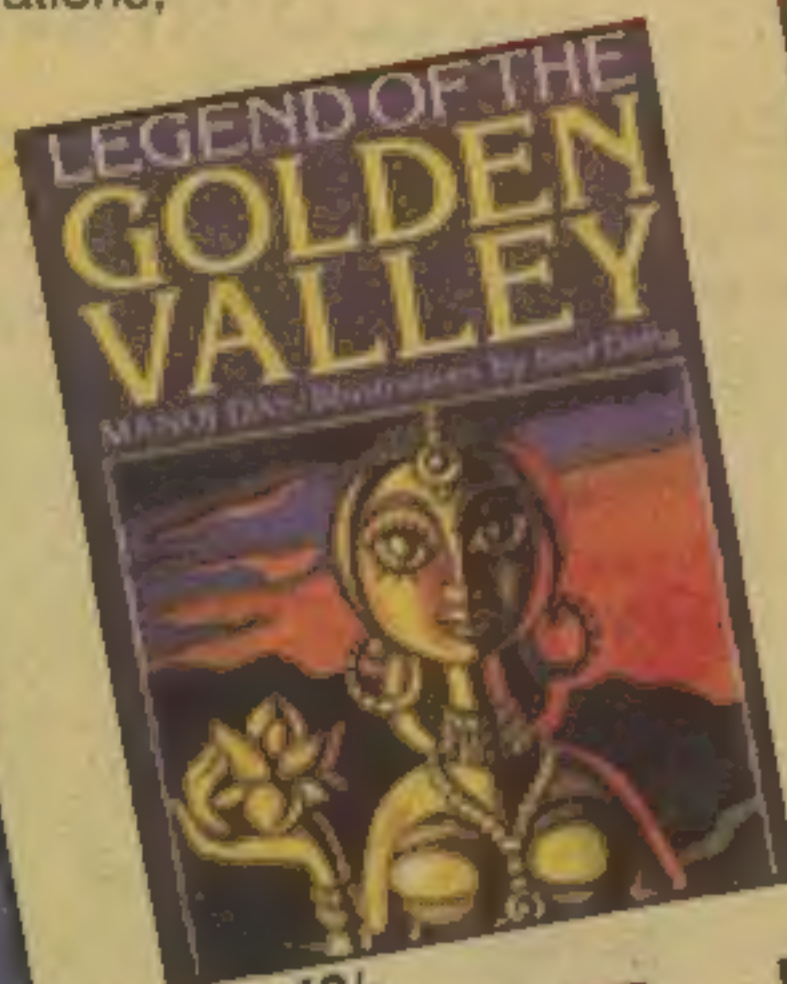
సంవత్సర చందా : 60.00

JUST RELEASED

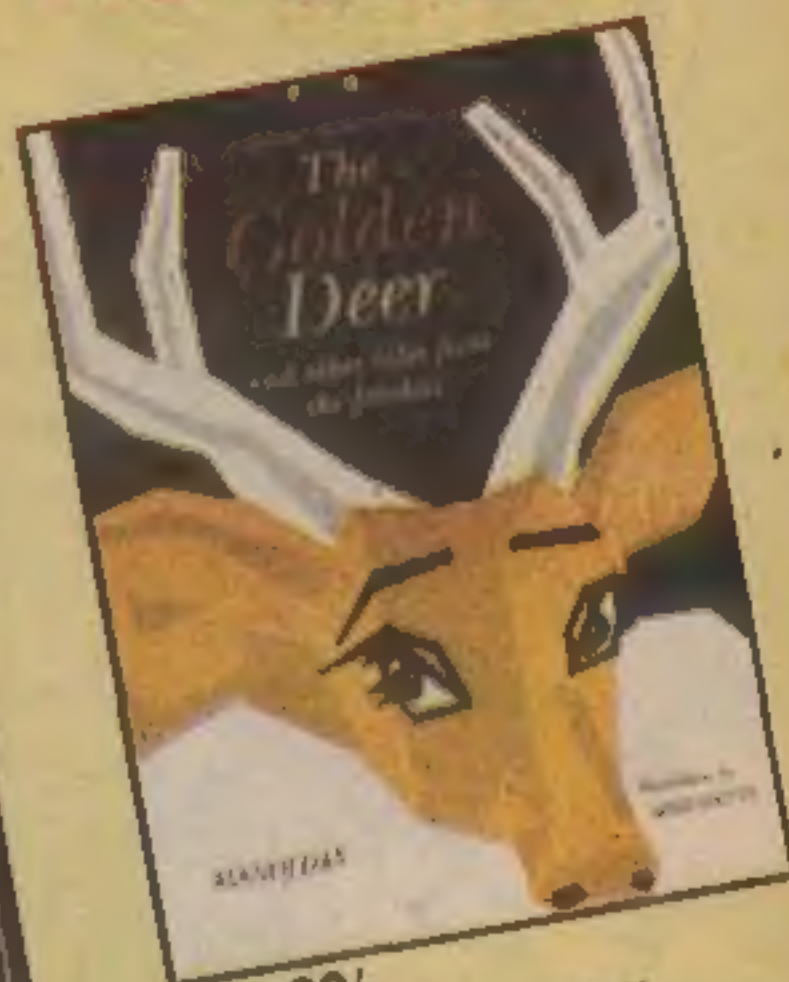
The first set of **Chandamama Books**, splendid in their content, illustrations, and production, is now ready.

Rs. 30/-

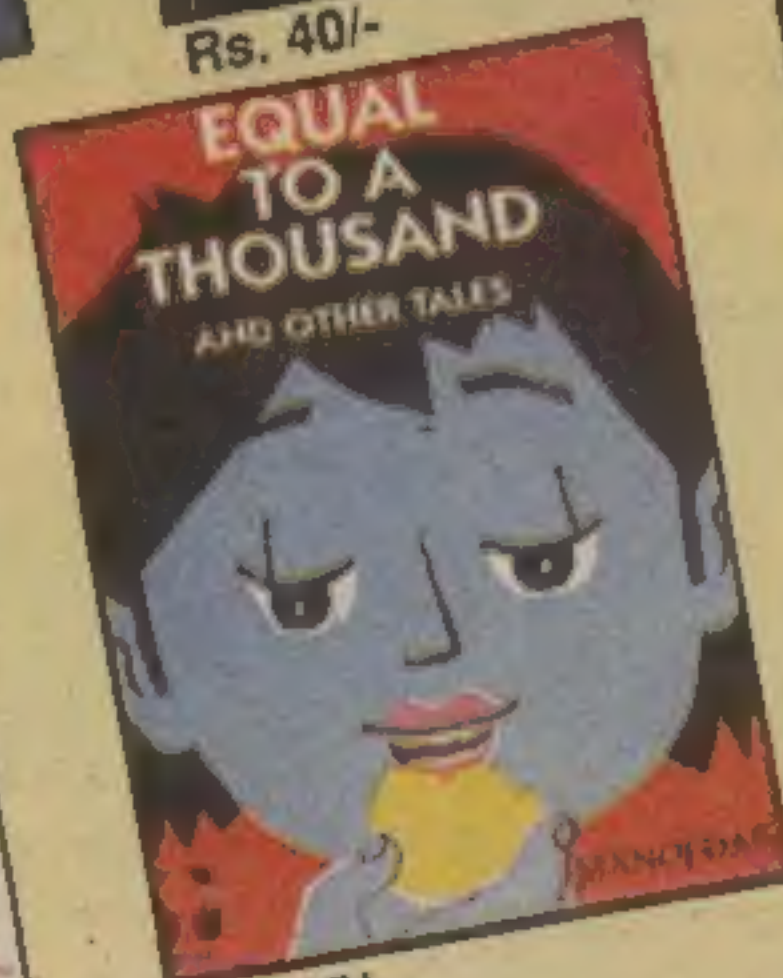
Rs. 40/-

Rs. 30/-

Rs. 30/-

Rs. 25/-

Rs. 30/-

Discount for members of
Chandamama Young Scholars Club.

For details, write to :
CHANDAMAMA BOOKS

Chandamama Bldgs.
Vadapalani, Madras - 600 026.

దక్షిణ కొరియాలో ఎన్నికలు

ఏప్రిల్ 11వ తేదీ దక్షిణకొరియా 15వ నేషనల్ అసెంబ్లీకి ఎన్నికలు జరిగాయి. ఈ ఎన్నికలలో ముగ్గురు కిమ్ ల మధ్య పోటీ జరిగింది. 299 స్థానాలు గల అసెంబ్లీలో పాలక పక్షమైన న్యూ కొరియా పార్టీకి 139 స్థానాలు లభించాయి. ప్రెసిడెంట్ కిమ్ యంగ్ శామ్ ఆ పార్టీ నాయకుడు. కిమ్ డే జంగ్ నాయకత్వంలోని ప్రధాన ప్రతిపక్షమైన నేషనల్ కాంగ్రెస్ ఫర్ న్యూ పాలిటిక్స్ పార్టీకి 79 స్థానాలు లభించాయి. కిమ్ జాంగ్ పిల్ నాయకత్వంలోని యునైటెడ్ లిబరల్ డెమోక్రట్స్ పార్టీకి 50 స్థానాలు మాత్రమే దక్కాయి.

299 స్థానాలలో 46 స్థానాలు ప్రపోర్షనల్ రిప్రజెంటేషన్ వద్దతిలో నింపబడతాయి. 121 స్థానాలు గెలుచుకున్న పాలకపక్షానికి ప్రపోర్షనల్ రిప్రజెంటేషన్ ద్వారా 18 స్థానాలు పెరిగాయి. అంటే, అది మొత్తంమీద 139 స్థానాలు గెలుచుకున్నది. 1991లో జరిగిన ఎన్నికలలో దానికి 149 స్థానాలు లభించాయి. ఈ ఎన్నికలలో నేషనల్ కాంగ్రెస్ కనీసం 100 స్థానాలైనా లభిస్తాయని ఆశించింది. కాని ప్రపోర్షనల్ రిప్రజెంటేషన్ ద్వారా లభించిన 13 స్థానాలతో కలిపి 79 స్థానాలు మాత్రమే గెలుచుకోగలిగింది.

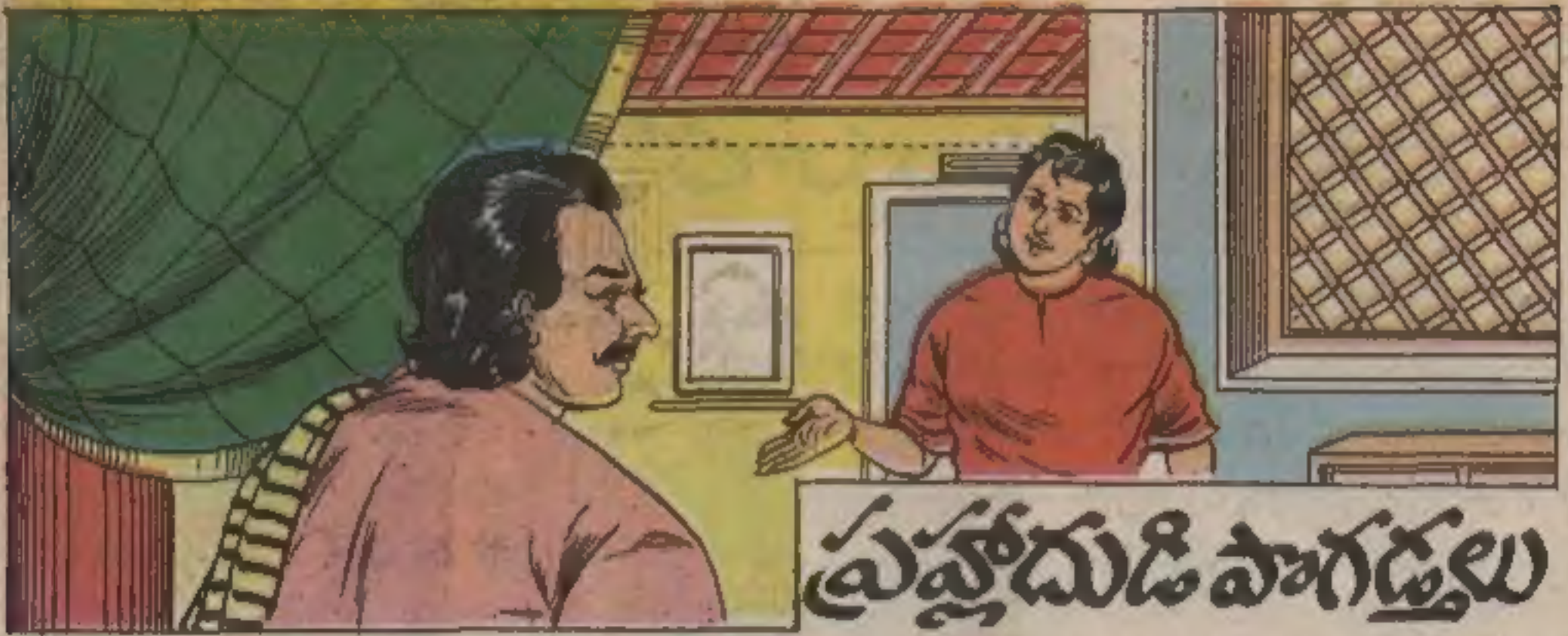
ప్రెసిడెంట్ కిమ్ యంగ్ శామ్ కు 16 ఇండిపెండెంట్లలో కనీసం 11 మంది మద్దతయినా తప్పకుండా లభిస్తుంది. దాంతో ఆయన పూర్తి మెజారిటీ సాధించి, అధికారంలో కొనసాగగలడు. ఎన్నికలకు రెండు వారాలు ఉందనగా ఆయన విజయావకాశాలు కోల్పోగలడని భావించారు. ఉత్తరకొరియా సైనిక దాడి జరిపింది. ఆ చర్యను ప్రపంచదేశాలు ఖండించాయి.

ఇది పాలకపక్షానికి కొంత అనుకూలంగా పనిచేసింది. నేషనల్ కాంగ్రెస్ కు అనుకున్న 100 స్థానాలు లభించి ఉన్నట్టయితే, అది పాలకపక్షం తీసుకురావాలనుకుంటూన్న రాజ్యాంగ పరమైన మార్పులకు ప్రతిబంధకమై రాజ్యాంగ సంక్షోభానికి దారితీసి ఉండేది.

ఈ ఎన్నికలను గురించి రాజకీయ పండితులు - ప్రెసిడెంట్ కిమ్ ఆశించిన విజయం అందుకోలేదు; కిమ్ డే జంగ్ పరిస్థితి మరి బలహీనమైపోయింది అని అభిప్రాయపడ్డారు. ఒకే వ్యక్తి రెండవసారి ప్రెసిడెంట్ కావడానికి కొరియా రాజ్యాంగం అనుమతించదు. కాబట్టి కిమ్ యంగ్ శామ్ 1997 ప్రెసిడెంట్ ఎన్నికలలో పాలకపక్షం తరపున వేరొక అభ్యర్థిని నిలబెట్టడానికి పార్టీని బలపరచుకోవాలి. అయినా, 1998 వరకు కిమ్ యంగ్ శామ్ ప్రెసిడెంట్ గా కొనసాగుతాడు.

నేషనల్ అసెంబ్లీ ఎన్నికలు ముగిసిన ఒక వారం లోగా అంటే, ఏప్రిల్ 16వ తేదీ అమెరికా ప్రెసిడెంట్ బిల్ క్లింటన్ దక్షిణకొరియాకు వచ్చి, కిమ్ యంగ్ శామ్ తో చెజూ దీవి గురించి చర్చలు జరిపాడు. కొరియా ద్వీపకల్పంలో సుస్థిరమైన శాంతి ఏర్పడడానికి నాలుగు పక్షాలూ అంటే - దక్షిణకొరియా, ఉత్తరకొరియా, చైనా, అమెరికా చర్చలు జరపాలని ఉభయులు పిలుపునిచ్చారు. సుస్థిరమైన, శాశ్వతమైన శాంతి, కొరియా ప్రజల ఆశయం. దానిని సాధించడానికి ఉభయ కొరియా దేశాలూ పాటుపడాలి అని ప్రకటించారు.

చాలాకాలం క్రిందట ఒకే ఒక కొరియా ఉండేది. మళ్ళీ సమైక్య కొరియా కోసం ప్రపంచం ఎదురుచూస్తున్నది.

ప్రహ్లాదుడి పాగడ్డలు

వరదయ్య అనేవాడు బొత్తిగా ఏ పని చేయడు. తల్లిదండ్రులూ, అన్నలూ, వదినెలూ మాత్రమే కాక, ఎరిగున్న వాళ్ళందరూ వాడిని ఎందుకూ పనికిరానివాడుగా జమకట్టారు. ఆమాట ముఖంమీదే అన్నానరే వాడు పట్టించుకునేవాడు కాదు.

ఒకసారి వరదయ్య మేనమామ సుకీర్తి వాడింటికి వచ్చాడు. ఇంట్లో అందరూ వరదయ్య గురించి బాధపడటం విని, ఆయన మేనల్లుణ్ణి మందలించాడు.

“నేనేం తప్పు చేశాను?” అన్నాడు వరదయ్య బాధగా.

“మనిషిపుట్టుక పుట్టేక, ఎంతో కొంత సంపాదించడానికి ఏదో ఒక పని చేయాలి. ఈ మాత్రం నీకు తెలియదా?” అన్నాడు సుకీర్తి.

“సంపాదనఎందుకు? కూడు, గుడ్డ, తల మీద ఇంత నీడ కోసమే కదా? ఈ మూడూ

నాకు పనిచేయకుండానే దొరుకుతున్నవి కదా!” అన్నాడు వరదయ్య.

ఈ జవాబుకు సుకీర్తి విసుక్కుంటూ, “అమ్మా, నాన్నా ఎల్లకాలముండరు. అన్నలూ, వదినలూ ఎల్లకాలం చూడరు. అప్పుడేం చేస్తావు?” అని ప్రశ్నించాడు.

“నేనే కష్టపడిబోలెడు సంపాదించి దాచుకుంటే, అదంతా దొంగలెత్తుకు పోరని నమ్మక మేమిటి? అందుకే జ్ఞాని రేపటి గురించి ఆలోచించడు. నేను జ్ఞానిని,” అన్నాడు వరదయ్య.

దీనికి సుకీర్తి ఆశ్చర్యపోతూ, “మనిషి పుట్టుక పుట్టేక ఏదో ఒకటి సాధించాలి. లేక పోతే నీ పుట్టుకకు సార్థకత లభించదు,” అన్నాడు.

“సార్థకత అంటే ఏమిటి మామయ్యా?” అని అడిగాడు వరదయ్య. “నీ పేరు కలకాలం అందరికీ గుర్తుండి పోవాలి. అది

సార్థకత అంటే! తెలిసిందా?" అన్నాడు సుకీర్తి.

"అలాగా, మా తాతగారు పోయి పదేళ్ళయింది. ఇప్పుడూళ్ళ అందరూ ఆయన్ని మరిచిపోయారు. మా ముత్తాతగారిదైతే పేరు కూడా ఎవరికీ, ఆఖరుకు ఇంట్లోవాళ్ళకు కూడా సరిగ్గా గుర్తులేదు. ముత్తాతకు ముందు వాళ్ళెవరో ఎవరికీ తెలియదు. ఈ ప్రపంచంలో శరీరానికిలాగే పేరు కూడా శాశ్వతం కాదు. అశాశ్వతమైన వాటికోసం శ్రమించడం వృథా కదూ?" అన్నాడు వరదయ్య తడుముకోకుండా.

మేనల్లుడి మాటలకు సుకీర్తి నిట్టూర్చి, "ఒరే, నీకు మాట్లాడటంలో చాలా తెలివి ఉంది. కానీ, ఏం లాభం? బ్రతికుండగా ఒక్కసారైనా, కనీసం ఒక్కరిచేతనైనా మెప్పు పొందనిదే జీవితానికి సార్థకత లేదు," అన్నాడు.

"సార్థకత అన్న పదాన్ని చక్కగా ఉపయోగిస్తున్నావు, మామయ్యా! నువ్వనే ఆ సార్థకత నా జీవితానికి లభించినట్లే! ఈ ఊళ్ళ ప్రహ్లాదుడనే గొప్పాయన ఉన్నాడు. ఆయన నన్ను కనిపించినప్పుడల్లా పొగుడుతూంటాడు. తెలుసా?" అన్నాడు వరదయ్య గొప్పగా.

"ఏమో? నేను నమ్మను!" అన్నాడు సుకీర్తి.

"అయితే సాయంత్రం కాలవగట్టుకురా. నీ కళ్ళారా చూసి చెవులారా విందువుగాని!" అన్నాడు వరదయ్య.

ఆ సాయంత్రం సుకీర్తి కాలవగట్టుకు వెళ్ళాడు. ఆ సమయంలో వరదయ్య ఒక

చెట్టుకింద చితికిలబడి కూర్చుని తనలో తాను పాట పాడుకుంటున్నాడు. అంతలో ప్రహ్లాదుడలా వచ్చాడు.

వరదయ్య చటుక్కున లేచి నిలబడి ఆయనకు దణ్ణం పెట్టాడు.

"కూర్చోరా!" అన్నాడు ప్రహ్లాదుడు.

"తమబోటి గొప్పవారు నిలబడి ఉండగా నేనెలా కూర్చునేది బాబూ!" అన్నాడు వరదయ్య వినయంగా.

ప్రహ్లాదుడు గొంతు సవరించుకుని, "గొప్పతనంలో ఎవరైనా నీ తర్వాతే రా! నీవు మహాజ్ఞానివి. మహాయోగులకు కూడా నీ దశకు చేరుకోవాలంటే వందేళ్ళు పడుతుంది. మా మధ్య ఉండిపోయి నీకు విలువ

లేకుండా ఉందికానీ, జ్ఞానుల మధ్య ఉంటే వాళ్ళందరూ నిన్ను ఆరాధించి ఉండేవాళ్ళు. వేదాంతాన్ని చదవడం వేరు అర్థం చేసుకోవడం వేరు, వంటబట్టించుకోవడం వేరు. నువ్వు వేదాంతాన్ని వంటబట్టించుకున్నావు కదరా!" అన్నాడు.

"అంతా మీ అభిమానం, నా గొప్పతనమేం లేదు." అన్నాడు వరదయ్య ఏమాత్రంపొంగి పోకుండా.

"నాకు సమయం చిక్కడం లేదుగానీ, నీతోపాటు కొంతసేపు వేదాంతచర్చ చేయాలని ఉందిరా! ఎప్పుడో ఆ భగవంతుడు అనుగ్రహించకపోదులే!" అనేసి ప్రహ్లాదుడు అక్కణ్ణించి వెళ్ళిపోయాడు. అంతవరకూ కాలవగట్టు చెట్లచాటున ఉండి, ఈ

సంభాషణ వింటున్న సుకీర్తి బయటకు వచ్చి, "ఘటికుడివే! బాగా పొగిడించుకున్నావు. ఏం మంత్రం వేశా వేమిటి?" అన్నాడు కుతూహలంగా.

"అంతా ఇచ్చిపుచ్చుకోవడం, అంతే! నేనాయనను పొగుడుతాను. ఆయన నన్ను పొగుడుతాడు," అన్నాడు వరదయ్య.

సుకీర్తి అయిష్టంగా తలాడించి, "అలాంటి పొగడ్తలకు విలువలేదు. అందరిచేతా గొప్పవాడుగా గుర్తించబడిన వాడిచేత పొగడ్తలందుకోవాలి. అప్పుడే జీవితానికి సార్థకత!" అన్నాడు.

"ప్రహ్లాదుణ్ణి గురించి నీకు తెలియదు, మామయ్యా! ఆయన చాలా గొప్పవాడు," అన్నాడు వరదయ్య ఉక్రోషంగా.

“ఏంగప్పా- నిన్ను పొగడగానే తెలిసి పోయింది,” అన్నాడు సుకిర్తి హేళనగా.

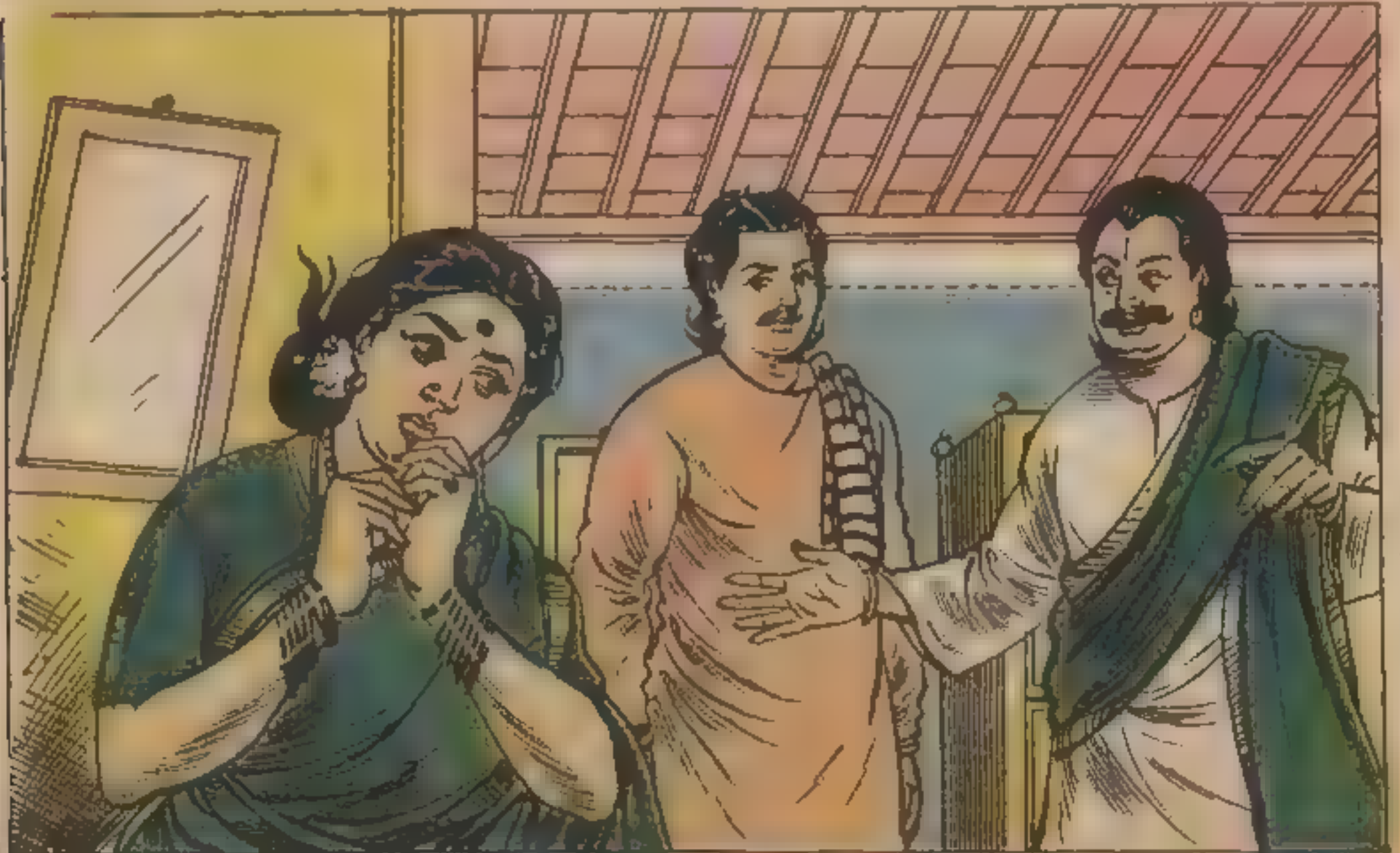
దీనికి వరదయ్య కోపం తెచ్చుకుని, “నన్నయితే ప్రహ్లాదుడొక్కడే పొగుడుతాడేమో కావీ, ఆయనను ఈ ఊళ్ళ పొగడనివాడంటూ లేడు. కావాలంటే, నలుగుర్నీ అడిగిచూడు,” అంటూ మేనమామను సవాలు చేశాడు.

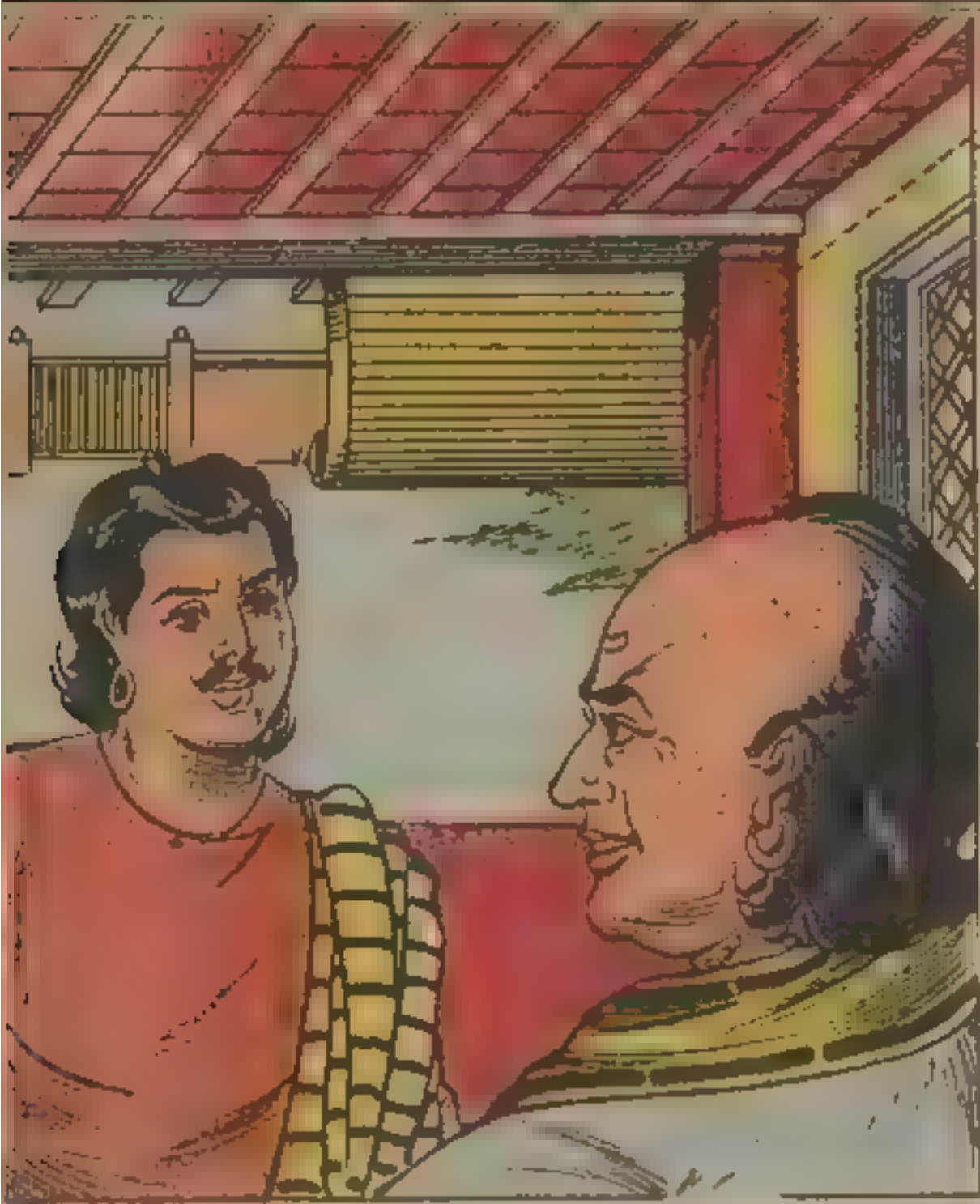
మేనల్లుడి మాటలపై నమ్మకం కుదరక సుకిర్తి, ఊళ్ళ ఒక్కొక్కరినీ అడిగి చూశాడు. ఒక వ్యాపారి ప్రహ్లాదుడి అర్థశాస్త్రజ్ఞానాన్ని మెచ్చుకున్నాడు. ఒక వండితుడాయన పొండిత్యాన్ని మెచ్చుకున్నాడు. ఒక చిత్రకారుడాయన వేసే బొమ్మల్ని మెచ్చుకుంటే, ఒక సంగీత విద్వాంసుడాయన కంఠస్వరాన్ని మెచ్చుకున్నాడు. ప్రహ్లాదుడు సకలశాస్త్ర పారం

గతుడనీ, సకల కళాకోవిదుడనీ సుకిర్తికి అర్థమయింది. ఆయన సామాన్యుడు కానప్పుడు, మేనల్లుడిలో ఏం గొప్పతనంచూసి అంతగా పొగిడాడో అర్థం కాక సుకిర్తి తబ్బి బుర్రయ్యాడు.

ఆయన ఈ సంగతి ఇంట్లో చెబితే వరదయ్య తండ్రి నవ్వి, “ఎదుటివాళ్ళు ఎలాంటి వాళ్ళయినా పొగడడం గొప్పవాళ్ళ లక్షణం. మనవాణ్ణి పొగడడంవల్ల ఆయనగొప్పతనం పెరిగింది తప్ప- వాడికేం గొప్పతనం అంటలేదు,” అన్నాడు.

వరదయ్య తల్లి మాత్రం సుకిర్తితో, “తమ్ముడూ! మనవాడిలో ఆయన ఏదో గొప్పతనం చూసే ఊంటాడు. అదేమిటో తెలుసుకోమంటే ఒక్కరూ నా మాట పట్టించుకోవద్దు,” అన్నాడు.

చుకోరు. ఒకసారి నువ్వయినా ఆయన్నడిగి తెలుసుకో," అన్నది.

సుకీర్తికి ఈ విషయమై కుతూహలంగానే ఉన్నది. అందువల్ల ఆయన మర్నాడే వెళ్ళి ప్రహ్లాదుణ్ణి కలుసుకుని తన గురించి చెప్పి కుని, ఆయనను పొగిడాడు.

ప్రహ్లాదుడు చాలా సంతోషించి, "మీకు నావల్ల ఏమైనా ప్రయోజనముంటే చెప్పండి. తప్పక సాయపడతాను," అన్నాడు.

సుకీర్తి వెంటనే వరదయ్యను గురించి చెప్పి, "వాడిలో మీరుచూసిన గొప్పతనమేమిటో చెప్పండి," అని అడిగాడు. ప్రహ్లాదుడాశ్చర్య పడి, "వరదయ్యను గురించినాకేమీతెలియదు. పొగడ్తం నా అలవాటు. అంతే!" అన్నాడు.

"పొగడ్తం అలవాటా! అందరినీ విచక్షణ లేకుండా పొగడ్తం తప్పు కాదా? తమవంటి గొప్పవారికిది తగునా?" అన్నాడు సుకీర్తి.

ప్రహ్లాదుడు చిన్నగా నవ్వి, "పొగడ్తంలో తప్పేముంది. అందువల్ల ఎదుటి మనిషికి ఉపకారమే తప్ప, అవకారం అన్నది లేదే!" అన్నాడు.

"ఎందుకూ పనికిరాని వాడిని జ్ఞానిఅనడం వల్ల, వాడు మరింత పొడయ్యే అవకాశం లేదా?" అని అడిగాడు సుకీర్తి.

"లేదు! ఎలాంటివాడికైనా ఎంతోకొంత సిగ్గు ఉంటుంది. నేను పొగిడినవాడు జ్ఞాని అయితే, పొగడ్తకు వినయంతో సిగ్గుపడతాడు. జ్ఞాని కాకుంటే నా పొగడ్తను నిజం చేయడానికి కృషి చేస్తాడు," అన్నాడు ప్రహ్లాదుడు.

"మీరు పొగిడినవాడు సిగ్గులేనివాడైతే?" అని ప్రశ్నించాడు సుకీర్తి.

"సిగ్గులేనివాడైతే, నాకు ప్రమాదం తప్ప తుంది," అన్నాడు ప్రహ్లాదుడు తడుము కోకుండా.

"మీకు ప్రమాదమా, అదేమిటి?" అన్నాడు సుకీర్తి ఆశ్చర్యంగా.

"ఏ పనీ చేయనివాళ్ళు సిగ్గులేని వాళ్ళయితే— వాళ్ళు గొప్పవాళ్ళను హేళన చేయడమే పనిగా పెట్టుకుంటారు. నేను ఎక్కడికి వెళ్ళినా అందరి నోటా పొగడ్తలే వింటాను. ఎవరి నోటా హేళనను వినడం నాకిష్టం ఉండదు. అందుకే అందరినీ పొగుడు

తుంటాను. అందువల్ల అన్నివిధాలా వాళ్ళకూ, నాకూ ప్రయోజనం," అన్నాడు ప్రహ్లాదుడు నవ్వుతూ.

సుకీర్తి ఆయన పద్ధతికి ఆశ్చర్యపడుతూ, "అయ్యా! అంతా బాగానే ఉందికానీ, తమరు పొగడ్తల విషయంలో కొంత విచక్షణ పాటించాలి. లేకుంటే నా మేనల్లుడివంటి వారు, తాము మహాజ్ఞానుల మకునే ప్రమాదముంది," అన్నాడు.

ప్రహ్లాదుడు నవ్వి, "తనకు తానుగా తన గురించి తెలుసుకున్నవాడే జ్ఞాని. ఇతరుల ద్వారా తను జ్ఞానినని తెలుసుకునేవాడు మూర్ఖుడు. నా మాటలతో ఒకరి జ్ఞానం పెంచలేను. ఒకరి మూర్ఖత్వాన్ని తగ్గించలేను," అన్నాడు.

"అయినప్పటికీ, పొగడేముందు ఇతరుల గురించి తెలుసుకోవడం అవసరం కదా!" అన్నాడు సుకీర్తి తన పట్టువిడవకుండా.

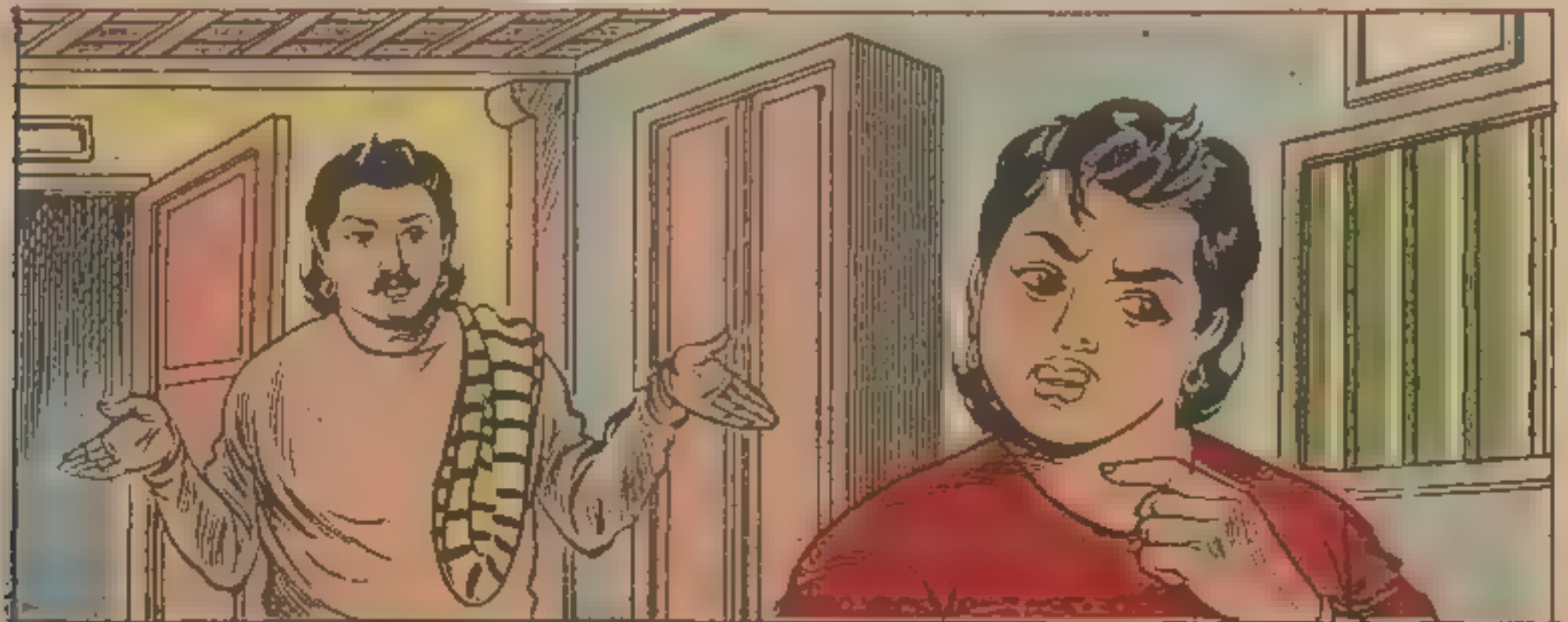
ప్రహ్లాదుడు కాదన్నట్లు తల ఊపి, "ఇతరుల గురించి తెలుసుకునేందుకు వినియోగించ వలసిన సమయాన్ని నేను కొత్త విషయాలు

తెలుసుకునేందుకు ఉపయోగించుకుంటాను. పనికిరానివాళ్ళ గురించి నా కాలాన్ని వృథా చేయలేను. ఏదో ఒకటి నేర్చు కోవాలను కునే నేను, ఎవరితో అయితే కాలక్షేపం చేయనో వాళ్ళు పనికిరానివాళ్ళని లెక్క. అలాంటివాళ్ళను నేను నాలుగు పొగడ్తలతో త్వరగా వదుల్చుకుంటాను," అన్నాడు.

సుకీర్తికి తన అనుమానాలన్నీ తీరిపోయాయి.

ఆయన ఇంటికి తిరిగివచ్చి, మేనల్లుడికి జరిగినదంతా చెప్పి, "ఒరేయ్, ప్రహ్లాదుడి నుంచి నేను చాలా నేర్చుకున్నాను. ఇక మీదట నేను నీతో నాలుగు పొగడ్తలు తప్ప ఇంకేమీ మాట్లాడను. నిజానికి నీ అంతటి మహాజ్ఞాని ఈ భూప్రపంచంలో ఉండడమేకో!" అని తన ఊరు వెళ్ళి పోయాడు.

అప్పటికి వరదయ్యకు తన గురించి బాగా అర్థమై సిగ్గుపడ్డాడు. క్రమంగా వాడిలో మార్పు వచ్చింది. ఆ తర్వాత మళ్ళీ పొగడ్తల కోసం ప్రహ్లాదుడి ఎదుటపడే ప్రయత్నం మాత్రం చెయ్యలేదు.

అబద్ధం

చిన్నాపురం అనే గ్రామంలో శంకరలింగం అనే యువకుడుండేవాడు. వాడికి అబద్ధాలు చెప్పి జనాన్ని నమ్మించి, అనందించడం నరదా. వాణ్ణి అందరూ అబద్ధాలమారివెధవ అని పైకి ఈసడించినా, మహాతేలివిగలవాడని కూడా అనుకుంటూండేవారు.

ఒకసారి శంకరలింగం వీధిన పోతూండగా, పెద్దాపురం గ్రామంవద్దైన ఈశ్వరయ్య వాణ్ణి పలకరించి, "నేను పొరుగుగ్రామం వాడినైనా, నిన్ను గురించి బాగా తెలుసు. నువ్వు అబద్ధాలు చెప్పి అందర్నీ నమ్మిస్తూంటావట. ఏదీ ఒక్క అబద్ధం చెప్పి నన్ను నమ్మించు, చూద్దాం!" అన్నాడు.

శంకరలింగం ఈశ్వరయ్యను ఎగాదిగా చూసి, "అబద్ధం చెప్పి నిన్ను నమ్మించడం అలా ఉంచి, నీతో ఒక్కమాట పలికేందుకూడా నాకు తీరిక లేదు. ఊరి చెరువుకు గండిపడి నీరంతా పక్కనున్న పొలాల్లోకి ప్రవహిస్తున్నది. ఎన్ని చేపలనైనా అలా చేత్తో పట్టుకుని ఇంటికి తీసుకుపోవచ్చు!" అంటూ చెరువుకేసి పరుగు ప్రారంభించాడు.

అంత తేలికగా చేపలు దొరుకుతున్నవని వినగానే ఈశ్వరయ్యకు ఆశపుట్టి చెరువుకేసి పరిగెత్తాడు. చెరువులో నీళ్ళు నిండుగా ఉన్నవి. దానితో అతడికి శంకరలింగం, తనకు అబద్ధం చెప్పి నమ్మించాడని అర్థమైంది.

- డి. శంభుదాసు

11

[బ్రోయ్యయ్యుద్ధం ముగిసినాక తన స్వదేశమైన ఇథకాను చేరుకోవటానికి బయలుదేరిన రూపధరుడు అనేక విఠ్ఠపాటు చెప్పరాని కష్టాలు పడి, అపాయాలను ఎదుర్కొని, తన అనుచరులనందరనూ కోల్పోయి, ఒంటరిగా స్వదేశానికి చేరాడు. కాని ఇంకా అతని కష్టాలు తీరలేదు. అతని ఇష్టదేవత అయిన బుద్ధిమతీదేవి అతని క్షేమం కోరి రూపధరుడి రూపాన్ని పూర్తిగా మార్చి వృద్ధుడిలాగా కనపడేటట్టు చేసింది. ఈలోపుగా ఇథకాలో.....]

బ్రోయ్యయ్యుద్ధంనుంచి గ్రీకులు తిరిగివచ్చినాక రూపధరుడు దారిలో మరణించాడని వదంతి పుట్టింది. ఇథకాలోనూ, దాని పరిసరాలలో ఉన్న దీవులలోనూ గల రాజకుమారులు నూటపన్నెండుమంది రూపధరుడి ఇంటిపై వచ్చిపడ్డారు. ఎలాగయినా రూపధరుడి భార్య అయిన పద్మముఖిని పెళ్లాడి ఇథకాకు రాజు కావటమే వారిలో ప్రతిఒక్క రాజ కుమారుడి ఆశయమూనూ.

ధీరమతి అప్పుడే యౌవనం పొడచూపు తున్న కుర్రవాడు, అతను పసివాడుగా ఉండ గానే రూపధరుడు యుద్ధానికి బయలుదేరి వెళ్ళాడు. అందుచేత ధీరమతి తన తండ్రిని బొత్తిగా ఎరగడు. అయితే అతను తనతండ్రి రాకకోసం ఎంతో ఆత్రంగా ఎదురు చూస్తు న్నాడు. ఆయనను గురించి ఏ వార్తా లేక పోవటం అతనిని చాలా బాధించింది. "ఆయన పోయినట్టు నమ్మకంగా తెలిసినా

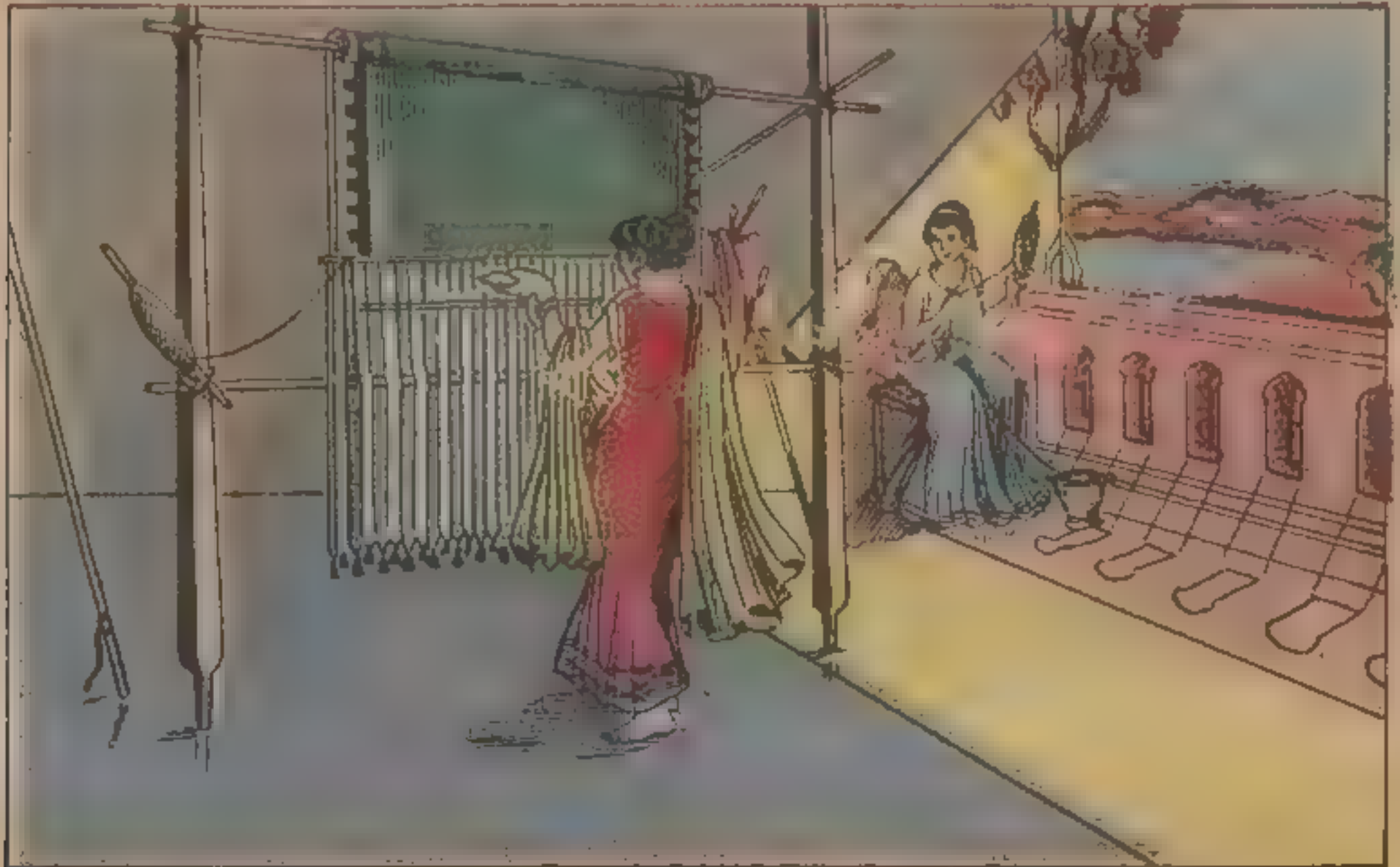
బాగుండును. మా అమ్మ ఎవరినో ఒకరిని పెళ్లాడేస్తుంది," అనుకున్నాడతను.

ప్రస్తుతం ఈ రాజకుమారులందరూ ధీరమతిని అనహాయుడికింద కట్టేసి, అతని ఇంట తిష్టవేసి, రూపధరుడి పశుగణాలను కోసుకు తిని విందులు ఆరగిస్తూ, తాగి తందనాలు వేస్తూ, పద్మముఖి నా భార్య అంటే నా భార్య అని ప్రగల్భాలు పలుకుతున్నారు. వారిని ఎలా వదిలించుకోవాలో ధీరమతికి తెలియలేదు.

ఇక, పద్మముఖికి తన భర్త తిరిగి వస్తాడని గట్టి నమ్మకం. రూపధరుడు చచ్చిపోలేదనీ, అతను తిరిగి వస్తాడనీ జోస్యం ద్వారా ఆమె తెలుసుకుని ఉన్నది. అందుచేత ఆమె తిరిగి పెళ్లాడ నిరాకరించింది. కాని

ఆమెను కోరివచ్చిన రాజకుమారులు రూపధరుడు చనిపోయాడని చెప్పి ఆమెను పెళ్లికి తొందర చేయసాగారు. వారిని తప్పించుకొనటానికి ఆమె ఒకయుక్తి వన్నింది: "నేను మా మామగారి శవంపై కప్పటానికి ఒక బట్ట నేస్తున్నాను. అది పూర్తి కాగానే స్వయంవరం చేసుకుంటాను," అన్నది. రాజకుమారులు సరేనన్నారు.

అది మొదలు పద్మముఖి రోజూ పగలల్లా బట్ట నేయటమూ, రాత్రివేళ నేసినదంతా విప్పదీయటమూ చేస్తూ రాసాగింది. ఇలా మూడేళ్లు సాగాక రాజకుమారులు ఆమె చేసిన మోసం ఒకనాడు పట్టేశారు. దాంతో వారి దౌర్జన్యం మితిమీరసాగింది. ఇది చూసి ధీరమతి బాగా ఆలోచించి ఒక

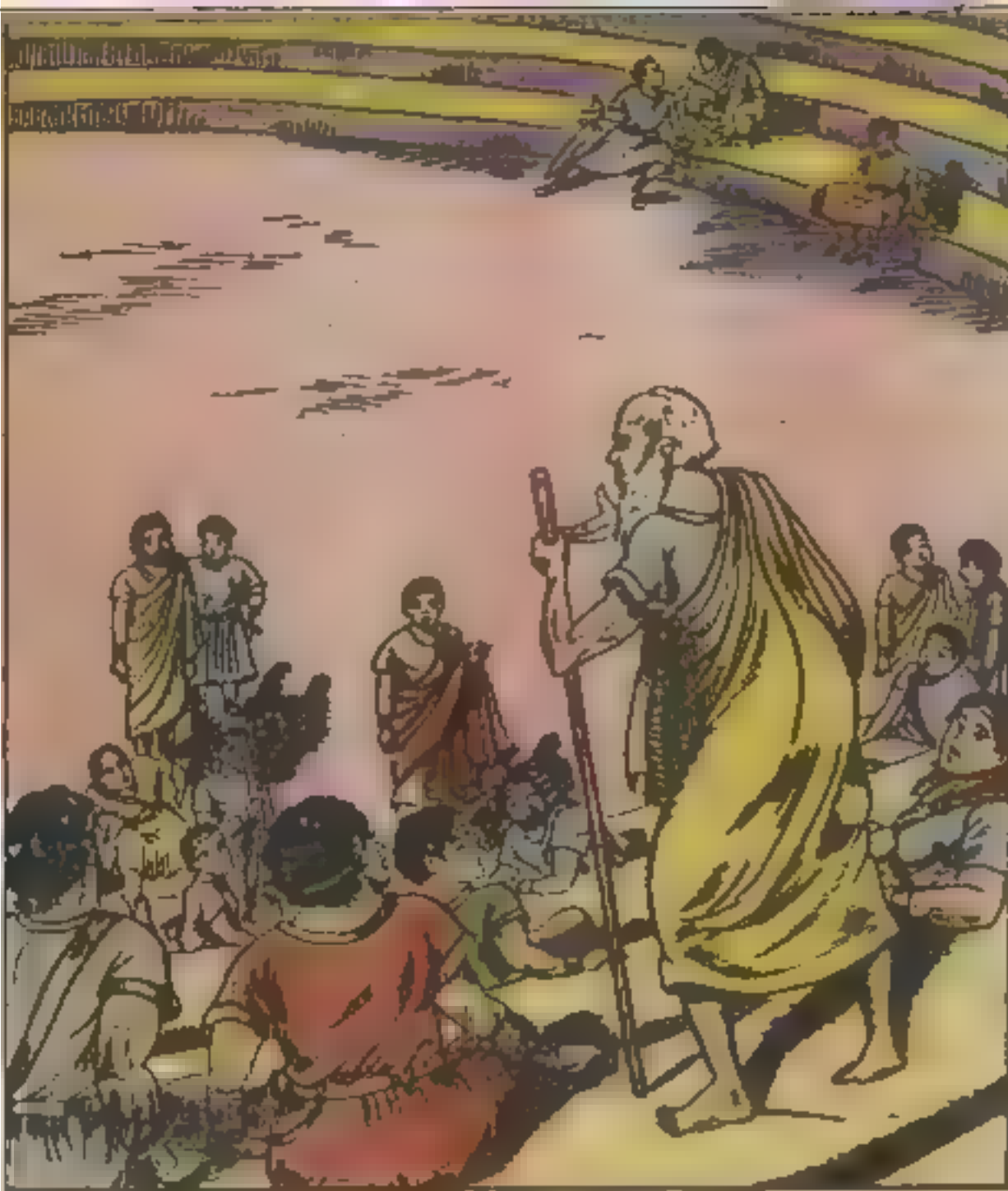
నిర్ణయానికి వచ్చాడు. అతను పైలాస్ కు వెళ్ళి నవద్యోతుణ్ణి, స్పార్టాలో ప్రతాపుణ్ణి కలుసుకుని తన తండ్రి వార్తలు తెలుసు కుందామనుకున్నాడు. అందరికన్న ఆఖరుకు ఇల్లు చేరినవాడు ప్రతాపుడు; అందుచేత ఆయనకు తన తండ్రి వృత్తాంతం కొంత అయినా తప్పక తెలిసి ఉండవచ్చు.

“మా తండ్రి పోయినట్టు తెలిస్తే ఆయనకు ఉత్తరక్రియలు చేసి మా అమ్మకు స్వయం వరం జరిపిస్తాను. అంతేగాని ఈ దుర్మార్గులను ఇక ఎంత మాత్రమూ సహించను. నా ఈడు యువకులు ఎంతో శౌర్య పరాక్రమాలు చూపిస్తున్నారు. మా తండ్రి బతికే ఉన్న పక్షంలో, ఇంటచేరి మా తల్లిని వేధిస్తూన్న ఈ దుర్మార్గుల నందరినీ ఏదోవిధంగా తప్ప

కుండా కడతేర్చుతాను!” అనుకున్నాడు ధీరమతి. ఈ విధంగా నిర్ణయించుకున్న వాడై ధీరమతి ఆ రోజు రాజకుమారులతో, “అయ్యలారా, మీరంతా మా అమ్మను పెళ్లాడ గోరుతున్నామంటున్నారు. బాగానే ఉంది గాని, మీ ప్రవర్తన నా కెంతమాత్రమూ నచ్చలేదు. రేపు రచ్చబండలో సమావేశం జరిపి, మీరంతా నా ఇంట్లో నుంచి వెళ్లి పోవాలని బహిరంగంగా మిమ్మల్ని కోర బోతున్నాను. మీ ఇళ్లలో తినండి తాగండి. ఇక్కడే మీ ఆగడాలు సాగించదలచిన పక్షాన మీరు నిర్మూలమైపోగలరు!” అని హెచ్చరించాడు.

అకస్మాత్తుగా ఆ కుర్రవాడు ప్రదర్శించిన సాహసం చూసి వారందరూ ఆశ్చర్య పడ్డారు.

మర్నాడు తెల్లవారగానే ధీరమతి చాటింపు వేసేవారిని పిలిచి, రచ్చబండలో పొరులందరూ సమావేశం కావలిసిందిగా చాటించి రమ్మని ఉత్తరువిచ్చాడు. అతను రచ్చబండవద్దకు ఒక బల్లెం చేత బట్టి, రెండు కుక్కలను వెంటబెట్టుకుని, దేదీప్యమానంగా ప్రకాశస్తూ వెళ్లాడు. అక్కడ చేరిన పెద్దలు ధీరమతిని అతని తండ్రి కూర్చుంటూ ఉండిన అగ్ర స్థానంలో కూచోనిచ్చారు. అందరూ ఎవరి స్థానాలలో వారు కూచోగానే చాలా వృద్ధుడైన ఐగుప్తుడు లేచి మొదట మాట్లాడాడు. ఈయన కుమారులలో ఒకడు రూపధరుడి అనుచరుడు. ఫాలలోచనుడు చంపితిన్న వారిలో ఒకడు. ఈయన మరొక కుమారుడు

పద్మముఖిని పెళ్లాడగోరే రాజ కుమారులలో ఉన్నాడు. ఈ వృద్ధుడు లేచి నిలబడి, “నాయనలారా, ఈ సమావేశం ఏర్పాటు చేసినవారెవరోగాని, చాలా మంచిపని చేశారు. ఎందుకంటే రూపధరుడు యుద్ధానికి వెళ్లాక ఇథకాలో ప్రజలు సమావేశం కావేలేదు. ఇవాళ మనం ఎందుకు సమావేశమయ్యామో నాకు కూడా తెలుసుకోవాలని అత్రంగా ఉంది!” అన్నాడు.

వృద్ధుడి మాటలు ధీరమతిని ఉత్సాహపరిచాయి. అతను లేచి నిలబడి, “అయ్యా, ఈ సమావేశాన్ని ఏర్పరచినది నేనే. కేవలం నా సొంత కష్టాలు చెప్పుకొనటానికే మిమ్మల్ని ఆహ్వానించాను. నా ఇంటికి రెండు కష్టాలు దాపరించాయి. నేను ప్రసిద్ధుడైన నా తండ్రిని పొగొట్టుకున్నాను; అయిన ఒకప్పుడు మీ అందరికీ రాజు. అంతకంటే కూడా పెద్ద ఉపద్రవం మరొకటి వచ్చిపడింది; మా అమ్మను పెళ్లాడే ఉద్దేశంతో అనేకమంది వచ్చి మా ఇంటిపై బడి మా ఇల్లు గుల్ల చేస్తున్నారు. త్వరలోనే నేను సర్వ నాశనమై పోతానని భయంగా ఉన్నది. ఈ పని చేస్తున్నవారిలో ఇక్కడ చేరినవారి కుమారులు కొందరున్నారు. మా తాతగారి వద్దకు వెళ్లి మా అమ్మనిచ్చి వివాహం చెయ్యమని అడగటానికి వారికి ధైర్యం చాలదు. అందుచేత మా ఇంట చేరి మా పశువులను చంపి తింటూ, మా సారా తాగుతూ, యథేచ్ఛగా

తందనాలు చేస్తున్నారు. మా నాన్నగారు లేని కారణంచేత మా ఇల్లు కుక్కలదొడ్డి అయి పోయింది. మా నాన్నగారు మన దేశానికి ఏమి ద్రోహం చేశాడని మేమీ శిక్ష అనుభవిస్తున్నామో నాకు తెలియటం లేదు. ఇది మీ అందరికీకూడా తలవంపులైన విషయమే!” అన్నాడు.

వెంటనే దుర్బుద్ధి అనేవాడు లేచి, “ధీరమతి, నీవు చేసిన అక్షేపణకు అర్థం లేదు. తప్పంతా మీ అమ్మది అయి ఉండగా మమ్మల్ని దుయ్యబడతావెందుకు? మూడేళ్లుగా మీ అమ్మ మమ్మల్నందరినీ మోసగించింది. ఆమె మాలో ప్రతి ఒక్కడికీ ఏదోవిధంగా ఆశ చూపెట్టింది. బట్ట నేయటం పూర్తికాగానే స్వయంవరం చేసుకుంటానన్నది. మూడేళ్లు వెళ్లి నాలుగో ఏడు నడుస్తున్నది. ఆ బట్టనేయటం పూర్తికాదు. రాత్రిపూట దివిటి పెట్టుకుని, వగలు నేసినదంతా విప్పుతుంటే ఎలా పూర్తి అవుతుంది? ఆమెను పెళ్లాడగోరేవారి తరపున వేను చెబుతున్నాను విను. ఆమెను నీ ఇంటినుంచి పంపేసి తన ఇష్టంవచ్చినవాణ్ణి పెళ్లాడమను. ఆమె ఇలాగే మమ్మల్ని మోసగించ దలిచినట్టయితే, ఆమె ఎవరినో ఒకరిని పెళ్లాడినదాకా మేము నీ ఇల్లు వదిలేదిలేదు. ఇది ముమ్మాటికీ నిజం!” అన్నాడు.

“నేను నా కన్నతల్లిని ఇల్లువెడలగొట్టటం ఎన్నటికీ జరిగేపని కాదు. అదీ గాక ఆమె

మాకు తన తండ్రి వద్దనుంచి తెచ్చుకున్న భరణాన్ని తిరిగి ఇచ్చే స్థితిలో కూడా లేను,” అన్నాడు ధీరమతి.

ఇంకొక వృద్ధుడు లేచి, “రూపధరుడు యుద్ధానికి బయలుదేరినప్పుడే నేను జోస్యం చెప్పాను. బయలుదేరిన ఇరవైసంవత్సరాలకు అతను చాలా కష్టాలుపడి తిరిగివస్తాడని చెప్పాను. ఇప్పటిదాకా నేను చెప్పినది అక్షరాలా జరుగుతున్నది. అతడు తప్పక వస్తాడు. అతని ఇంట చేరినవారికి రాబోయేవి చాలా చెడ్డ రోజులు!” అన్నాడు.

“నీ జోస్యాలు నీ కొడుకులకు చెప్పుకో. ఆమె మాకుకావాలి. నీ బెదిరింపులు లక్ష్యం లేదు. రూపధరుడే తిరిగివచ్చినా మమ్మల్ని

తన ఇంట నుంచి వెళ్లగొట్ట సాహసించలేడు,” అని ఇంకొకడు ప్రగల్భాలు పలికాడు.

చివరకు ధీరమతి, “నేను చెప్పవలసిన మాట చెప్పేశాను. దయచేసి నాకు ఒక నౌక, ఇరవైమంది నావికులూ ఇప్పించి నట్టయితే నేను స్వర్గాకూ, పైలాస్కూ వెళ్లి నా తండ్రి వార్త తెలుసుకుని వస్తాను. ఆయన బతికి ఉన్నట్టు తెలిస్తే ఇంకొక్క ఏడాది పాటు ఈ దుర్మార్గాన్ని సహస్తాను. అలా కాక మా తండ్రి పోయాడని రూఢిగా తెలిస్తే ఆయనకు ఉత్తరక్రియలు జరిపి మా అమ్మ పెళ్లి నేనే ఏర్పాటుచేస్తాను!” అన్నాడు.

సమావేశం ముగియగానే ధీరమతి ఇంటికి వెళ్లక సముద్ర తీరానికి వెళ్లాడు. అక్కడ అతనికి సహనుడు అనే ఆయన కనిపించాడు.

ఈ సహనుడు రూపధరుడికి మొదటినుంచి అప్తమిత్రుడు. ఆయన ధీరమతిని చూసి, “నాయనా! ఇవాళ నిన్ను చూసి నాకు చాలా ఆనందమయింది; ఆ తండ్రికి కొడుకు ననిపించావు. ఇథకాలో చాలా నౌకలున్నాయి. అన్నిటిలోకి ఉత్తమమైన నౌకగా చూసి నీ ప్రయాణానికి సంపాదించి పెడతాను. ప్రయాణానికి కావలసిన నావికులనుకూడా నేనే పొగుచేసుకు వస్తాను. నువ్వు మాత్రం ఇంటికి వెళ్లి ప్రయాణ సంబారాలన్నీ పట్టించుకుని రా!” అన్నాడు.

ధీరమతి వెంటనే ఇంటికి వచ్చాడు. అతనిని చూడగానే అతని కొంప గుల్లచేస్తున్న దుర్మార్గులందరూ ఒకచోట చేరి వేళాకోళం సాగించారు.

“అమ్మ బాబోయ్, వీడు మన రక్తం తాగాలని చూస్తున్నాడురోయ్. ఇంతకాలమూ ఏమిటో అనుకున్నాం!” అన్నాడొకడు.

“వీడు పైలాస్, స్పార్టాలకు పోవటం ఎందుకో తెలుసా? సైన్యాలను తీసుకు రావటానికి!” అన్నాడు ఇంకొకడు.

“లేక ఇంత విషం తెచ్చి మన పానీయంలో కలిపేస్తాడో!” అన్నాడు మూడోవాడు.

“వాళ్ల నాన్నలాగే సముద్రాలమీద అదే పోత పోతాడేమో, అదికూడా ఆలోచించండి. వీడి ఆస్తి పంచుకోలేక మనం చావాలి!” అన్నాడు నాలుగోవాడు.

ధీరమతి వారి మాటలు వట్టించుకోక సామానుకొట్టువద్దకు వెళ్లి తనను పెంచిన దాసీతో తన ప్రయాణానికి కావలసిన సంబారాలన్నీ సిద్ధం చేసి ఉంచమన్నాడు.

“నువ్వు వెళ్లకు, నాయనా! నువ్వు కూడా సముద్రాలమీద పోతే మీ అమ్మ ఏంకాను! ఈ ఆలోచన నీకెందుకు కలిగింది, నా తండ్రి?” అని ముసలిది శోకాలుపెట్టింది. “పెద్దమ్మా, ఇది దైవనిర్ణయం నువ్వు అడ్డాలు

చెప్పకు. ఈ రాత్రి మా అమ్మ నిద్రపోయాక బయలుదేరి పోతాను. ఆవిడ అడిగితే తప్ప నా ప్రయాణంగురించి చెప్పనని ఒట్టువెయ్యి! ప్రయాణానికి కావలసిన తిండి మొదలైనవన్నీ సిద్ధంగాఉంచు!” అన్నాడు ధీరమతి.

ఈలోగా సహనుడు వీధులన్నీ తిరిగి ప్రయాణానికి అవసరమైన నావికులను ఏరి సముద్రతీరానికి వంపాడు. మంచి నౌక కూడా దొరికింది. ఇంతలో పొద్దుకాసిపోయింది. రూపధరుడి ఇంట అందరూ తిని, తాగి నిద్రలకు పడ్డారు. ఆ సమయాన సహనుడు వచ్చి ధీరమతితో, “నాయనా, ప్రయాణానికి సర్వమూ సిద్ధంగా ఉన్నది. నువ్వు రావటమే ఆలస్యం!” అన్నాడు.

ఇద్దరూ కలిసి సముద్రతీరానికి వెళ్లారు. నావికులు ప్రయాణసంబారాలను రూపధరుడి ఇంటినుంచి తెచ్చి నౌకలోకి ఎక్కించారు. ధీరమతి నౌకలో ఎక్కాడు. నావికులు తెరచాప ఎత్తి, లంగరు పైకి లాగారు. అనుకూలమైన గాలివీచుతున్నది. నౌక పైలాస్ కు బయలుదేరింది.

— (ఇంకా ఉంది)

చందమామ కబుర్లు

అతిచిన్నవి

మనలోకసభకు ఎన్నికలు ఇప్పుడిప్పుడే జరిగాయి. దానితోపాటు కొన్ని రాష్ట్రాల శాసన సభలకు కూడా ఎన్నికలు జరిగాయి. కొన్నేళ్ళుగా రాష్ట్రపతి పాలనలో ఉన్న జమ్ము-కాశ్మీర్‌లో కూడా ఎన్నికలు జరిగాయి. మనదేశంలో అతిచిన్న పోలింగ్ స్టేషన్ ఆ రాష్ట్రంలోనే ఉన్నది. లడక్ జిల్లా హన్‌ఫాలాలో తొమ్మిది మందికి మాత్రమే ఒక పోలింగ్ స్టేషన్ ఏర్పాటు చేయబడింది. అ ఊరు సముద్ర మట్టానికి 5,000 అడుగుల

ఎత్తులో ఉన్నది.

ప్రపంచంలో అత్యధిక జనాభాగల దేశమైన చైనాలో భాగమైన టిబెట్‌లోని ఒక ఊళ్లో ముగ్గురు మాత్రమే నివసిస్తున్నారు. టిబెట్ రాజధాని లాసాకు 550 కి.మీ. ఆగ్నేయ దిశగా ఉన్న యూమెన్‌లో 72 ఏళ్ళ తండ్రి, ఇద్దరు కుమార్తెలు నివసిస్తున్నారు. ఇటీవలి వరకు తండ్రి ఆ ఊరిపెద్దగా ఉండేవాడు. ఇప్పుడు ఆ పదవిలో ఆయన పెద్దకూతురు ఉంటున్నది.

చాలా ఎత్తయినది

మలేసియాలోని కోలాలంపూర్‌లో ప్రపంచంలో కెల్లా చాలా ఎత్తయిన భవనం పూర్తికానున్నది. 'పెట్రోనాస్ టవర్స్' అనే ఈ భవనం పూర్తయ్యేనాటికి 445 మీ|| ఎత్తు ఉంటుంది. భవనం మీద అమర్చే టీవీ అంటెనాతో కలుపుకుంటే ఈ ఎత్తు ఉంటుంది. అమెరికాలోని, చికాగో నగరంలో ఉన్న 'సెయర్స్ టవర్' ఎత్తు 435 మీటర్లు.

చాలా పెద్దది

చైనాలోని మరొక ప్రత్యేకత ఏమంటే - అసియా ఖండంలోనే అతి పెద్ద రైల్వేస్టేషన్ బీజింగ్‌లో ఉన్నది. ఒక్కసారిగా స్టేషన్‌లోకి 60 - 90 రైళ్లు వస్తూపోతూ ఉంటాయి. ఒక్కరోజుకు 6,00,000 ప్రయాణీకులకు స్టేషన్ ఉపయోగపడగలదని భావిస్తున్నారు. జనవరి మూడవ వారంలో ప్రధాన మంత్రి లీ పెంగ్ ఈ స్టేషన్ ప్రారంభోత్సవానికి అధ్యక్షత వహించాడు. చైనా నాయకుడైన మాన్ టీ తుంగ్, బ్రహ్మాండమైన లోహ విగ్రహం కలిగిన 'మాన్ టీతుంగ్ బ్రైన్' ను జెండా ఉపి ప్రారంభించాడు. స్టేషన్ నిర్మాణానికి 20,000 మంది కార్మికులు మూడేళ్ళ పాటు కష్టపడి పని చేశారు.

అసియాలోని మరొక దేశమైన థాయ్‌లాండ్ రాజధాని బాంకాక్‌లో ప్రపంచంలో కెల్లా అతి పెద్ద రెస్టారెంట్ ఉన్నది. ఇది 3.34 ఎకరాల స్థలంలో విస్తరించి ఉన్నది. రాయల్ డ్రాగన్ అనే ఈ రెస్టారెంట్‌లో 200 మంది పనిచేస్తున్నారు. 540 మంది, మగ, ఆడ వెయిటర్లు, 325 మంది పెద్ద వంటగాళ్ళు ఉన్నారు. వెయిటర్లు 'రోలర్ స్కేట్స్' మీద తిరుగుతూ ఉంటారు. ఒక్కసారిగా 5,000 మంది ఇక్కడ కూర్చుని ఆహారం తీసుకోవచ్చు. ఈ హోటల్‌లో ఎప్పుడూ విపరీతమైన రద్దీ ఉంటుంది. ఇక్కడ గంటకు 3,000 వంటకాలు తయారుచేస్తారు. ఆహారం తీసుకునే చోటు పెద్దహాలు అనుకునేరు! అలాకాకుండా విడివిడి భవనాలలో ఉన్నాయి.

కాపలారాక్షసుడు

పట్టువదలని విక్రమార్కుడు చెట్టు వద్దకు తిరిగి వెళ్ళి, చెట్టు పైనుంచి శవాన్ని దించి భుజాన వేసుకుని, ఎప్పటిలాగే మానంగా శ్మశానం కేసి నడవ సాగాడు. అప్పుడు శవంలోని బేతాళుడు, "రాజా, నీ ఓర్పు, పట్టుదలా చూస్తూంటే, పూనిన కార్యం సాధించేందుకు అవసరమైతే జీవిత కాలాన్నంతా ఈ భయంకరమైన శ్మశానం లోనే గడిపేందుకు సిద్ధపడినట్టు కనబడుతున్నది. అయితే, ఒక ముఖ్యమైన సంగతి: మనుషుల్లో అత్యంత స్వార్థపరులే కాక, తమకు మేలు కాకపోయినా, ఇతరులకు కీడు కలిగించే ద్రోహదుష్టబుద్ధులు కొందరుంటారు. నువ్వొకవేళ అలాంటివాడి చేతిలో చిక్కి ఇక్కడ ఎనలేని ఇక్కట్లకు గురి అవుతున్నావేమో నన్ను అనుమానం కలుగుతున్నది. అదే నిజమైతే, నువ్వుంతటితో నీ పట్టుదలకు స్వస్తి పలికి నీ రాజ్యానికి పోయి సుఖించడమే

బేతాళ కథలు

ఆ ఊళ్ళోనే సోదామిని అన్న యువతి ఉన్నది. ఒక రోజు ఆమెకు చిత్రమైన కల వచ్చింది. అందులో బైరాగి ఒకడు కనిపించి, “తగినవరుణ్ణి పెళ్ళి చేసుకుంటే నువ్వుఎన్నో సుఖాలననుభవిస్తావు,” అని చెప్పాడు.

“తగిన వరుడెవరో నాకెలా తెలుస్తుంది?” అని అడిగింది సోదామిని.

“అకాశంలో నక్షత్రాలెన్నని నువ్వడిగితే— మన పెళ్ళయ్యాక కలిసి కూర్చుని లెక్క పెడదామని ఎవడైతే అంటాడో— అతడే నీకు తగిన వరుడు!” అన్నాడు బైరాగి.

మొలకువ వచ్చాక సోదామిని కలను గుర్తు చేసుకుని, తనకలాంటి కల ఎందుకు వచ్చిందా అని ఆశ్చర్యపడింది. ఇంట్లో ఎవరికీ కలను గురించి చెప్పలేదు.

ఆ రోజు మధ్యాహ్నం సోదామిని, స్నేహితురాండ్రతో మామిడితోటకు వెళ్ళింది. అక్కడ అందరూ దాగుడుమూతలాడుతున్నారు. సోదామిని ఒక చెట్టు చాటున దాక్కుంటూ చూడక అలా పోతున్న పాముతోకను తొక్కింది.

బుస్సుమంటూ పడగ విప్పింది పాము. ఏం జరిగిందో ఆమె తెలుసుకునే లోగా, ఎవరో చేయి పట్టుకుని ఆమెను దూరంగా లాగారు. పాము పడగ ముడిచి రివ్వున పాకుతూ పారిపోయింది.

అప్పుడు సోదామిని తనను చేయి పట్టి లాగినదెవరా అని చూసింది. వాడు చక్రధరుడు.

మేలు కాగలదు. నీకు తగు హెచ్చరికగా ఉండేందుకు గాను- ఆయాచితంగా తనకు లభించిన సంపదలతో అహంకరించి, సలహా కోరి వచ్చినవాడిని చిక్కులపాలు చేసిన చక్రధరుడనే ద్రోహబుద్ధి కథ చెబుతాను, శ్రమ తెలియకుండా విను,” అంటూ ఇలా చెప్పసాగాడు:

ఒక ఊళ్ళో చక్రధరుడనే యువకుడున్నాడు. వాడికి నా అన్నవాళ్ళు లేరు. చిన్నతనంనుంచి ఆ ఇంటా ఈ ఇంటా కష్టపడి పనిచేసి పొట్ట పోసుకునేవాడు. తీరిక సమయాల్లో ఆ ఊళ్ళోని పండితులనాశ్రయించి వారి మాటల ద్వారా కొంత శాస్త్రజ్ఞానాన్ని సంపాదించాడు.

వాడు సోదామిని చేయి పట్టుకుని లాగిన తరవాత, ఆమె అందం చూసి ముగ్ధుడైపోయి అలా చూస్తూండిపోయాడు.

సోదామినికి చక్రధరుడు తెలుసు. కానీ, అంత దగ్గరినుంచి చూడడం అదే మొదటి సారి. వాడు దేశ సంచారానికి మారువేషంలో వచ్చిన రాజకుమారుడిలా ఉన్నాడు.

“నా ప్రాణం కాపాడావు, కృతజ్ఞతలు,” అన్నది సోదామిని.

“నీ ప్రాణం కాపాడడం కోసమే నిన్ను తాకాను. జీవితంలో ఇంతవరకూ పొందని ఆనందం కలిగింది. నేనే నీకు కృతజ్ఞుణ్ణి,” అన్నాడు చక్రధరుడు.

ఎంతో తెలివిగా మాట్లాడిన చక్రధరుడే తనకు తగిన వరుడేమోనని, సోదామినికి అనుమానం కలిగింది.

ఆమె వెంటనే, “నువ్వు చాలా తెలివైన వాడిలా కనిపిస్తున్నావు. ఆకాశంలో నక్షత్రాలెన్నో చెప్పగలవా?” అని ప్రశ్నించింది.

“చెప్పగలను కానీ, చెబితే నీకు కోపం వస్తుందని భయంగా ఉంది!” అన్నాడు చక్రధరుడు.

“కోపం రాదు, చెప్పు,” అని హామీ ఇచ్చింది సోదామిని.

“చాలా ఏళ్ళు కష్టపడి, మొత్తంమీద నక్షత్రాలన్నీ లెక్కపెట్టాను. అంతా అయ్యాక ఒకటి రెండు నక్షత్రాలను మర్చిపోయానని అనుమానం వచ్చింది. ఇంకోసారి లెక్కపెట్టా

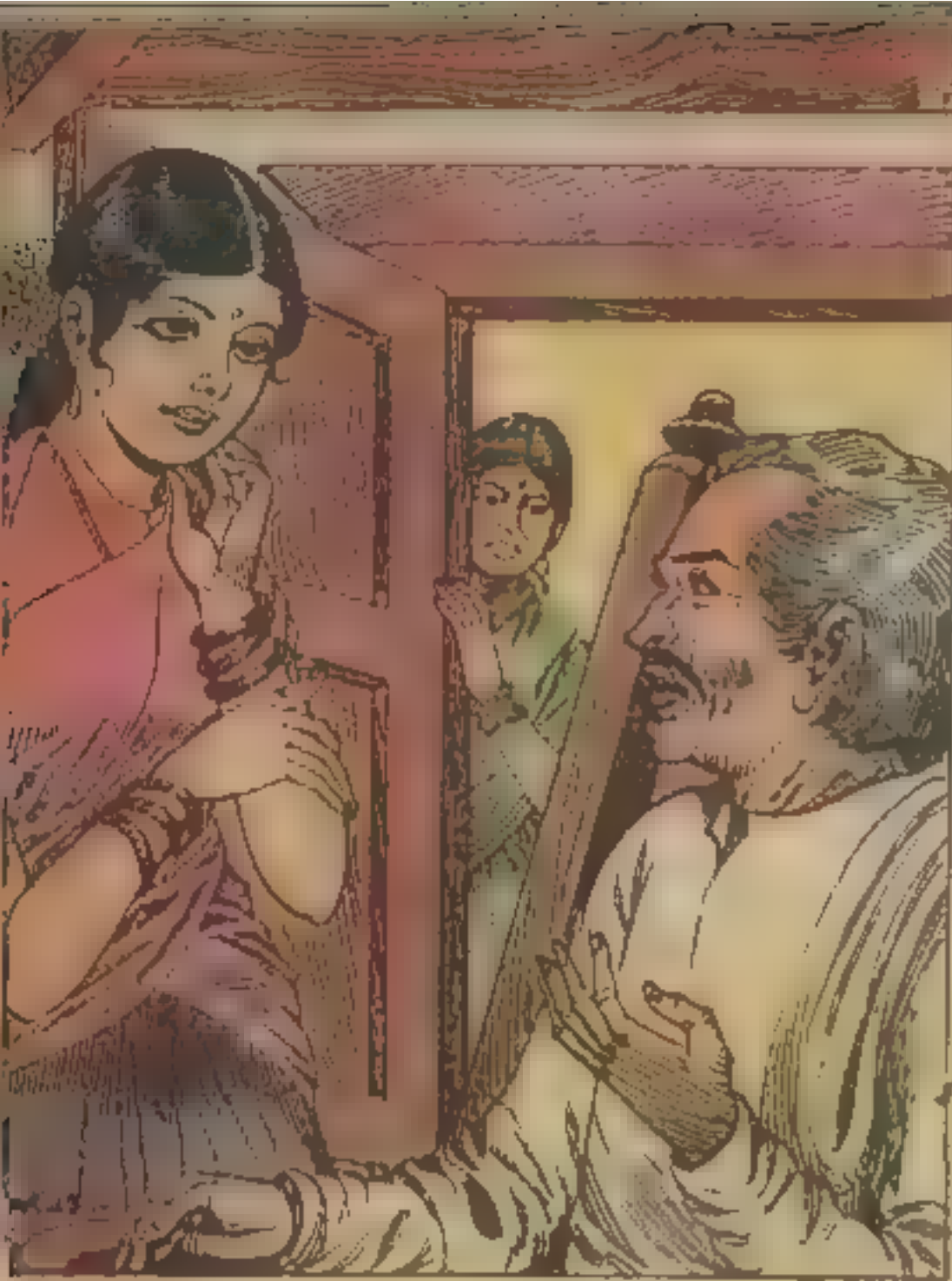

లంటే విసుగ్గా ఉంది. నాలాగే నక్షత్రాల లెక్కంటే ఆసక్తి ఉన్న అమ్మాయిని పెళ్ళి చేసుకుని - ఇద్దరం కలిసి లెక్కపెట్టాలని ఉంది,” అన్నాడు చక్రధరుడు.

ఈ సమాధానం వింటూనే, వాడే తనకు తగిన వరుడని గ్రహించడంతో, సోదామినికి సిగ్గు ముంచుకువచ్చి, తుద్రుమంటూ అక్కడి నుంచి పారిపోయింది.

ఆమె ఇల్లు చేరుకునే సరికి అక్కడ శశి కాంతుడనే వాడున్నాడు. వాడు సోదామినిని ప్రేమించాడట.

ఆమెను తనకిచ్చి పెళ్ళిచేస్తే, వెయ్యి బంగారుకానులిస్తానని, సోదామిని తల్లి దండ్రులకు ఆశ పెడుతున్నాడు. అది వాళ్ళకు

ఇష్టమైనట్టుగా ఉంది. కొద్దిసేపటి తర్వాత శశికాంతుడు వెళ్ళిపోగానే, సోదామిని తల్లి దగ్గరకు వెళ్ళి తనకు వచ్చిన కల గురించి, తోటలో జరిగిందీ చెప్పి, తను చక్రధరుణ్ణి పెళ్ళి చేసుకుంటా నన్నది. తల్లి ఈ విషయం తండ్రికి చెప్పింది.

ఇది విన్న సోదామిని తండ్రి, “కలా గిలా అన్నీ వట్టివి. ఆ చక్రధరుడు ఎర్రగా బుర్రగా ఉన్నాడని, మన పిల్ల మోజు పడుతున్నది. ఎర్రని ఏగానీ లేనివాడికి పిల్లనెలాగిస్తాం? నేను సోదామినిని శశికాంతుడికే ఇచ్చి పెళ్ళి చేస్తాను,” అన్నాడు పట్టుదలగా.

తండ్రి పట్టుదల గురించి సోదామినికి తెలుసు. అందుకని ఆమె, “నా కల అబద్ధం

కాదని ఋజువు చేసుకునే అవకాశమివ్వండి. ఒక ఏడాది పాటు నా పెళ్ళి వాయిదా వెయ్యండి. ఈలోగా చక్రధరుడు శశికాంతుడి దగ్గర ఉన్నదానికంటే ఎక్కువ డబ్బు సంపాదిస్తే, అతడితో నా పెళ్ళి జరిపించండి,” అన్నది తల్లిదండ్రులతో.

దీనికామె తండ్రి పెద్దగా నవ్వి, “చక్రధరుడు ఒక్క ఏడాదిలో లక్షవరహాలు సంపాదించగలడా? ఇప్పటికే శశికాంతుడి దగ్గర లక్ష వరహాలున్నాయని తెలియక, ఈ మాట లంటున్నావు,” అన్నాడు.

“అతడు నాకు తగిన వరుడైతే తప్పక సాధించుకాడు. నా కల నిజమని ఋజువువుతుంది!” అన్నది సోదామిని ఎంతో నమ్మకంగా.

తండ్రి నరేనన్నాడు. సోదామిని, చక్రధరుడికి కబురందజేసింది.

చక్రధరుడికి సోదామినిని పెళ్ళాడి తీరాలన్న పట్టుదల పెరిగింది. వాడు ఎలాగో అలా డబ్బు సంపాదించాలని ఊరు విడిచి వట్నం వెళ్ళాడు. అక్కడ రకరకాల పనులు చేశాడు. నెలలు గడిచినా, వాడివద్ద వెయ్యి వరహాలు కూడా చేరలేదు. లక్షవరహాలు సాధించడం తన వల్లకాదని వాడు నిస్పృహ చెందాడు.

అలాంటి పరిస్థితిలో- ఒకరోజున, బైరాగి ఒకణ్ణి పొడిచేందుకు వెంటబడిన ఆబోతు నుంచి చక్రధరుడు కాపాడాడు.

బైరాగి ఎంతో సంతోషించి, వాడి వివరాలడిగి తెలుసుకుని, “నాయనా, ఇంత తక్కువ వ్యవధిలో బోలెడు డబ్బు సంపాదించడానికి, ఒకే ఒక్క మార్గ ముంది. అయితే చాలా ప్రమాదకరమైనది. సాహసించగలవా?” అన్నాడు.

ఆ ప్రయత్నంలో తన ప్రాణాలు పోయినా సిద్ధమేనని చక్రధరుడు చెప్పాడు.

పట్టణానికి అమడ దూరంలో అడవి ఉన్నది. అందులోని కొండలో ఒక గుహ ఉన్నది. ఆ గుహలో నిధి ఉన్నది. ఆ నిధిలో కొన్ని కోట్ల వరహాలున్నాయి. అయితే, ఆ నిధిని అన్ని వేళలా ఒక రాక్షసుడు కావలా కాస్తూంటాడు. వాడిని తప్పించుకుని నిధిని స్వాధీనం చేసుకోవడం ఇంచుమించు అసాధ్యం!

బైరాగి చెప్పిన వివరాల ప్రకారం చక్రధరుడు. అప్పటికప్పుడే బయలుదేరి అడవిలోకి వెళ్ళాడు. అక్కడ కొంతసేపు వెదికినిధి ఉన్న గుహను చేరుకున్నాడు.

గుహ ముందు పెద్దబండలా కూర్చుని నిద్ర పోతున్నాడు రాక్షసుడు.

రాక్షసుణ్ణి చూడగానే చక్రధరుడికి గుండె లవిశాయి. అయినా, వాడు తెగించి గుహను సమీపించేసరికి, రాక్షసుడు చవ్వన లేచి, వాణ్ణి చేత్తో పట్టుకుని, “నన్నే ఏమార్చా లనుకున్నావురా? హుం!” అంటూ హుంక రించాడు.

చక్రధరుడు ధైర్యం కూడగట్టుకుని, రాక్షసుడికి తన కథ చెప్పుకున్నాడు.

“అయితే, నిన్ను బైరాగి పంపాడన్నమాట!” అంటూ రాక్షసుడు తృప్తిగా తలాడించి, చక్రధరుడికి తన కథ చెప్పాడు.

రాక్షసుడు చెప్పిన ప్రకారం, సోదామిని పూర్వజన్మలో వాడి కూతురు. అమెను ఇష్టం లేనివాడికిచ్చి పెళ్ళిచేశాడు.

సోదామిని ఆత్మహత్య చేసుకున్నది. కూతురును ఇష్టంలేని వాడికిచ్చి వివాహం చేసినపాపానికి, ఈజన్మలో వాడు రాక్షసుడుగా పుట్టాడు. తెలిసి కూడా ఇష్టంలేని పెల్లను పెళ్ళాడినందుకు అమె భర్త ఈ జన్మలో బైరాగిగా పుట్టాడు. ఇద్దరికీ పూర్వజన్మ

“విను! నేను నీకు రెండు లక్షల వరహా లిస్తాను. నీకూ, సోదామినికి పెళ్ళి జరుగుతుంది. ఏడాదిలోగా, ఇంకెక్కడైనా మరొకచోట ఇష్టంలేని పెళ్ళి జరిగేలా చూడు!” అన్నాడు రాక్షసుడు.

“అందువల్ల నీకేం లాభం?” అని అడిగాడు చక్రధరుడు.

రాక్షసుడు ఒక్కక్షణం ఆగి, “కుళ్ళంకలకు పోక సావధానంగా విను! ఈ గుహలో ఉన్న నిధికి తరుగు లేదు. ఇందులోంచి ఎంత డబ్బు తీస్తామో, అంత మొత్తం తిరిగి మళ్ళీ అందులో చేరుతూంటుంది. అందుకని, ఈ నిధికి రాత్రింబవళ్ళనక కాపలా అవసరం. ఈ జన్మలో సోదామిని, శశికాంతుణ్ణి పెళ్ళి చేసుకుని ఉంటే, బలవంతంగా కూతురికి ఇష్టంలేని పెళ్ళిచేసినందుకు, ఆమె తండ్రి మరుజన్మలో రాక్షసుడై నా స్థానం అక్రమించేవాడు. అలాగే శశికాంతుడు రానున్న జన్మలో బైరాగిస్థానం తీసుకునేవాడు. ఇష్టం లేని పెళ్ళి జరిగితే తప్ప నాకూ, బైరాగికి ఈ రూపాల నుంచి విముక్తి లేదు. విన్నావా? అదీ సంగతి!” అన్నాడు.

చక్రధరుడు సంశయిస్తూనే, “ఇష్టంలేని పెళ్ళి మరెక్కడా జరక్కపోతే?” అన్నాడు.

ఆ ప్రశ్నకు రాక్షసుడు చెట్లకొమ్మలూ, గుహ దద్దరిల్లేలా నవ్వి, “వెరినాయనా, లోకంలో ఇష్టంలేని పెళ్ళిళ్ళు జరగడం అపురూప మనుకుంటున్నావా? అసలు సంగతేమంటే-

జ్ఞానముంది! గత జన్మలో చేసిన తప్పును దీడ్డుకునేందుకు ఇద్దరూ ప్రయత్నిస్తున్నారు. బైరాగి, సోదామినికి కలలో కనిపించి, ఆమెకూ, చక్రధరుడికి పరస్పరం ప్రేమ పుట్టేలా చేశాడు. ఎందుకంటే, గతజన్మలో ఆమె ఇష్టపడినవాడే చక్రధరుడు!

ఇది విన్న చక్రధరుడు చాలా సంతోషించి, “అయితే, నువ్వు నాకు సాయపడుతున్నావన్నమాట!” అన్నాడు.

“తప్పక సాయపడతాను. కానీ, నాకో ఉపకారం చేయాలి,” అన్నాడు రాక్షసుడు.

“నీ అంతటి వాడికి నేనేం ఉపకారం చేయగలను?” అన్నాడు చక్రధరుడు అశ్చర్యపోతూ.

నీకూ, సోదామినికి పెళ్ళి జరిగేలా చేస్తున్నాం కదా? ఆ పుణ్యం వల్ల నాకూ, బైరాగికి విముక్తి దగ్గరయినట్లే! ఈ గుహలో తరగని నిధి ఉన్నది. అందువల్ల దీని కాపలా కోసం ఎవరో ఒకరు ఇష్టంలేని పెళ్ళికి పూనుకో వలసిందే!” అన్నాడు.

“సరే, అయితే నా ప్రయత్నం నేను చేస్తాను,” అన్నాడు చక్రధరుడు.

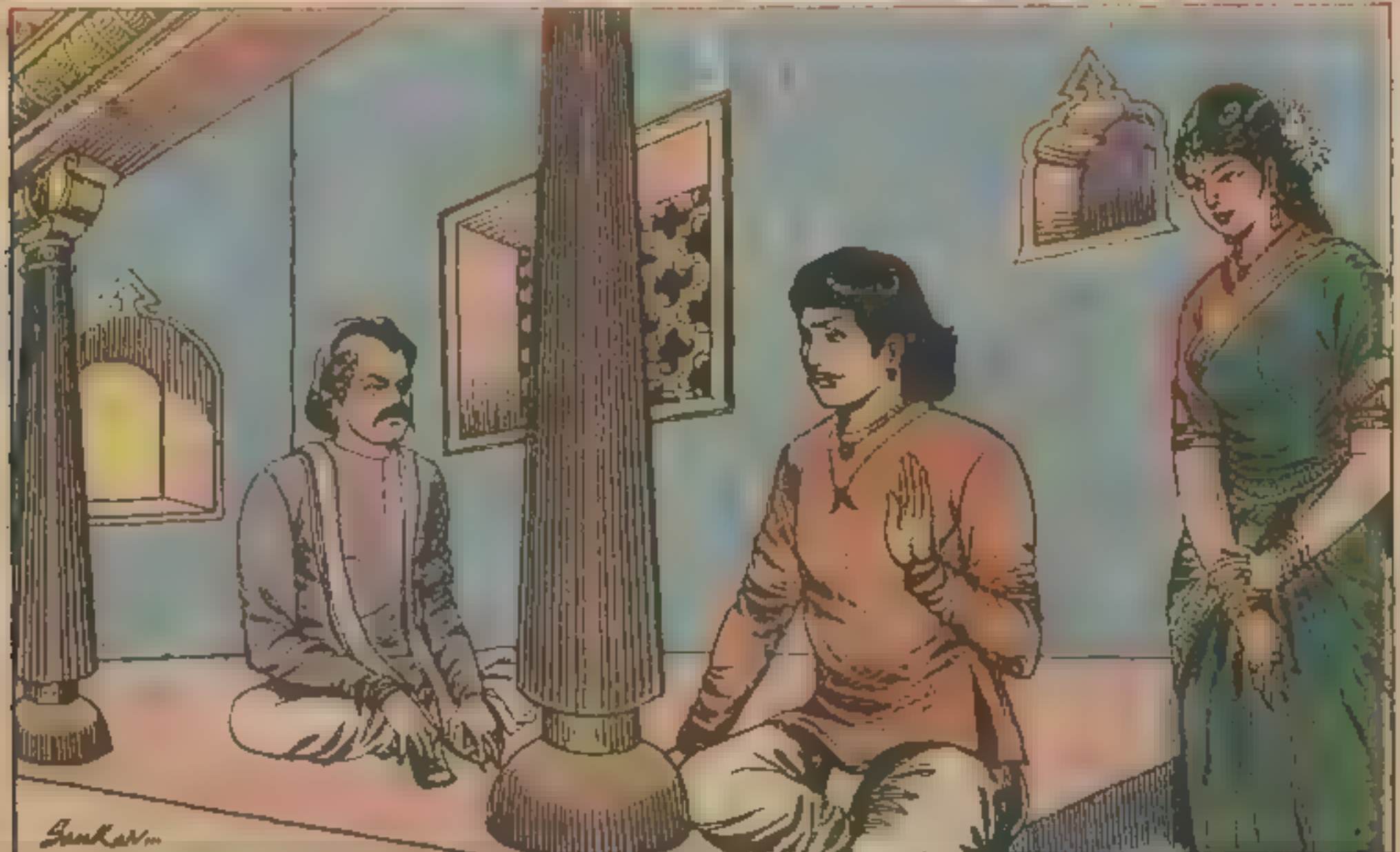
“మంచిది, అలాగే చెయ్యి. ముందు నువ్వు ఇక్కడినుంచి బయలుదేరి ఇంటికి వెళ్ళు. నీ ఇంట్లో రెండు లక్షల వరహాలుంటాయి. నీ కోరిక ప్రకారం, సోదామినిని పెళ్ళి చేసుకుని సుఖంగా ఉండు. నాకిచ్చిన మాట మాత్రం మరిచి పోకు,” అన్నాడు రాక్షసుడు.

ఆ తర్వాత అంతా రాక్షసుడు చెప్పినట్లే జరిగింది.

సోదామిని, చక్రధరుల పెళ్ళి జరిగిన ఆరు నెలలకు, వసుదత్తుడనేవాడు చక్రధరుడింటికి వచ్చి, “నా కుమార్తె గతిలేనివాణ్ణి పెళ్ళి చేసుకుంటానంటున్నది. అది నాకిష్టం లేదు. ఒకప్పుడు నువ్వు ధనహీనుడివే కదా! నా కుమార్తె ప్రేమించిన పేదవాడు కూడా నీలాగే ధనవంతుడయ్యే మార్గం చెప్పవా?” అని అడిగాడు.

“ఈ విషయం నువ్వు కాదు, నీ కుమార్తె ప్రేమించినవాడు అడగాలి,” అన్నాడు చక్రధరుడు విసుగ్గా.

“వాడు దేనికి ఒప్పుకోవడం లేదు. నన్ను నన్నుగా ఇష్టపడితేనే పెళ్ళి, ఎలాంటి

షరతులకూ ఒప్పుకోనంటున్నాడు,” అన్నాడు వసుదత్తుడు.

“నీ కుమార్తె ఏమంటున్నది?” అని అడిగాడు చక్రధరుడు.

“దానికి డబ్బుక్కర్లేదుట!” అన్నాడు వసుదత్తుడు.

చక్రధరుడు కొంచెంసేపు ఆలోచించి, “చిన్నపిల్ల, తెలియనితనం. ఈ ప్రపంచమంతా డబ్బులో ఉంది. నువ్వు నీ కుమార్తె మాటలు పట్టించుకోకు, ఆ పేదవాడితో పెళ్ళి జరిపించకు. సోదామినీ, నేనూ సుఖంగా ఉన్నామంటే అందుకు డబ్బే కారణం!” అన్నాడు చక్రధరుడు.

వసుదత్తుడు సంతోషంగా అక్కడి నుంచి వెళ్ళిపోయాడు.

బేతాళుడు ఈ కథ చెప్పి, “రాజా, వసుదత్తుడికి చక్రధరుడిచ్చిన నలహా ద్రోహ బుద్ధితో కూడినదని తెలుస్తూనే ఉన్నదికదా? ఇష్టంలేని పెళ్ళికి బలవంతపెట్టడం వల్ల, వసుదత్తుడి కూతురు ఆత్మహత్య పాలయ్యే అవకాశం ఉంది. తనకు ఏ మాత్రం మేలు

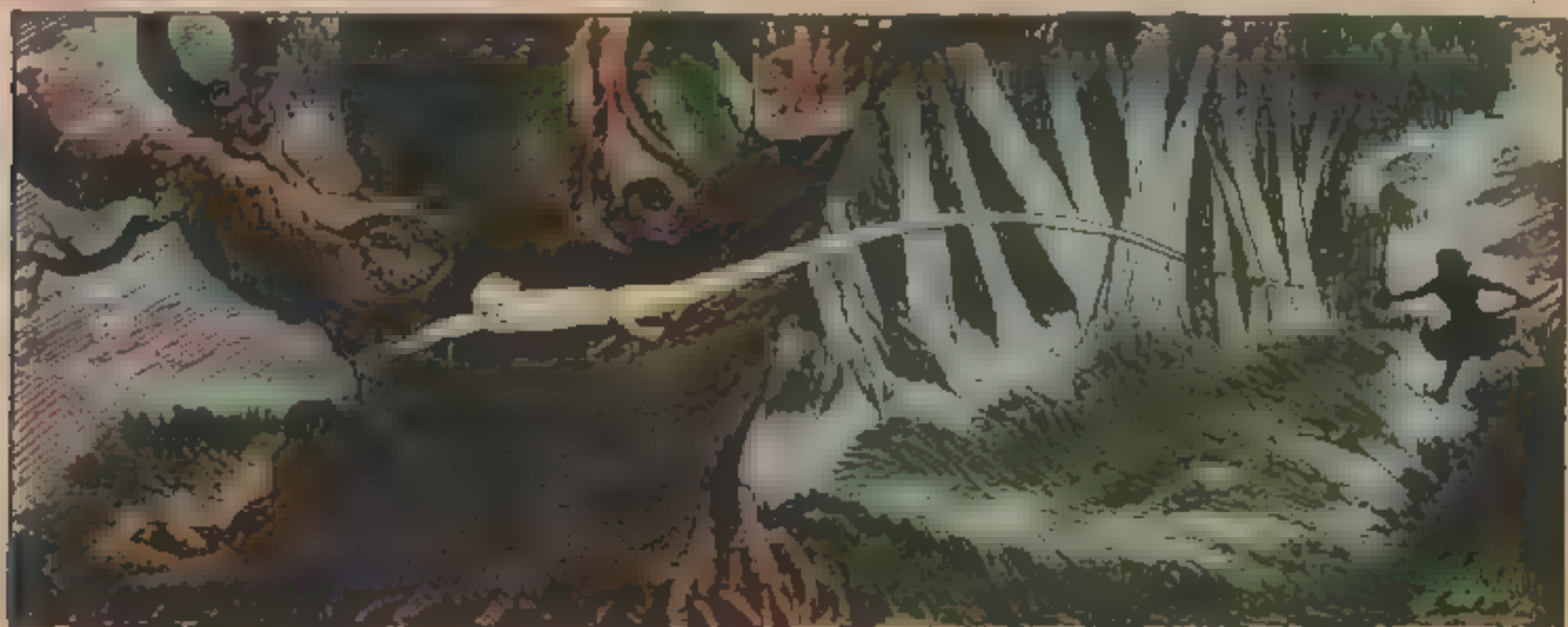
కానిదీ, ఇతరులకు ఎంతో కీడు కలిగించేదీ అయిన నలహాను చక్రధరుడెందుకు ఇచ్చాడు? ఈనందేహాలకు సమాధానం తెలిసి కూడా చెప్పకపోయావో, నీ తల పగిలి పోతుంది,” అన్నాడు.

దానికి విక్రమార్కుడు, “తనకు ఉపకారం చేసిన కావలారాక్షసుడికి ప్రత్యుపకారం చేయవలసిన బాధ్యత చక్రధరుడికున్నది. అలా చేస్తానని వాడు మాట ఇచ్చాడు కూడా. అదిన మాట తప్పడం పాపకారణమవుతుంది. వసుదత్తుడి మీద జాలి పడి, చక్రధరుడు పాపం మూట కట్టుకోనవసరం లేదు. ఎందుకంటే- రాక్షసుడి గుహకున్న అకర్షణశక్తి ప్రభావం వల్ల, అక్కడ కావలా కాయదానికి అన్ని కాలాల్లోనూ ఎందరో అడవిల్ల తండ్రులు పోట పడుతూనే ఉంటారు,” అన్నాడు.

రాజాకు ఈ విధంగా మౌనభంగం కలగగానే, బేతాళుడు శవంతో నహా మాయమై తిరిగి చెట్టెక్కాడు.

— (కల్పితం)

[అధారం: జొన్నలగర్భ రామలక్ష్మి రచన]

గోవా

రచన: మీరానాయర్ ♦ చిత్రాలు: గౌతమ్ సేన్

పురకురాముడు దుష్టపాలకులను శిక్షించిన తరువాత, తనస్సు చేయడానికి ప్రశాంత ప్రదేశం కావాలనుకుని బాణం వదిలాడు. ఈ బాణం వెళ్ళి పశ్చిమ సముద్రంలో పడింది. బాణం పడిన చోట నీళ్ళు వైదొలగడంతో భూభాగం పైకి వచ్చింది. అదే ఈనాటి అరేబియా సముద్రంలోని గోవా అని ఒక పురాణకథచెప్పుతుంది.

గోవాపూర్ అని పిలువబడిన గోవా-క్రీ.పూ 3వ శతాబ్దం నుంచే అరబ్ వ్యాపార కీలక మార్గంలోని ముఖ్యమైన రేవుపట్టణంగా ప్రసిద్ధి గాంచిందని పురాతత్వ శాఖ జరిపిన పరిశోధనల వల్ల తెలియవచ్చింది. క్రీ.శ 15వ శతాబ్దం వరకు పలు హైందవ వంశస్థులు దీనిని పరిపాలించారు. ఇది 15వ శతాబ్దంలో బిజాపూర్ అదిల్ షాహీ వంశ స్థాపకుడైన అదిల్ షా వశమయ్యింది. దీనిని 1510వ సం॥లో పోర్చుగీసులు వశపరచుకున్నారు. 1961వ సం॥లో ఇది పమైక్య భారతదేశంలో అంతర్భాగ మయ్యేంత వరకు అంటే 451 సంవత్సరాలు దీనిని పోర్చుగీసులు పరిపాలించారు.

గోవాకు 105 కి.మీ. పొడవు గల సముద్రతీరం ఉన్నది. ఉత్తరంగా రిరిభోల్ నుంచి, దక్షిణంగా పోలేం వరకు రాతి పర్రలూ, చిన్న గుట్టలూ మధ్య విస్తరించిన అసుక మైదానాలు కనిపిస్తాయి. సముద్రం వైపు నుంచి, నదీమార్గాల నుంచి రక్షణ కోసం పోర్చుగీసులు ఒక్కొక్క గుట్టమీద ఒక్కొక్క కోట నిర్మించారు.

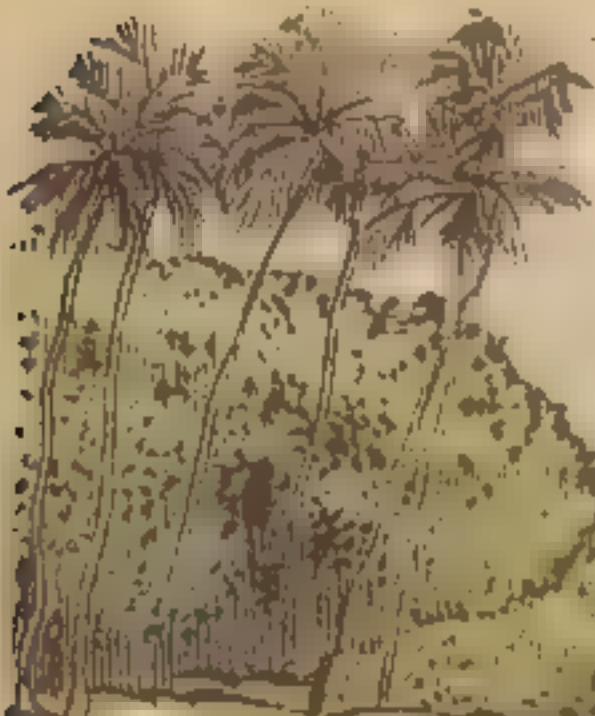
ఈ కోటలన్నింటిలోకి చాలా ఆకర్షణీయమైనది అగ్వడా కోట. అగువా అంటే నీరు. ఈ కోట లోవల మంచినీటి బుగ్గలు చాలా ఉన్నాయి. హిందూమహాసముద్రంలో చాలా దూరం ప్రయాణం చేసే మండోవి నదీముఖాన్ని చేరే ఓడలకు ఈ అగ్వడా కోట స్థావరం

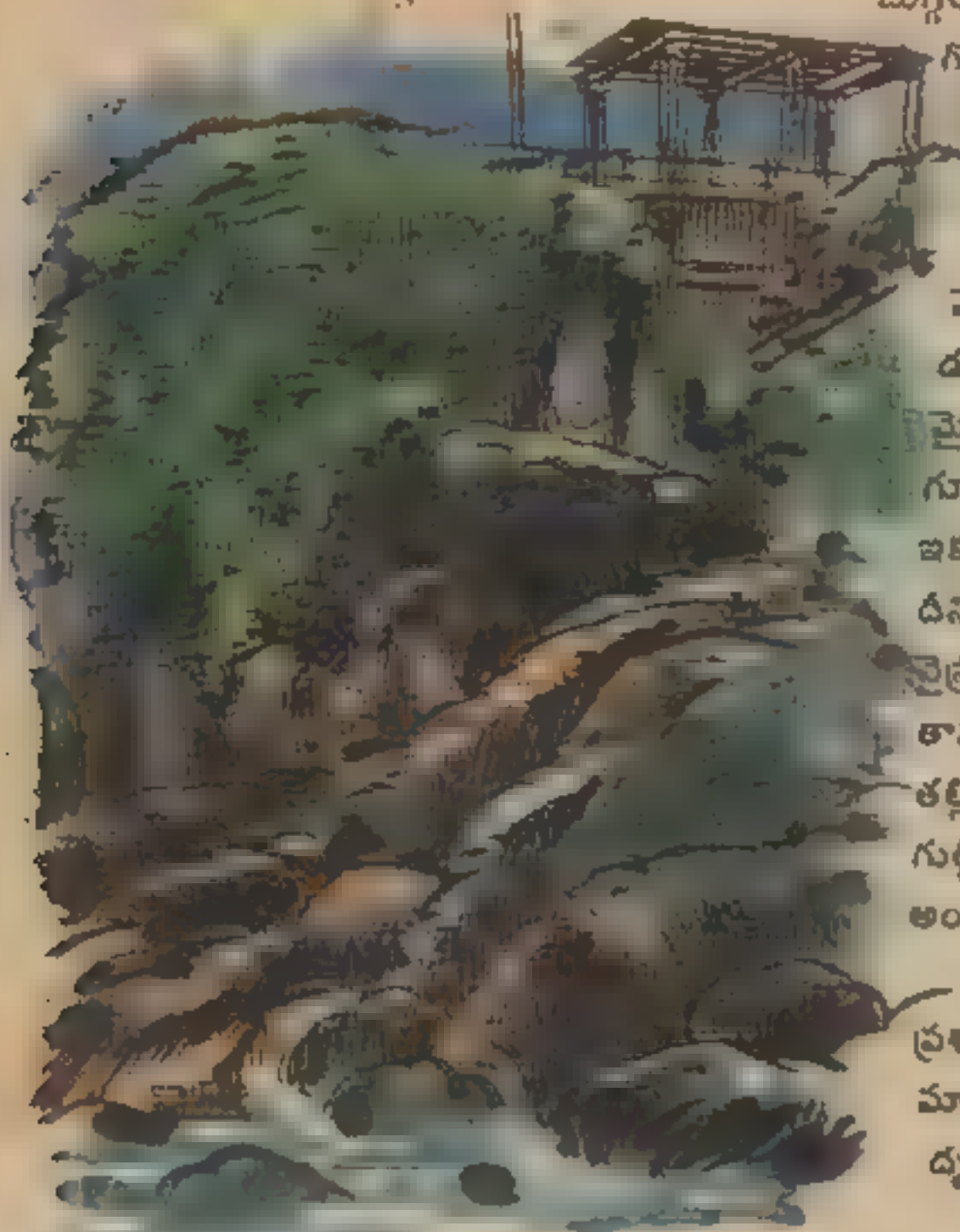
రిరిభోల్

పోనాజి

అల్ఫోన్సో డి అల్బుక్వెర్కి
1510లో గోవాను వట్టుకున్నాడు

దోనా పొలా మూలమునకు చివర

బుగ్గల నుంచే త్రాగునీటి సరఫరా జరిగేది. అగ్వాడా, రీజమె
గోస్ కోటలు పొర్చుగీసుల పరిపాలనా కాలంలో లాగే
ఇప్పుడు కూడా చెరసాలలుగానే ఉంటున్నాయి.

కోటల మధ్య గోవాలో ప్రసిద్ధమైన గోల్డన్ బీచ్‌స్
అనే సముద్ర తీరాలు ఉన్నాయి. హర్నూల్, చపోరా,
వెగేటర్, అష్టానా, బాగా, కాలాంగూట్, గాస్పర్
దయాస్, డోనా పొలా తీరాలు ఉత్తరగోవాలో ప్రసిద్ధ
మైనవి. ఆర్చ్ (ద్వారకోరణ) అకారంలో ఉన్న కాలాం
గూట్ బీచ్, 'క్వీన్ ఆఫ్ బీచ్‌స్'గా ప్రసిద్ధి గాంచింది.
ఇక్కడికి అధిక సంఖ్యలో పర్యాటకులు వస్తూ ఉంటారు.
దీనికి దక్షిణంగా డోనా పొలా అనే బీచ్ ఉన్నది. ఒకప్పుటి
వైస్రాయ్ కూతురుపేరు మీదుగా దీనికా పేరు వచ్చింది.
తాను కోరిన మత్స్యకారయువకుణ్ణి వివాహ మాడడానికి
తల్లిదండ్రులు అనుమతించక పోవడంతో డోనా పొలా
గుట్టపై నుంచి కిందికి దూకి ప్రాణాలు విడిచింది.
అందుకే ఈ బీచ్‌కి ఆమె పేరు వచ్చింది.

కాలాంగూడ్‌కు ఉత్తరంగా బాగా బీచ్ శిఖరం మీద
ప్రశాంతమైన 'రిట్రీడ్ హౌస్' ఉన్నది. ఈ చిన్న చర్చికి వెళ్ళే
మార్గంలో 'శిలువ మార్గాన్ని' నూదించే ఆందమైన
దృశ్యాలు ఉన్నాయి.

పొనాటికి దాదాపు తొమ్మిది కి.మీ ఎగువ ఉన్న
వెల్హా (పాత) గోవా 16వ శతాబ్దంలో గోవాకు

రాజధానిగా ఉండేది. ఆ రోజులలో సొందర్యంలో
అది లిస్బన్‌కు దీటుగా ఉండేది. ఓడ

తేవుకు సమీపంలో గోవాకు సంహ

ద్వారంగా వైస్రాయ్ ఆర్చ్ ఉన్నది.

అధికారం స్వీకరించడానికి

ముందుప్రతి వైస్రాయ్ ఈ

కోరణం గుండా వెళ్ళ

వలసెఉండేది యూరోప

నుంచి ఇండియాకు

సముద్ర మార్గం

కనుగొన్న వాస్కోడా

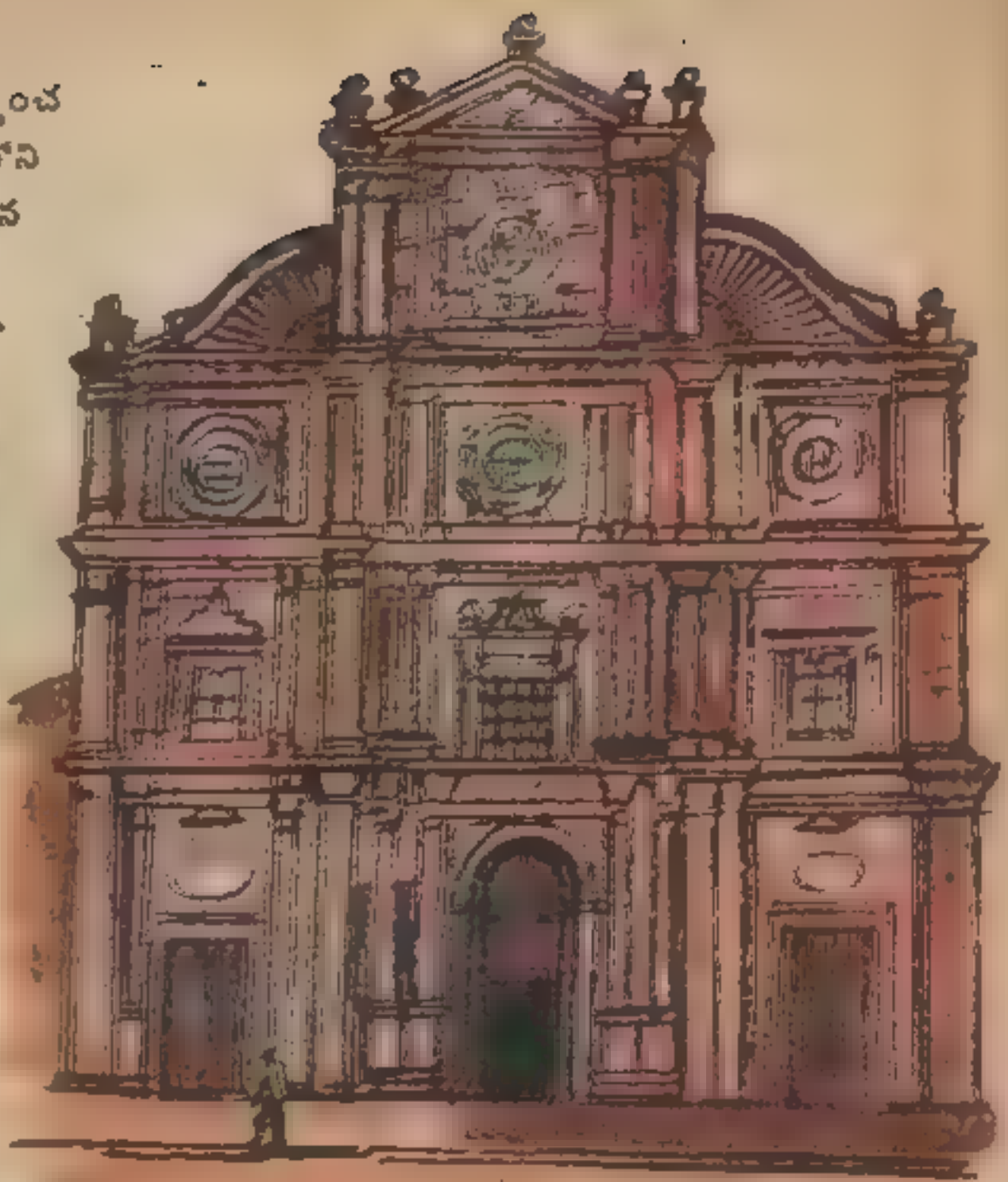

సె కెథడ్రల్

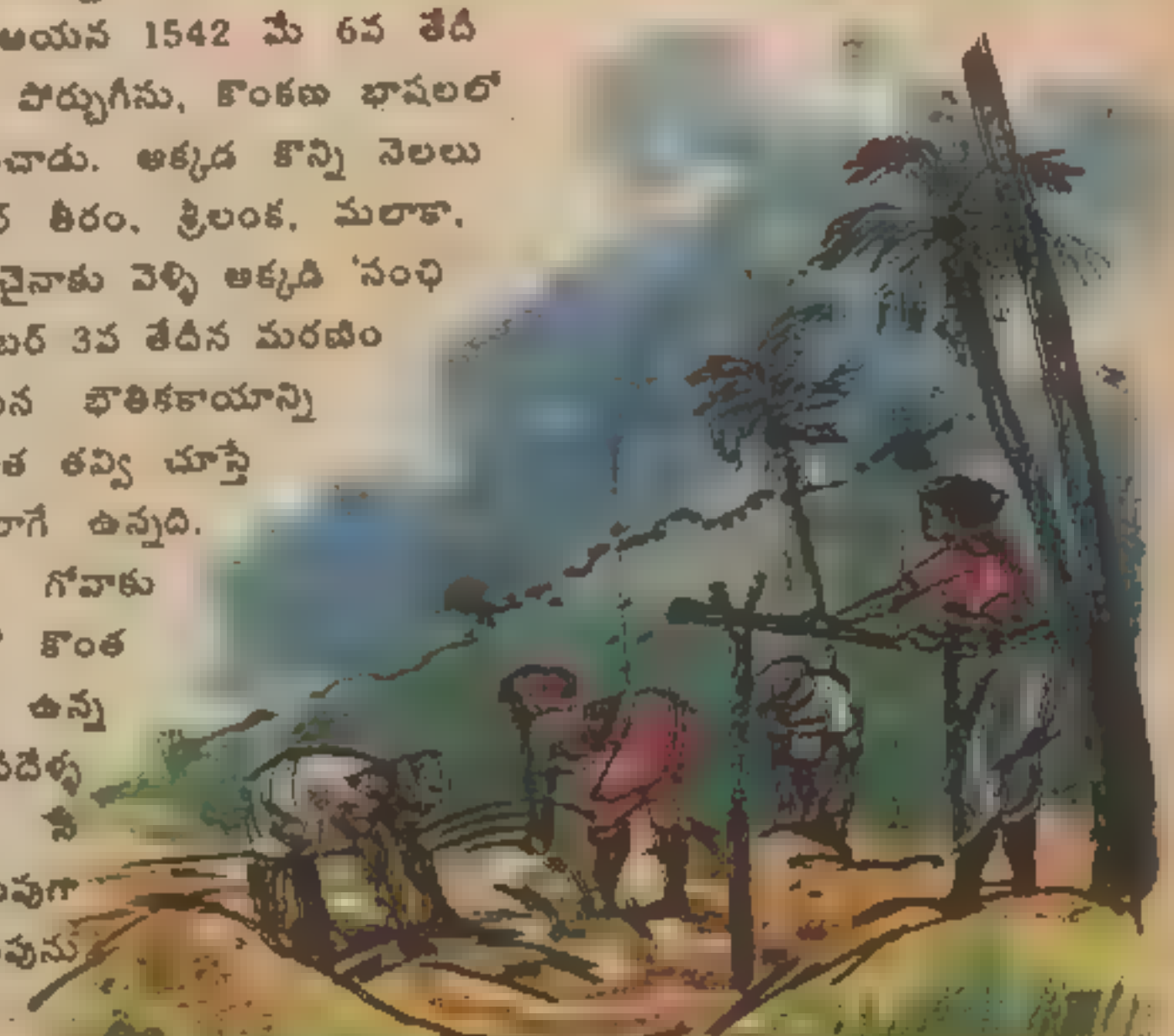
గామా స్మారకార్థం ఈ ద్వారకోరణం నిర్మించబడింది. తోరణానికి ఆవల రోమునగ రంలోని సెయింట్ పీటర్స్ బాసిలికాను పోలిన సెయింట్ కాజెటాన్ చర్చ ఉన్నది.

సెయింట్ కాజెటాన్ చర్చకి ఎదురుగుండా అసియాలో అతి ప్రాచీనమైన పెద్ద చర్చలలో ఒకటైన సె కెథడ్రల్ ఉన్నది. మృదువైన మంటానాదానికి ప్రసిద్ధిగాంచిన 'సెనోడ' ఔరో బంగారు గంట ఇక్కడే ఉన్నది. దీనికి కొంతదూరంలో సెయింట్ ప్రాన్సిస్ జేవియర్ చర్చ అని కూడా పిలువబడే బోమ జేసస్ బాసిలికా ఉన్నది. గోవా ప్యాట్రన్ సెయింట్ సెయింట్ ప్రాన్సిస్ జేవియర్ భౌతిక కాయం భద్రపరచి ఉద్ధరించిన ఇది గోవాలోని చాలా ముఖ్యమైన చర్చగా పేరు గాంచింది. సెయింట్ ప్రాన్సిస్ జేవియర్, స్పెయిన్ దేశంలోని నవారేలో 1506వ సం॥లో జన్మించాడు. ఆయన కాలేజీలో చదువుకున్న రోజులలోనే నవా విద్యార్థి అయిన, ఇగ్నెషియస్ లయోలా చేత తీవ్రంగా ప్రభావితమై, తన జీవితాన్ని

దేవుడి సేవకు అంకితం చేశాడు. ఆయన 1542 మే 6వ తేదీ గోవాకు వచ్చాడు. ఆయన అక్కడ పొర్చుగీసు, కొంకణ భాషలలో క్రైస్తవమత ప్రచారం ప్రారంభించాడు. అక్కడ కొన్ని నెలలు మాత్రమే ఉండి, కొరమండల్ తీరం, శ్రీలంక, మలాకా, మొలుకాస్, జపాన్ అఖరికి చైనాకు వెళ్ళి అక్కడి 'సంధి యన్' దీవిలో 1552 డిసెంబర్ 3వ తేదీన మరణించాడు. పాతిపెట్టిన ఆయన భౌతికకాయాన్ని రెండు సంవత్సరాల తరవాత తవ్వి చూస్తే చెక్కు చెదరకుండా అలాగే ఉన్నది. దానిని అక్కడి నుంచి గోవాకు తీసుకువచ్చారు. పరిమాణంలో కొంత తగ్గినా, ఇప్పటికీ భద్రంగా ఉన్న జేవియర్ భౌతికకాయాన్ని, వదిళ్ళ కోసారి బోమజేసస్ నుంచి సె కెథడ్రల్ కు భక్తికర్తలతో తీరగింపుగా తీసుకుని వెళతారు. ఈ తీరగింపును

బోమ జేసస్ బాసిలికా

గోవా ప్యాట్రన్ సెయింట్ ప్రాన్సిస్ జేవియర్.

తెలకించడానికి ప్రపంచం నలుమూలలనుంచి లక్షలాది మంది భక్తులు వస్తారు.

చోమేశ్వరస్వామి ఎదురుగా ఉన్న కొండమీద సెయింట్ మోనికా కాన్వెంట్ ఉన్నది. తూర్పు ఆసియాలోని ప్రాచీనమైన అతిపెద్ద 'నన్నెరీ' (సన్యాసినుల మఠం) ఇది.

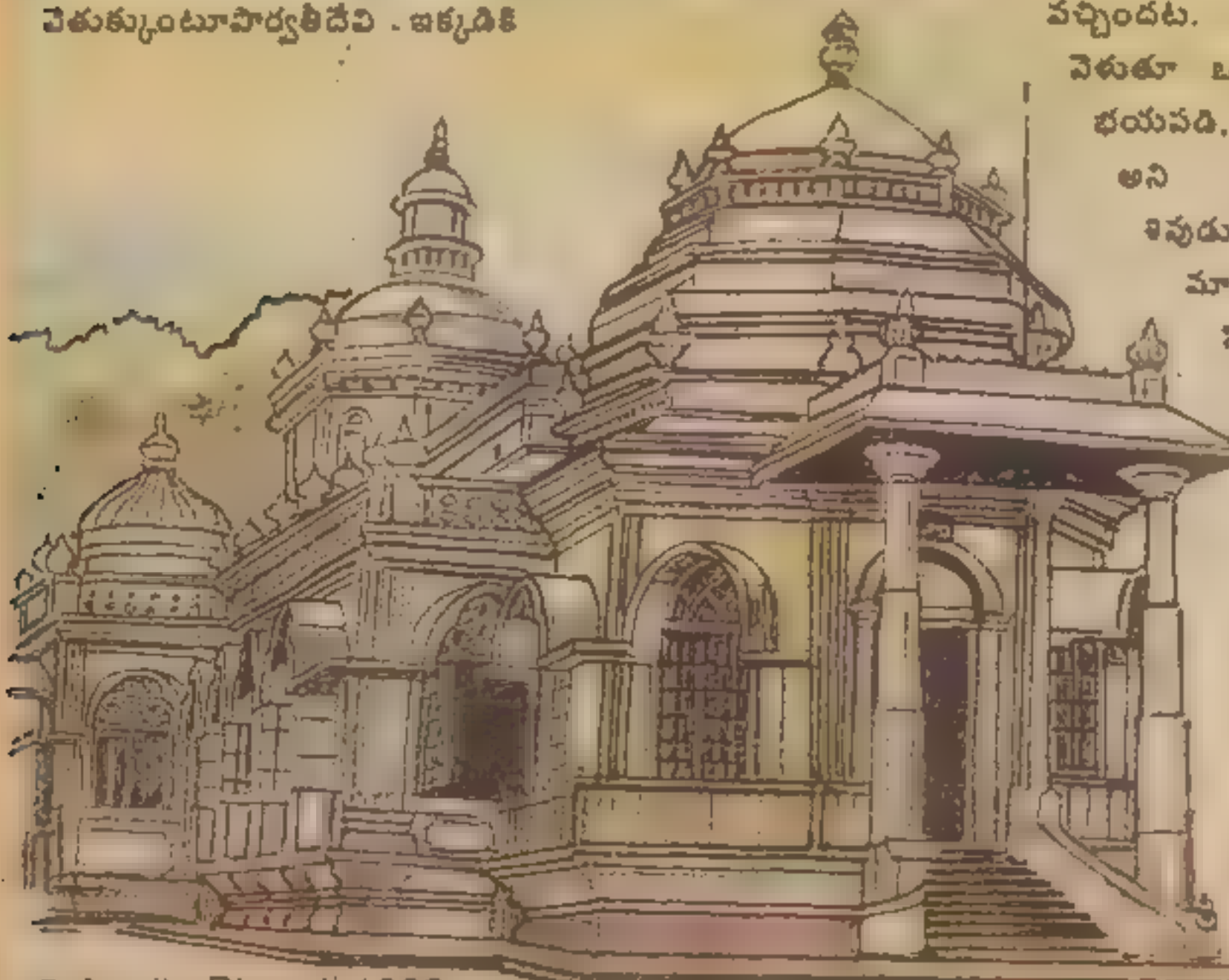
గోవా రాజధాని పానాజీ మాండ్లీనది దక్షిణ తీరంలో ఉన్నది.

రాష్ట్రంలో అతి పురాతనమైనది, ఒకప్పుటి అదిర్ పా భవనమూ అయిన కట్టడమే ఇప్పుడు పాత రాష్ట్ర సచివాలయంగా ఉంటున్నది. దీనికి ఎడమవైపుగా ఒక స్త్రీకి హిప్పానిస్ ద్వారా స్వస్థత సమకూరు స్తున్న భంగిమలో ఏబ్ ఫరియా కాన్వెంట్ నిగ్రహం ఉన్నది. ఏబ్ ఫరియాగా ప్రసిద్ధిగాంచిన ఫాదర్ జోస్ కన్వెంట్ డి ఫరియా - పూజారి, పండితుడు, వైజ్ఞానికుడు.. ఆయన యువకు డుగా ఉన్నప్పుడే పోర్చుగల్కు వెళ్ళిపోయాడు. 'ఫాదర్ అఫి మెన్సురిజం'గా పేరుగాంచిన ఆయన, హిప్పానిస్ను ఒక విధమైన సైన్సుగా నిరూపించడానికి ప్రయత్నించిన మొట్ట మొదటి పండితుడు. సుప్రసిద్ధ రచయిత అల్మైరెండర్ డ్యూమా 'ది కౌంట్ ఆఫ్ మాండ్లీ క్రైస్టో' అనే నవలలో ఆయన్ను 'న్యూడ్ మాంక్' అనే పాత్రగా చిత్రించాడు.

పానాజీకి ఆగ్నేయ దిశగా సుప్రసిద్ధమైన మంగేష్ దేవాలయం ఉన్నది. మనస్తాపంతో కైలాసాన్ని వదిలి పెట్టిన - వరమశివుణ్ణి వెతుక్కుంటూ పార్వతీదేవి - ఇక్కడికి

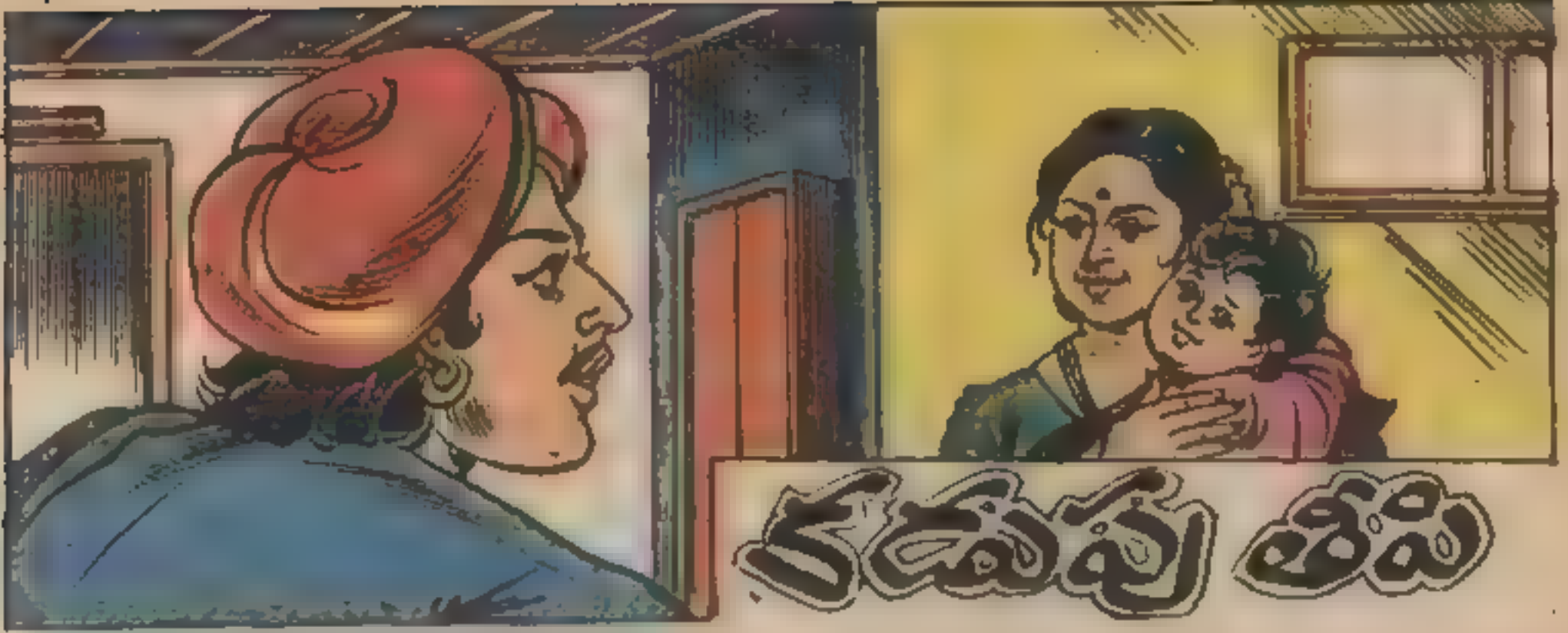

ఏబ్ ఫరియా నిగ్రహం

వచ్చిందట. అమె అరణ్యం గుండా వెళుతూ ఒక పులి ఎదురవడంతో భయపడి, "పాహిమాం గిరీశ!" అని శివుణ్ణి ప్రార్థించిందట. శివుడు ప్రత్యక్షమైన చోట మాంగిరీశ మందిరం వెలిసిందని చెబుతారు. అదే కాల క్రమేణా మాంగ్రి పాగా, మాంగిషిగా వ నాంంంం ని అంటారు.

మాంగేష్ దేవాలయం

కడుపు బొమ్మ

బదరికవనంలో శ్రీనాథుడనే పండితుడు గురుకులం నడిపేవాడు. ఆయన శిష్యులలో గదాధరుడు, విద్యాధరుడు అనేవారు బాగా స్నేహంగా వుండేవారు.

చదువైపోయాక మిత్రులిద్దరూ విడిపోయారు. గదాధరుడు తన గ్రామానికి వెళ్ళి అక్కడ పాఠశాల స్థాపించాడు. చక్కగా పాఠాలుచెబుతాడని అతడికి పేరు వచ్చింది. అతడికి సంపాదన బాగుందని ఒకాయన, దమయంతి అనే తన కూతుర్నిచ్చి పెళ్ళి చేశాడు. కొన్నాళ్ళకు దమయంతి పండంటి మగబిడ్డను కన్నది. ఆ బిడ్డకు సుందరుడని పేరు పెట్టి అల్లారుముద్దుగా పెంచుకుంటున్నారా దంపతులు.

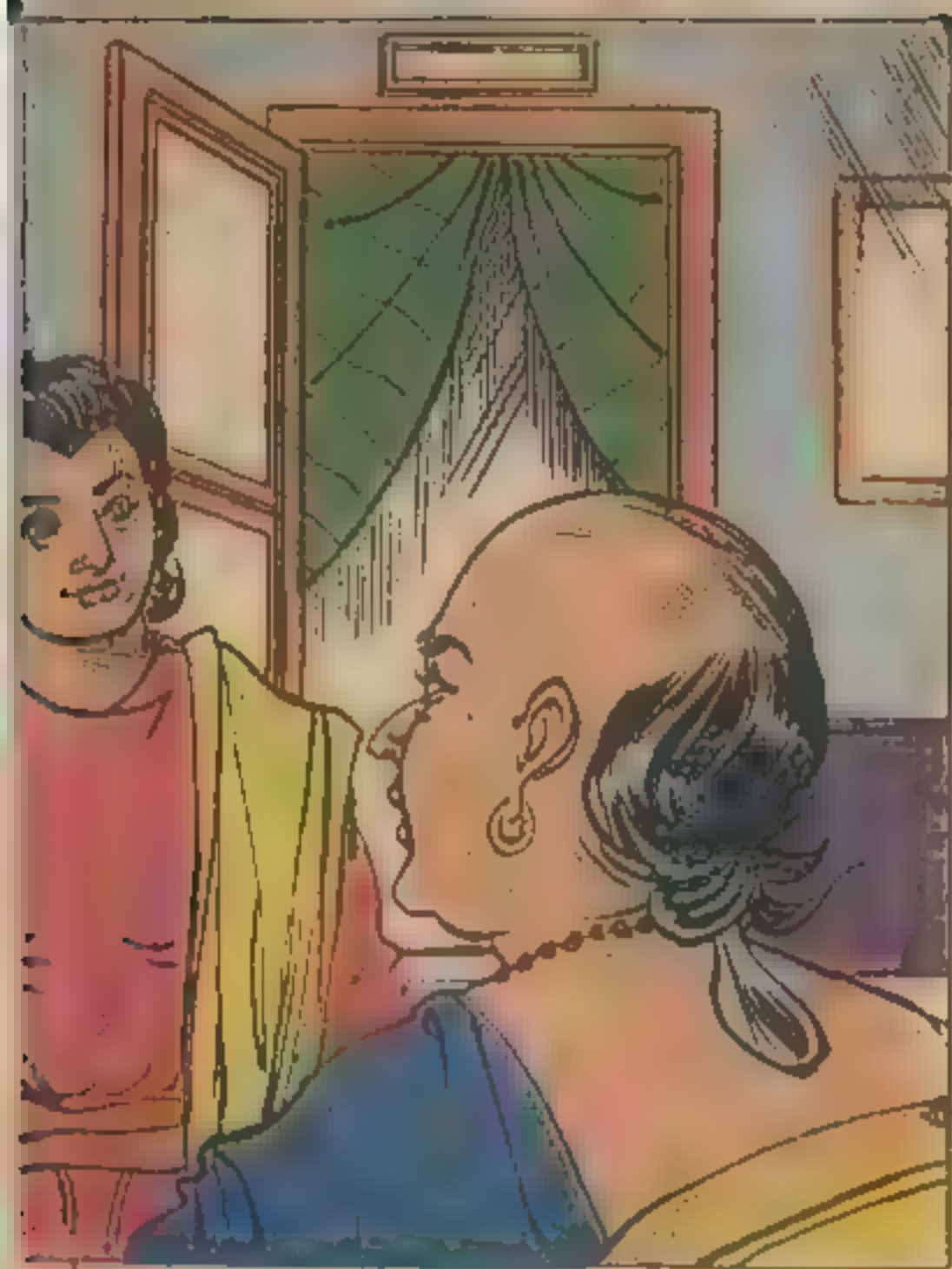
సుందరుడికి రెండేళ్ళు నిండినప్పుడు, విద్యాధరుడు తన భార్య అనసూయనూ, రెండేళ్ళ కొడుకు చంద్రుణ్ణి వెంటబెట్టుకుని గదాధరుడింటికి వచ్చాడు. గదాధరుడు,

విద్యాధరుడు ఎంతోకాలం తర్వాత కలుసుకున్న సంతోషంలో వున్నారు. ఒకరి వివరాల్లోకరు అడిగి తెలుసుకున్నారు. గదాధరుడు తన పంగతి చెప్పాక విద్యాధరుడు తను పట్నంలో వ్యాపార ప్రారంభించి బాగా అర్జిస్తున్నట్లు చెప్పాడు. గదాధరుణ్ణి ఒకసారి పట్నం రమ్మన్నాడు.

మిత్రులిలా మాట్లాడుకుంటూంటే, వాళ్ళ భార్యలు తమ కబుర్లతో వున్నారు. ఎవరూ పిల్లలను పట్టించుకోలేదు. అంతలో చంద్రుడు పెద్ద కేక పెట్టాడు. జరిగిందేమిటంటే - సుందరుడు, చంద్రుణ్ణి కొట్టాడు.

విద్యాధరుడు చప్పు - చంద్రుణ్ణి ఎత్తుకుని, "గదాధరా! కొడుక్కో చేతి వాటు తన ముంది. పిల్లలకిది మంచి లక్షణం కాదు," అన్నాడు.

గదాధరుడు నవ్వుతూ, "వాడికి ఊహ ఎక్కువే కానీ ఎంత చెప్పినా చేతివాటు

తనం పోవడం లేదు. చిన్నపిల్లలకు దూరంగా పుంచుతూంటాం. ఇవ్వాలి మర్చిపోయాం,” అన్నాడు.

“నవ్వుతావేమిటి? ముందు ఆ అలవాటు మానిపించు,” అన్నాడు విద్యాధరుడు కోపంగా.

“రెండేళ్ళ వయసువాడికి ఏం చెబితే మాత్రం అర్థమవుతుంది?” అన్నాడు గదాధరుడు ఇంకా నవ్వుతూనే. విద్యాధరుడు చిరాకు పడుతూ, “మా చంద్రుడికి ఇలాంటి అలవాటుండేది. ఏడాది వయసులోనే ఒక్కటి చ్చాను. మళ్ళీ మా వాడు అల్లరి చెయ్యలేదు, ఎవర్నీ కొట్టలేదు,” అన్నాడు.

అప్పటికి అర్థమయింది గదాధరుడికి— ఇదంతా తన మిత్రుడు సరదాగా అనడం

లేదని. అతడు కాస్త నొచ్చుకుని, “మా వాడు చాలా తెలివైనవాడు. కథ చెబితే అర్థమవుతుంది. పాట పాడితే తెలుస్తుంది. కానీ దుడుకుతనం గురించి ఎంత చెప్పినా అర్థం కాదు. అయినా రోజూ చెబుతూనే వుంటాను. బహుశా ఒకటి రెండేళ్ళలో అది కూడా అర్థమవుతుందనుకుంటాను,” అన్నాడు.

“ఎమో! నీ కొడుకు వాటం చూస్తూంటే, వాడికెవరూ బుద్ధి చెబుతున్నట్లు లేదు!” అన్నాడు విద్యాధరుడు.

ఆ మర్నాడే విద్యాధరుడి కుటుంబం వెళ్ళిపోయింది. కానీ, గదాధరుడికి తన కొడుకు గురించి బెంగపట్టుకున్నది. విద్యాధరుడంటే అతడికి ఆరాధనాభావముండడం వల్ల— కొడుకు బాగుకోసం ఆ రోజునుంచి పద్ధతి మార్చాడు. సుందరుడు కాస్త అల్లరిచేస్తే చాలు, వాణ్ణి విపరీతంగా కొట్టేవాడు. అందు వల్ల వాడి అల్లరితనం తగ్గలేదు కానీ, వాడు తండ్రి దగ్గరకు రావడం మానేశాడు. తండ్రిని చూస్తే చాలు భయంతో వణికిపోయేవాడు.

ఇది జరిగిన కొద్దిరోజులకు గురువు శ్రీనాథుడు, గదాధరుడి ఇంటికి వచ్చాడు. ఆయన అతడితో, “శిష్యుడు తనయుడితో సమానం. నీ కొడుకు నాకు మనుమడు. వాణ్ణి చూడాలని వున్నది, తీసుకురా!” అన్నాడు.

అప్పుడు గదాధరుడు భార్యను పిలిచి తను బయటికి వెళ్ళిపోయాడు. శిష్యుడలా వెళ్ళిపోవడం చూసి శ్రీనాథుడాశ్చర్యపోయాడు.

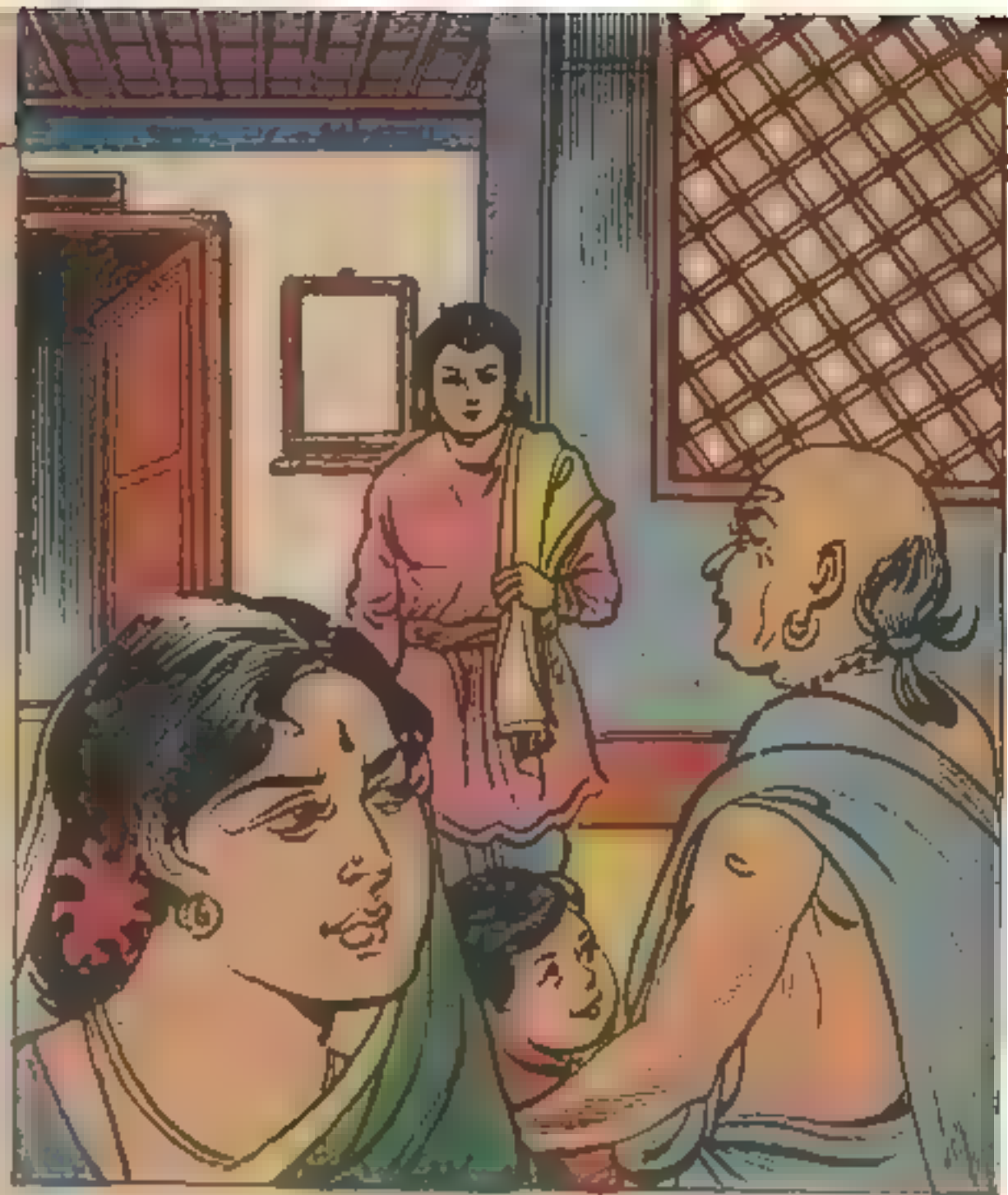
ఆయన సుందరుణ్ణి ముద్దులాడుతూ శిష్యుణ్ణి రమ్మని పిలిచాడు. “ఆయనరారు. ఆయన్ను చూస్తే సుందరుడు వణికిపోతాడు,” అంటూ దమయంతి జరిగిందంతా గురువుకు చెప్పింది.

అప్పుడు శ్రీనాథుడు, గదాధరుణ్ణి పిలిచి, “నీకు మతిపోయిందా? ఎవరి మాటో పట్టుకుని, నీ కన్నబిడ్డ పట్ల రాక్షసుడిలా ప్రవర్తిస్తావా?” అంటూ మందలించాడు.

గదాధరుడు వినయంగా, “గురువర్యా! విద్యాధరుడెవరోకాదు, నాకు ఆదర్శప్రాయుడైన స్నేహితుడు. వాడి ప్రతిమాట వెనకా ఎంతో ఆలోచనవుంటుందని అనుభవ పూర్వకంగా నాకు తెలుసు,” అన్నాడు.

ఇందుకు శ్రీనాథుడు చిన్నగా నవ్వి, “విద్యాధరుడి ఆలోచనాశక్తి గురించి నీ కంటే నాకు బాగా తెలుసు. కానీ నీకు కొందరి కడుపుతీపి గురించి బొత్తిగా తెలియదు. ఈ ప్రపంచంలో ఎన్నో నేరాలు, ఘోరాలు అలాంటి కడుపుతీపి వల్లనే జరుగుతున్నాయి. విద్యాధరుడి మాటలకు విలువ ఉన్నది. పిల్లలు దెబ్బలకు కాక మంచిమాటలకే లొంగుతారు. సుందరుడు అల్లరి చేస్తే తప్పని చెప్పడం మాత్రం మరవకు,” అన్నాడు.

గదాధరుడికింకా అనుమానం వదలలేదు. అదిగ్రహించిన శ్రీనాథుడు, “పద, మనమిద్దరం వెళ్లి విద్యాధరుణ్ణి చూసి వద్దాం. నీ అనుమానం పూర్తిగా తొలిగిపోతుంది,” అన్నాడు.

గదాధరుడందుకు సరేనన్నాడు: మర్నాడిద్దరూ ఉదయాన బయల్దేరి చీకటి పడేవేళకు పట్నంలో విద్యాధరుడింటికి చేరుకున్నారు. విద్యాధరుడు గురువునూ, మిత్రుణ్ణి అప్యాయంగా అదరించాడు.

మాటల సందర్భంలో శ్రీనాథుడు, గదాధరుడి కొడుకు సుందరుడి ముద్దుచేష్టల గురించి చెప్పడం ప్రారంభించాడు. విద్యాధరుడు అసహనంగా, “అల్లరిపిల్లలు నాకు ముద్దురారు. సుందరుడి అల్లరి నేను ఈ జన్మకు మరిచిపోలేను,” అన్నాడు.

“నాయనా! హంస పాలు, నీరు వేరుచేసి ఆనందిస్తుంది. మనిషి పిల్లల ముద్దు చేష్టల్ని అల్లరినుంచి వేరు చేసి ఆనందించలేడా?”

అన్నాడు శ్రీనాథుడు. అప్పటికి విద్యాధరుడేం మాట్లాడలేదు.

రాత్రి విద్యాధరుడి భార్య 'అనసూయ' మగవాళ్ళు ముగ్గురికీ పీటలు వేసి, విస్తళ్ళు పరిచి భోజనం వడ్డించి పెలిచింది. అందరూ వచ్చి కూర్చుని భోజనాలకు పత్రమించారు. ఆ సమయంలో చంద్రుడు మంచి నీళ్ళ లోటాను పట్టుకుని, అటూ ఇటూ తిరగసాగాడు.

అది చూసి శ్రీనాథుడు కంగారుగా, "వాడు నీళ్ళలకబోస్తాడో ఏమిటో - ఆలోటా తీసుకో," అని అనసూయను హెచ్చరించాడు.

అనసూయ లోటా తీసుకోబోతుంటే, విద్యాధరుడు వారిస్తూ, "వద్దు ఏడుస్తాడు. వాడేదిస్తే నేను భరించలేను. అయినా వాడు లోటాను జాగ్రత్తగానే పట్టుకున్నాడుగా," అన్నాడు.

అంతలో చంద్రుడు లోటాడు నీళ్ళనూ తండ్రి విస్తట్లో వంపేశాడు. విద్యాధరుడు చప్పున లేవబోయేసరికి శ్రీనాథుడు, "వద్దు, నాయనా! చిన్నపిల్లవాడు, వాడికేం తెలుస్తుంది! వాణ్ణి కొట్టకు," అన్నాడు. విద్యాధరుడు అశ్చర్యంగా, "ఇంతచిన్న విషయానికి వాడిని

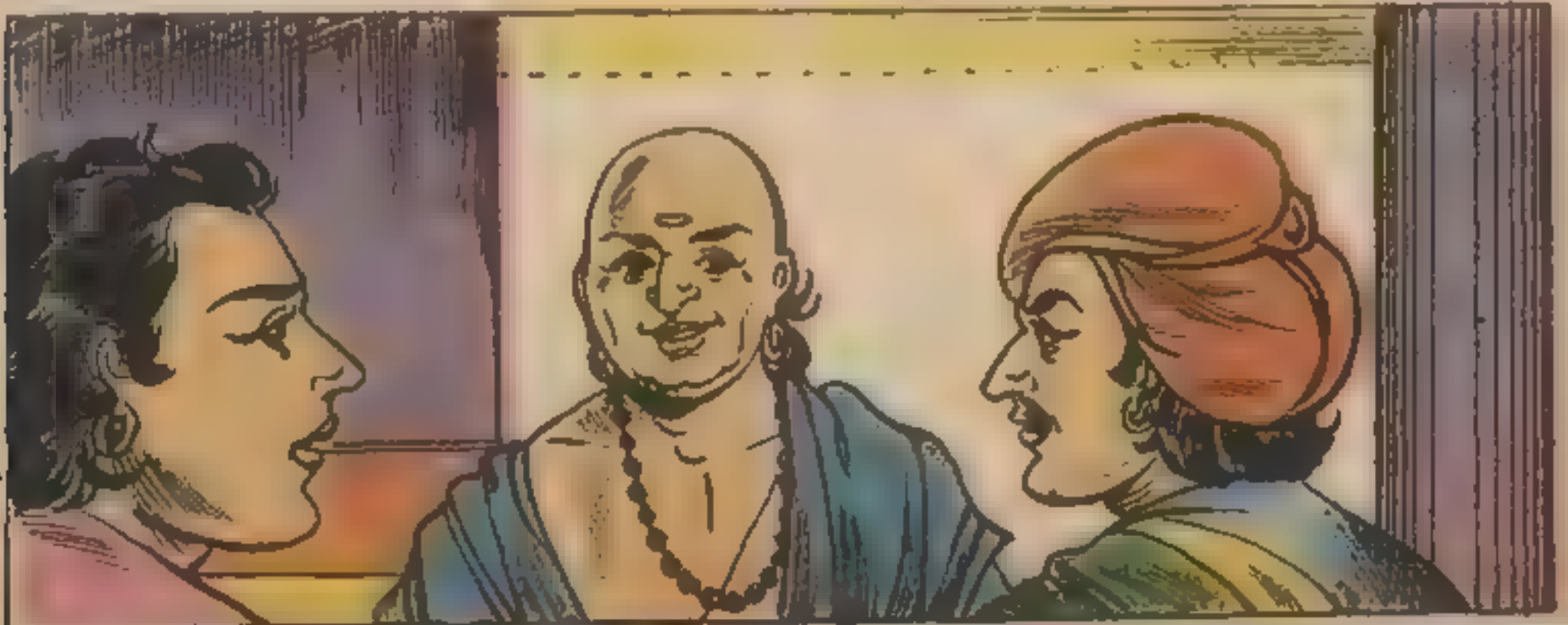
కొడతానని ఎలా అనుకున్నారు? విస్తట్లో నీళ్ళంపుకుని వద్దామని లేచాను," అన్నాడు.

శ్రీనాథుడు, గదాధరుడి వంక కోపం నటించి చూస్తూ, "చూశావా! చిన్న పిల్లలు అల్లరిచేస్తే విద్యాధరుడు కొడతాడని, నువ్వు అనవసరంగా నాతో వాదించావు. ఇప్పటికైనా తప్పొప్పుకో," అన్నాడు.

అది విని విద్యాధరుడు తెల్లబోయాడు. గురువు, గదాధరుణ్ణి వెంటబెట్టుకుని ఎందు కొచ్చాడో గ్రహించడంతో చిన్నబుచ్చుకుని, "చిన్న విషయానికి గదాధరుడింట పెద్దరగడ చేశానని, ఇప్పుడర్థం మయింది. గురువర్యా! నా తప్పునెలా దిద్దుకోవాలి?" అన్నాడు.

శిష్యుడడిగిన దానికి శ్రీనాథుడు తృప్తిగా తలాడించి, "ఎదుటివాళ్ళ బిర్తల్లో నీ బిర్తను చూడు. నీ బిర్తను ఎదుటి వారి బిర్తగా భావించు. అప్పుడు, నీ ఆలోచనా శక్తి కడుపుతీపి బారినుంచి రక్షింప బడుతుంది!" అన్నాడు.

ఆ తర్వాత గదాధర, విద్యాధరుల స్నేహానికి వారి పిల్లలద్దురాలేదు.

చందమామ

బంగారు గడియలు

అంతరిక్ష భీకరమృగం

భారతదేశపు మొట్టమొదటి
వ్యోమగామి-సూర్య చంద్రు
డిపై దిగాడు.

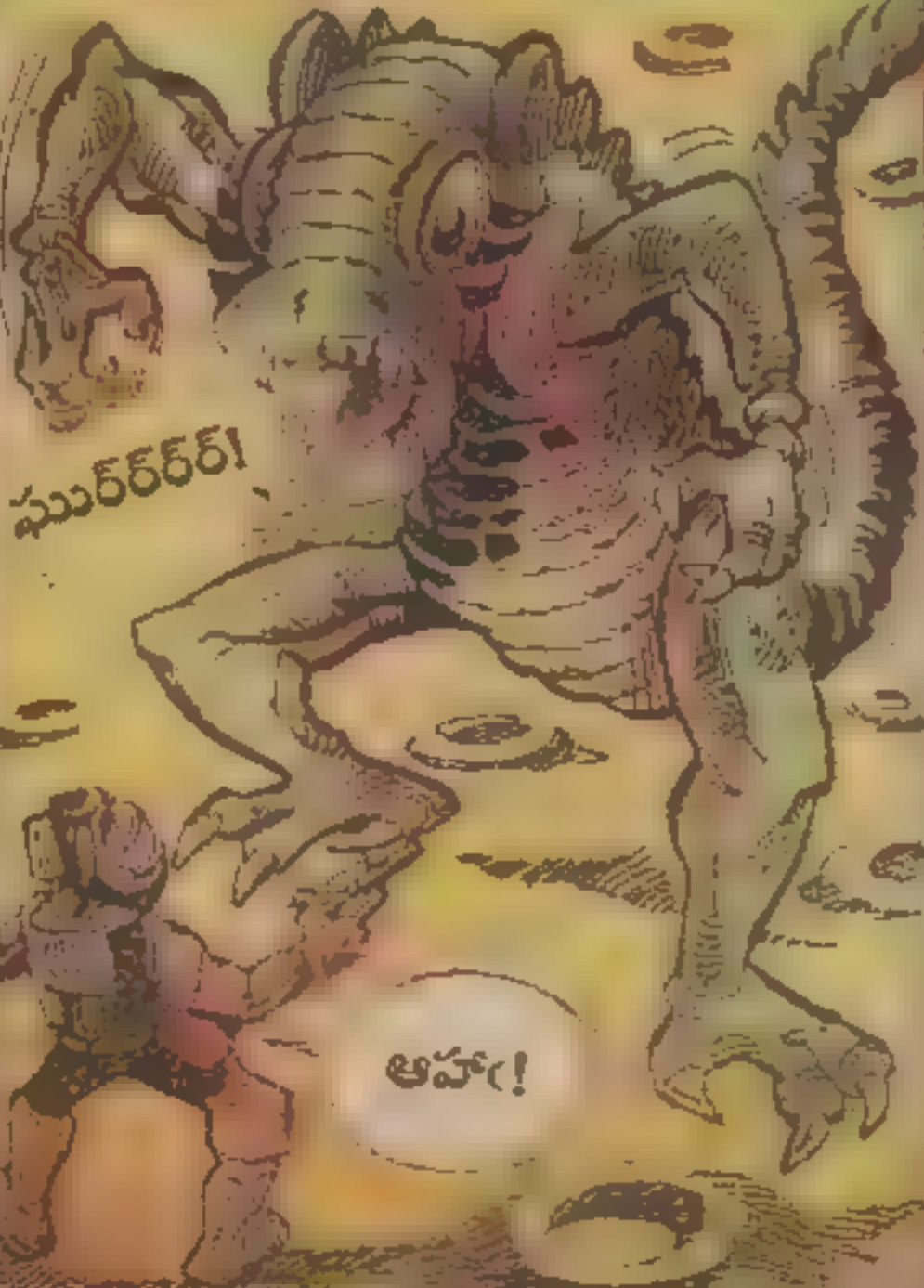
హఠాత్తుగా

ఘుర్ఘర్! ఘుర్ఘర్!

ఎమిటది?

శబ్దం విని సూర్య వెనుదిరిగి చూశాడు.

ఘుర్ఘర్! ఘుర్ఘర్!

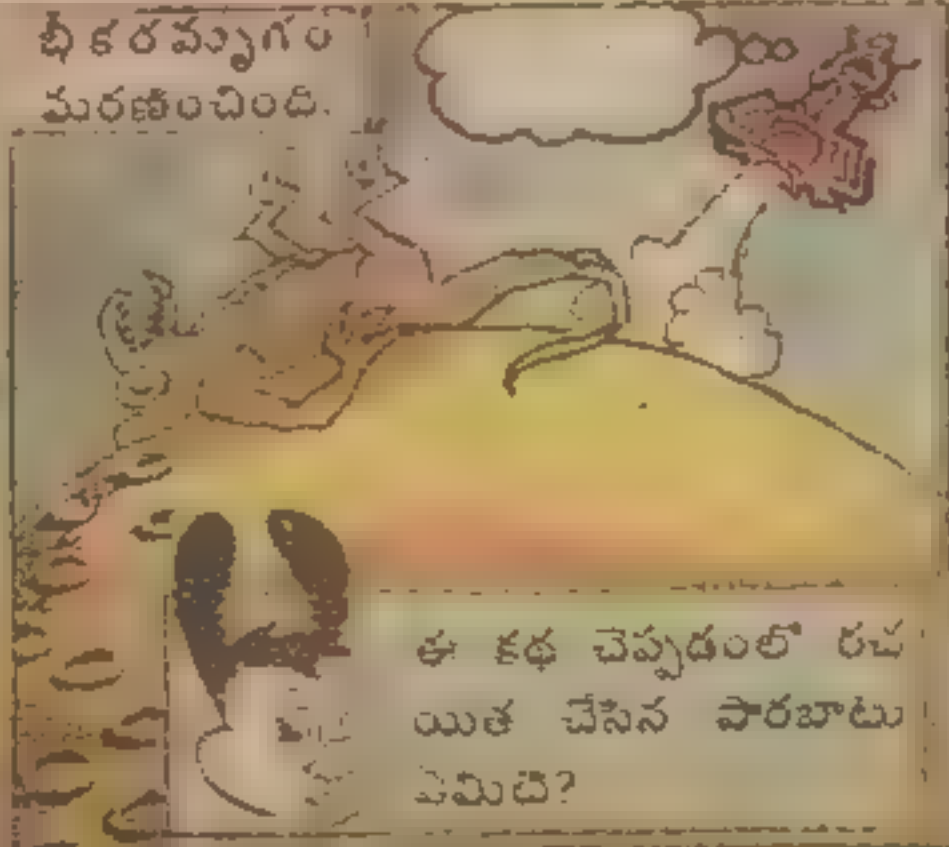
అహా!

ఘుర్ఘర్! ఘుర్ఘర్!

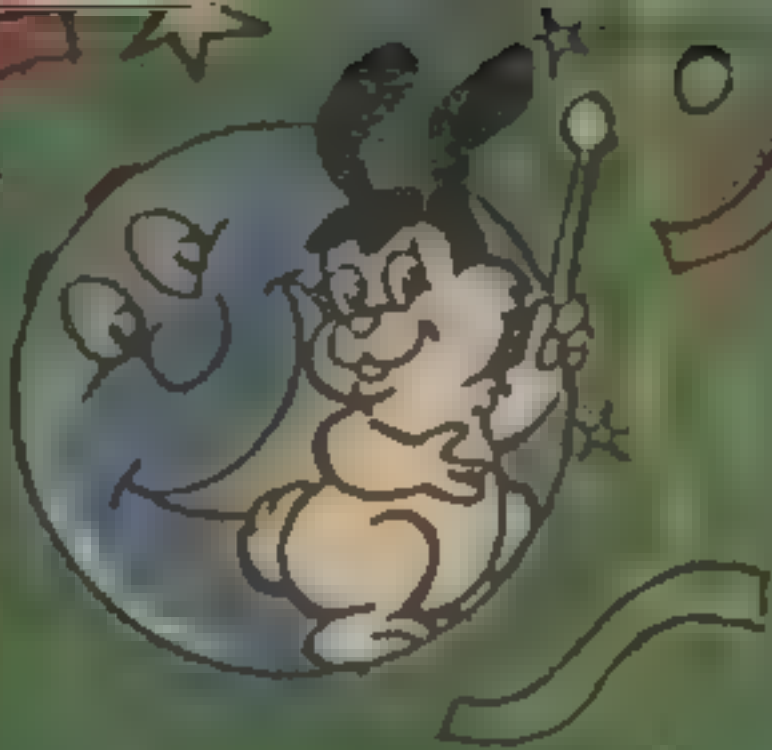

సూర్య ఆ క్షణమే లెజర్
బ్లాస్టర్తో కాల్చాడు!

భీకరమృగం
మరణించింది.

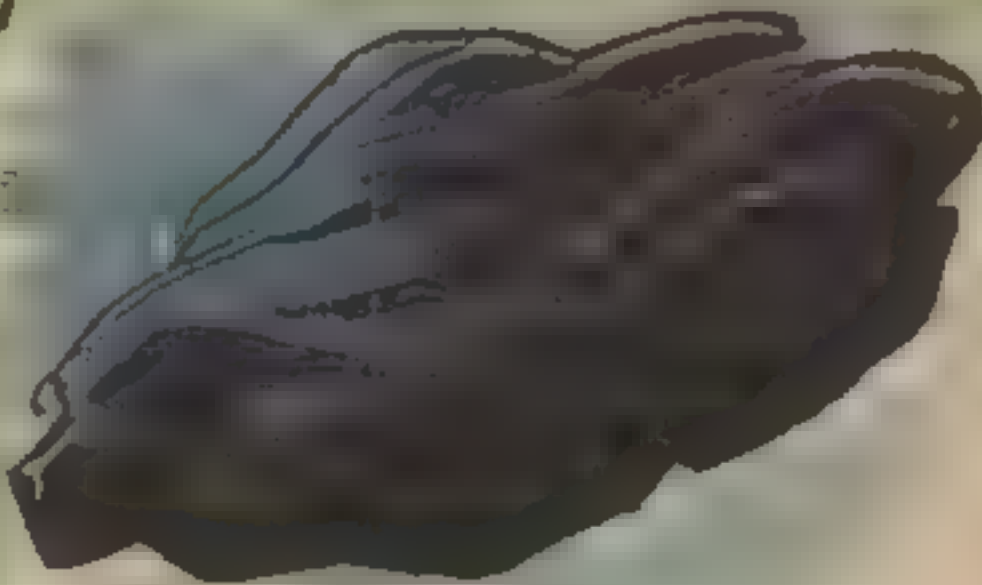

ఈ కథ చెప్పడంలో రచ
యిత చేసిన పాఠబాటు
ఏమిటి?

1. భారతదేశపు మొట్ట మొదటి వ్యోమగామిని - పైనుంచి మన దేశం ఎలా కనిపించింది? అని అడిగినప్పుడు 'సారే జహానే అచ్ఛా!' అని సమాధానం ఇచ్చాడు. ఆ వ్యోమగామి ఎవరు? ఏ సంవత్సరంలో వెళ్ళి వచ్చాడు?

బంగారు గడియారు ప్రశ్నావళి

3. కదిలే ఈ బండముక్కను సెరెస్ అంటారు. దీని అర్ధుకొలత దాదాపు 950 కి.మీ. ఈ బండ ఎక్కడ ఉన్నది? దీని ప్రత్యేకత ఏమిటి?

7. ధరించిన దుస్తులను బట్టి, ఈ ప్రజలు మన దేశంలోని ఏయే ప్రాంతాలకు చెందినవారో చెప్పగలరా?

4. శ్రీకృష్ణుడు, అన్న బలభద్రుడు, సోదరి సుభద్ర -
కొయ్యవిగ్రహాలను 12వ శతాబ్దానికి చెందిన ఒక దేవా-
లయంలో పూజిస్తారు. ఆ సుప్రసిద్ధ ఆలయం ఏది?

5. 1996, ఫిబ్రవరి 1వ
తేదీ ఒక కప్ప అది నివసాన్ని
30 మీటర్ల లోతైన బావినుంచి
పైకి రావడం మొదలుపెట్టింది.
ప్రతిరోజూ అది 3 మీటర్లు పైకి
ఎక్కేది. కాని రాత్రిపూట 2
మీటర్లు వెనక్కు జారిపోయేది.
అలా ప్రయత్నం చేస్తూ అది ఏ
నెలలో ఏ రోజున బావినుంచి
బయట పడిందో చెప్పగలరా?

2. సవాయ రాజా జైసింగ్ మన
దేశంలోని మొట్టమొదటి నక్షత్రగణిత
శాల (అబ్జర్వేటరీ) జంతర్-మంతర్ను
నిర్మించాడు. దాని తరవాత జయపూర్,
మధుర, ఉజ్జయిని, వారణాసిలో అటు
వంటి భవనాలు నిర్మించడం జరిగింది.
క్రీ.శ 1728వ సం॥లో ఆయన ప్రపంచ
ంలో కెల్లా అతి పెద్దదని చెప్పుకునే
సన్డయెర్ (సూర్య గడియారం) నిర్మిం-
చాడు. దాని పేరేమిటో తెలుసా?

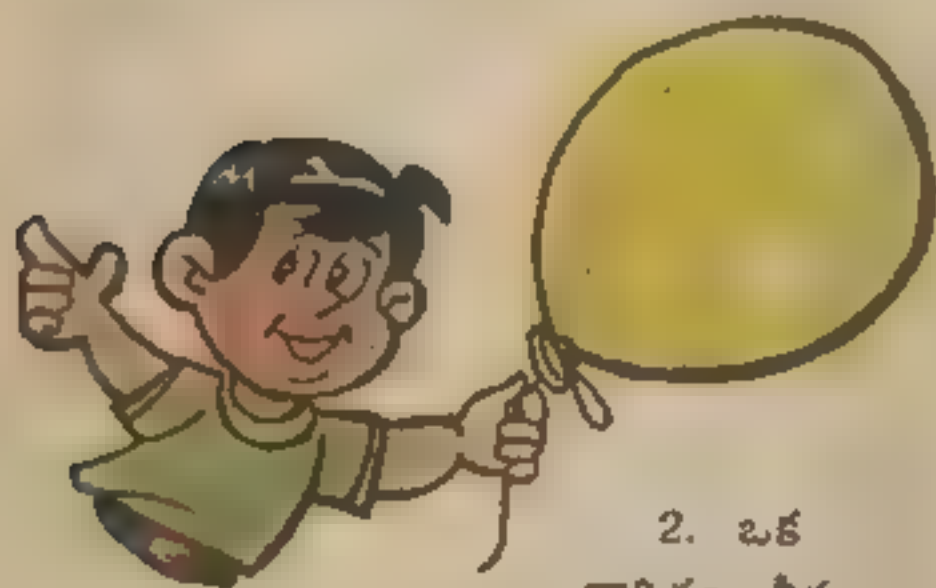

$$\exists 4 + 4! = 1$$

6. రెండు అగ్గిపెల్లంను మార్చి అమర్చడం ద్వారా ఈ
సమీకరణ (ఈక్వేషన్)ను సరిదిద్దవచ్చు. ప్రయత్నించండి, మరి!

3-డి మాస్క్ తయారుచేసుకోండి!

1. ఒక రబ్బరు ' బెలూన్' తీసుకుని దాని పరిమాణం మీ తలకన్నా కాస్త పెద్దదిగా వచ్చేంతవరకు చూడండి. ఆ తరువాత గాలిపోకుండా బెలూన్ కొసను నూలుదారంముక్కతో కట్టివేయండి.

5. ఆ తరువాత కళ్ళకూ, ముక్కుకూ కావలసిన కంఠలు చేసుకోండి. ఇప్పుడు పెయింట్, మేకప్ సామానులు ఉపయోగించి మాస్కెకు మీకు కావలసిన రూపం ఇవ్వవచ్చు. ఇక్కడ మీకోసం కొన్ని నమూనాలు ఉన్నాయి.

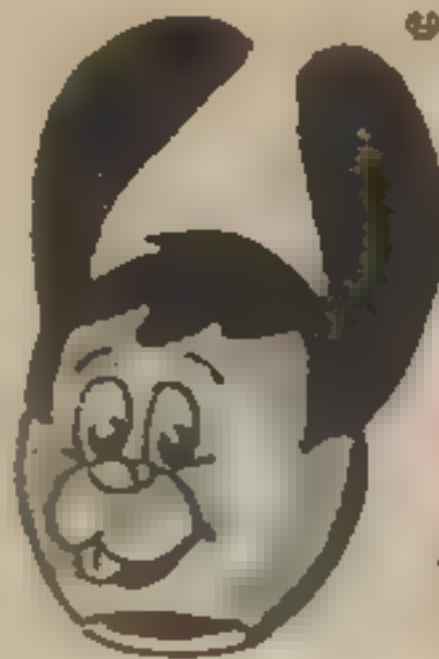

2. ఒక
కాగితం తీసు
కుని దానిని
3 సెం.మీ. x
2 సెం.మీ కొల
తలో చిన్న చిన్న
ముక్కలుగా కత్తి
రించు కోండి.

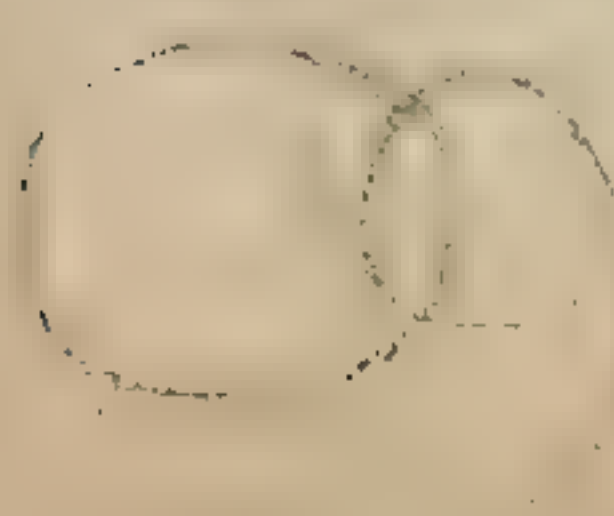
3. అదుగున కొంతచీటు
వదిలిపెట్టి మిగతా బెబ్బాన్
మీద ఈ ముక్కలను
ఒక్కొక్కటిగా అతికించండి.
అది అరిన తరవాత, ఆ
ముక్కలమీద మరొక పొర
ముక్కలు అతికించండి. ఆ
పొర కూడా బాగా అరిన
తరవాత, మళ్ళీ ఒకసారి
ఒక్కొక్క కాగితం ముక్కగా
దానిమీద మూడవ పొర
అతికించండి.

4. కాగితపు పొరలు బాగా ఎండిన తరువాత, బెల్కాన్లోని గాలిని వదిలివేయండి. ఆ తరువాత బెల్కాన్ను కాగితం పొరనుంచి నెమ్మదిగా వెలుపలికి లాగేయండి. ఇప్పుడు మీకు ఖాళీగా ఉన్న దోవ్వు లభిస్తుంది. ఆ దోవ్వుకు అడుగున మీ తల దూరడానికి చాలినంత చోటు ఉండేలా కత్తిరించుకోండి.

మూడు సులభమైన అంచెలలో ఏనుగుబొమ్మ గీయండి.

మహాభారతం

దుర్యోధనుడు పొందువులపై గల ఈర్ష్యతో మనోవ్యాధిపడి కృశించసాగాడు. అతని స్థితి చూసి శకుని, “దుర్యోధనా, ఏమిటిలా చిక్కి పోయావు? నీకు పట్టుకున్న విచారమేమిటి?” అని అడిగాడు.

దానికి దుర్యోధనుడు, “మామా, ఏం చెప్పమన్నావు? అర్జునుడి పరాక్రమం ఆధారంగా చేసుకుని ధర్మరాజు భూమండలమంతా గెలిచి, రాజసూయ యాగం చేసి సామ్రాజ్యలక్ష్మిని వరించాడు. రాజులందరూ అతనికి వశులైనారు. కృష్ణుడు శిశుపాలుణ్ణి నిండుసభలో వధిస్తే ఒక్కరు కూడా కిక్కురు మనలేదు. రాజులందరూ రత్నరాసులు తెచ్చి పొండవుల కాళ్ళ ముందు పోశారు. వారి వైభవం వర్ణనాతీతం. వాళ్ళ ఐశ్వర్యం చూసి

నేను పనికిమాలిన వాణ్ణి అయిపోయాను. మనం మయసభ చూసేటప్పుడు నన్ను చూసి వాళ్ళు ఎలా హేళన చేశారో నువ్వు చూశావు గదా! నాకు జీవితం దుర్భరంగా ఉన్నది. నా బాధ మా తండ్రితో చెప్పు,” అన్నాడు.

ఈ మాటలు విని శకుని దుర్యోధనుడితో, “నువ్వు పొండవుల సంపద చూసి అసూయ పడటం దేనికి? వాళ్ళా సంపదను సక్రమంగానే సాధించుకున్నారు. వారికి దైవబలం జాస్తిగా ఉన్నది. అందుకే, వాళ్ళను నువ్వు నిర్మూలించటానికి చేసిన ప్రయత్నం ఒక్కటి ఫలించలేదు. ద్రౌపది వారికి భార్యకావటం వాళ్ళకొక గొప్ప అదృష్టం; ద్రుపదుడు వాళ్ళకు పెద్ద అండ అయ్యాడు. కృష్ణుడి సంగతి చెప్పనే అవసరం

లేదు; అతను చిన్నతనం నుంచి వారిని కంటిని రెప్పలాగా కాపాడుతున్నాడు. ఖాండవ దహనం ధర్మమా అంటూ అర్జునుడు అగ్ని దేవుడి సహాయంతో గాండీవమూ, అక్షయ తూణీరాలూ, దివ్యాస్త్రాలూ సాధించుకున్నాడు. వాటితోనే రాజు లందరినీ జయించాడు. ఖాండవదహనం మూలానే వారికి మయసభ కూడా లభించింది. ఇందులో అధర్మ మేమున్నది? అయినా, అంత మాత్రాన నీ కెవరూ లేనట్టు మాట్లాడతావెందుకు? ఆ మాటకు వస్తే నీ కున్న అంగబలం వారి కెక్కడిది? నీకు తొంభై తొమ్మిదిమంది తమ్ములూ, మహా విలుకాడు ద్రోణుడూ, సమస్త అస్త్రాలనూ తెలిసిన అశ్వత్థామా,

కర్ణుడూ, కృపాచార్యుడూ, నేనూ, అందరమూ లేమా?" అన్నాడు.

“అలా అయితే మనం సైన్యాలను తీసుకుని పోయి పాండవులతో యుద్ధంచేసి ఆ మయసభను అలాగే హస్తినాపురానికి తెచ్చుకుందాం,” అన్నాడు దుర్యోధనుడు.

“దుర్యోధనా, పాండవులను గెలవటం అంత తేలిక కాదు. యుద్ధం దేనికి? అంత కన్న వారిని జయించే సులభోపాయం చెబు తాను విను. ధర్మరాజుకు జూదం చాలా ఇష్టం. అతన్ని జూదానికి పిలు. నేను అతన్ని జూదంలో ఓడించి, అతని రాజ్యాన్ని, సంపదనూ కాజేసి నీ కిస్తాను. ధృతరాష్ట్రుడి అనుమతి మాత్రం సంపాదించు,” అన్నాడు శకుని.

శకుని దుర్యోధనుణ్ణి వెంటబెట్టుకుని ధృతరాష్ట్రుడి దగ్గరికి వెళ్ళేసరికి ధృతరాష్ట్రుడు ధర్మరాజు పూర్తి చేసిన రాజసూయం గురించి ఎంతో సంబర పడుతున్నాడు. శకుని ఆయనతో, “మన దుర్యోధనుడు చిక్కి సగ మయ్యాడు. అతని ముఖం కళాహీనమయి పోయింది,” అన్నాడు.

ఈ మాటకు ధృతరాష్ట్రుడు అదిరిపడి, దుర్యోధనుణ్ణి దగ్గరికి తీసుకుని, శరీరంనిమిరి, “ఇలా చిక్కిపోవటానికి నీ కేమి కష్టం వచ్చింది నాయనా?” అని అడిగాడు.

దానికి దుర్యోధనుడు, “నాకు మనో వ్యాధి పట్టుకున్నది. నిద్ర రాదు. భోజనం

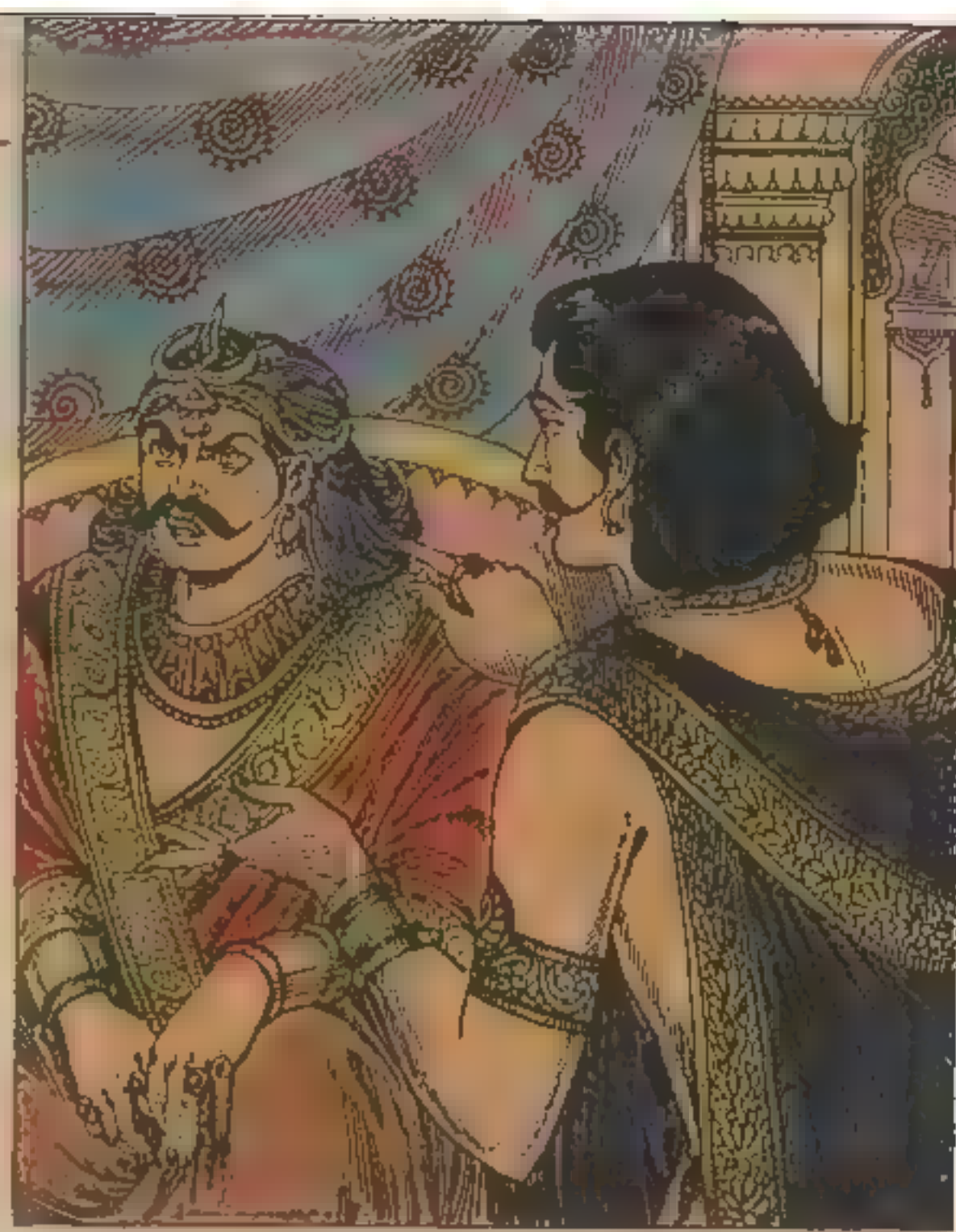
రుచించదు. ఎందువల్లా సంతోషం కలగదు. శత్రువుల వైభవం చూసి నాకి మనోవ్యాధి పట్టుకున్నది. ధర్మరాజుకు గల సంపద పూర్వం ఏ రాజుకూ ఏనాడూ లేదు. నేను చిక్కిపోక ఏం చేస్తాను?" అన్నాడు.

తరవాత శకుని దుర్యోధనుడితో, "రాజా, ధర్మరాజుకు జూదమంటే తగని వ్యవసం, కాని ఆటలో నేర్పు లేదు. నేను జూదంలో ఆరితేరినవాణ్ణి. నా యుక్తితో ధర్మరాజు సంపద అంతా నీకు దక్కేటట్టు చెయ్యగలను. యుద్ధానికి గాని, జూదానికి గాని సాటిరాజు అహ్వనించినప్పుడు నిరాకరించటం క్షత్రియ ధర్మం కాదు. అందుచేత మనం పిలిస్తే ధర్మరాజు జూద మాడటానికి వస్తాడు," అన్నాడు.

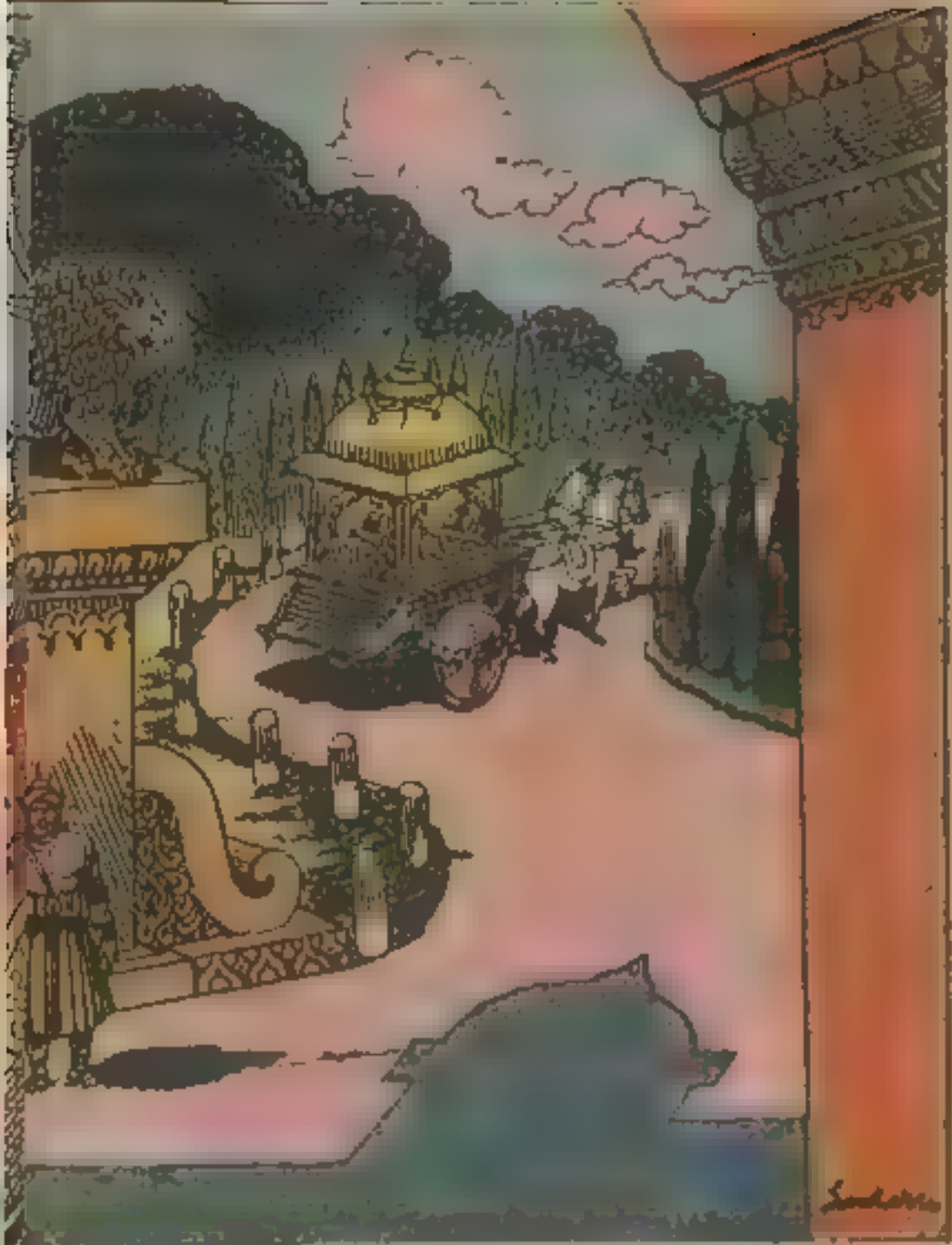
అప్పుడు దుర్యోధనుడు తండ్రి కాళ్ళ మీద పడి, శకుని చెప్పినట్టు చెయ్యటానికి అనుమతి వేడుతూ, కన్నీరు కార్చాడు.

ధృతరాష్ట్రుడు దుర్యోధనుడితో, "విదురుడి సలహా తీసుకుని అతను ఏంచెయ్యమంటాడో చూద్దాం," అన్నాడు.

"విదురుడితో చెబితే ఈ ఆలోచనకు ఎంత మాత్రమూ ఒప్పుకోదు. దీనికి నువ్వు ఒప్పుకోకపోతే నేను బతకను. ఆ తర్వాత నువ్వు, విదురుడూ ఈ రాజ్యాన్ని నెత్తిన కట్టుకుని ఊరేగండి," అన్నాడు దుర్యోధనుడు. తండ్రి పట్ల చనువుతోనూ, అతి నిరాశతోనూ. ధృతరాష్ట్రుడికి పుత్రమోహం జొస్తే కావటంచేత

దుర్యోధనుడి ఆలోచనకు ఎదురు చెప్పలేక పోయాడు. ఆయన శిల్పాచార్యులను అనేకమందిని పిలిపించి మయసభ లాటి నభను నిర్మించమనీ, దానికి వెయ్యి స్తంభాలూ, నూరు వాకిళ్ళూ, రకరకాల బొమ్మలతో కూడిన మంటపమూ ఏర్పాటు చేయమనీ చెప్పాడు. తరవాత ఆయన విదురుణ్ణి పిలిపించి, ఆయనతో తన దురుద్దేశం చెప్పక, ధర్మరాజును జూదానికి రమ్మనమని అహ్వనించటం గురించి మాత్రం చెప్పాడు. విదురుడు ధృతరాష్ట్రుడితో, "రాజా, ఈ ఆలోచన నాకు సమ్మతం కాదు. జూదం కారణంగా పిల్లల మధ్య వైరం ఏర్పడుతుంది. ఈ ఆలోచన మాను," అన్నాడు.

దానికి ధృతరాష్ట్రుడు, "విదురా, ఇందులో మంచిచెడ్డ లేమైనా ఉన్నప్పటికీ స్నేహ పూర్వకంగా జూదం జరిగి తీరాలి. కుమారుల మధ్య వైరం వస్తే వారించడానికి నేనూ, నువ్వు, భీష్ముడూ, ద్రోణుడూ లేమా? నువ్వు రథం మీద ఇంద్రప్రస్థానికి వెళ్ళి ధర్మ రాజును ఇక్కడికి తీసుకురా," అన్నాడు.

విదురుడు ఈ సంగతి భీష్ముడితో చెప్పి ఆయన అభిప్రాయం తెలుసుకునేటందుకు బయలుదేరాడు. అతడు వెళ్ళగానే ధృతరాష్ట్రుడు తన కొడుకును పిలిచి, ఈ జూద ప్రయత్నం మానుకోమని చెప్పాడు. కావలిస్తే నువ్వు కూడా రాజనూయం చేసి సామ్రాజ్యం సంపాదించు అన్నాడు. కాని

దుర్యోధనుడు వినిపించుకోలేదు. జూదం కూడా ఒక విధమైన యుద్ధమేననీ, అందులో నేర్పును బట్టి జయాపజయాలుంటాయనీ శకుని అన్నాడు.

ఈ రోపల ధృతరాష్ట్రుడు కోరిన ప్రకారం హస్తినాపురంలో కూడా ఒక గొప్ప సభా భవనం తయారయింది. ధృతరాష్ట్రుడు విదురుణ్ణి పిలిచి, కొత్త సభలో స్నేహపూర్వకంగా జూదం ఆడటానికి ధర్మరాజును పిలుచుకుని రమ్మని ఆజ్ఞాపించాడు.

తనకిక తప్పదని గ్రహించి విదురుడు రథం మీద ఇంద్రప్రస్థానికి వెళ్ళాడు. ధర్మరాజు ఆయనకు తగిన సత్కారాలు చేసి, "విదురా, క్షేమంగా ఉన్నావా? నీ ముఖం వాడిపోయి ఉన్నదేం? ధృతరాష్ట్రుడూ, దుర్యోధనాదులూ సుఖంగా ఉన్నారా?" అని కుశల ప్రశ్నలు వేశాడు. దానికి విదురుడు, "అందరూ క్షేమంగానే ఉన్నారు. నీ మయసభలాంటిది హస్తినాపురంలో కూడా కట్టారు. నువ్వు నా వెంట వచ్చి, ఆ సభలో కొన్నాళ్ళు దుర్యోధనాదులతో కులాసాగా గడిపి, వాళ్లతో స్నేహపూర్వకంగా జూద మాడాలట. ఈమాట ముసలిరాజు నీతో చెప్పమన్నాడు. నీతో జూదమాడితేగాని ఆయనకూ, ఆయన కొడుకులకూ సుఖం ఉండదట, ఆ దుర్మార్గుల కోరిక తీర్చు," అన్నాడు.

ఆ మాట విని ధర్మరాజు, "అయ్యయ్యో, పెద్దలు జూదమాడతారా? దానివల్ల తప్పుక

తగాదా వస్తుంది. నీ ఉద్దేశం ఏమిటి? నువ్వేం చెయ్యమంటే అది చేస్తాను,” అన్నాడు.

“జూదం కలహకారణమని నేను ఎంత చెప్పినా ఆ గుడ్డిరాజు వినిపించుకోక, నిన్ను తీసుకురమ్మని నన్ను పంపాడు. నువ్వే ఆలోచించి యుక్తమని తోచినట్టు చెయ్యి,” అన్నాడు విదురుడు ధర్మరాజుతో.

“అక్కడ జూదమాడటానికి ఉబలాట పడుతున్నవారెవరు?” అని ధర్మరాజు అడిగాడు. “శకునీ, వివింశతీ, చిత్రసేనుడూ, సత్యవ్రతుడూ, పురుమిత్రుడూ, జయుడూ,” అని విదురుడు చెప్పాడు.

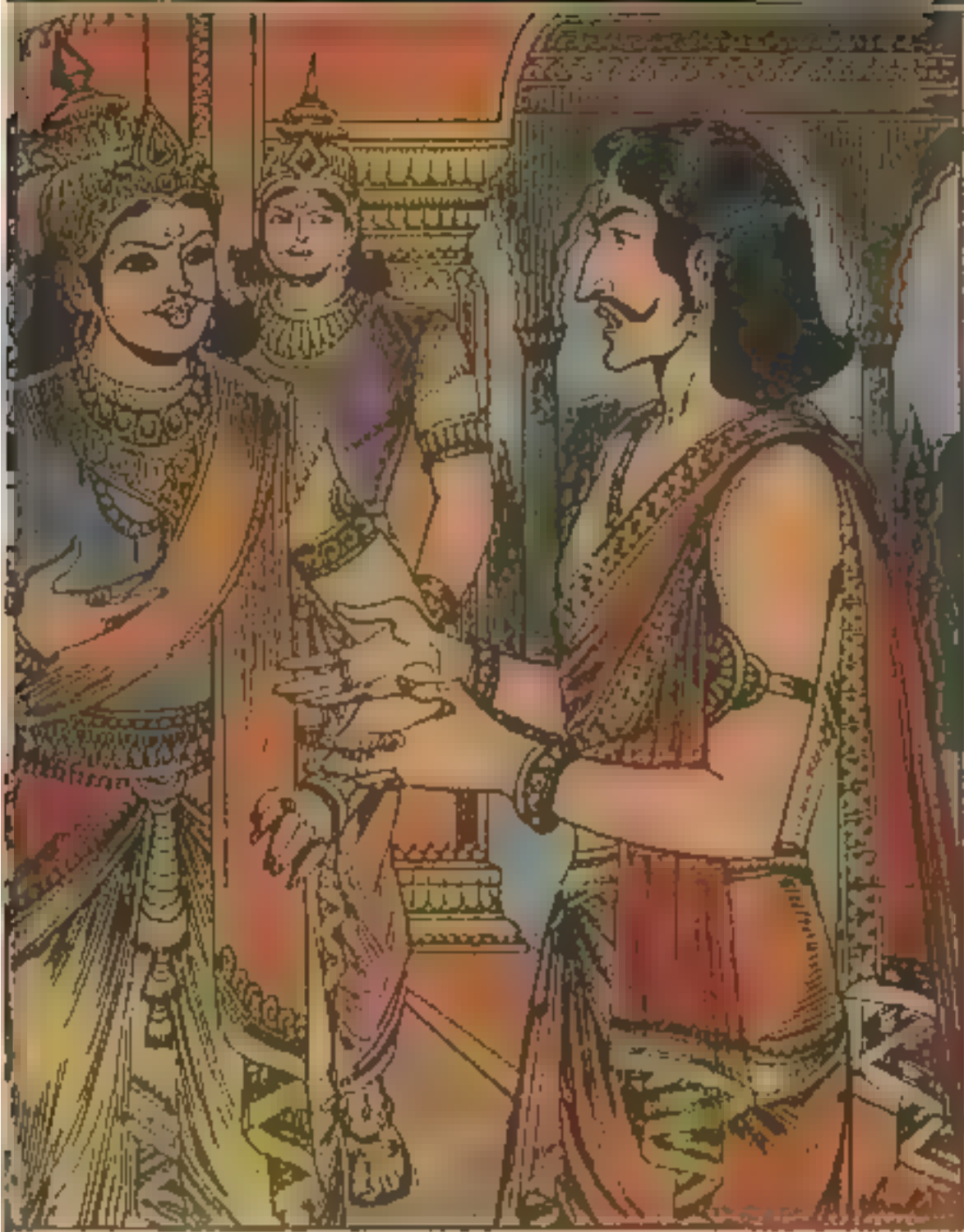
“జూదరులంతా ఒక చోట చేరారన్నమాట. కాని అపద కలిగి తీరుతుంది. పెద్దలు పిలిస్తే వెళ్ళకపోరాడు. జూదానికి పిలిస్తే

పోకుండా ఉండరాదని నా నియమం. చాలా భయంగా ఉన్నది. ఏమయితే అవుతుంది, రేపు బయలుదేరుతాను,” అన్నాడు ధర్మరాజు.

ప్రయాణ సన్నాహం జరిగింది. ధర్మరాజు తన తమ్ములనూ, ద్రౌపదినీ వెంటబెట్టుకుని హస్తినాపురానికి వచ్చాడు. పెద్దలయిన ధృతరాష్ట్ర, భీష్మ, ద్రోణ, కృప, అశ్వత్థామలకు సమస్కారాలు చేశాడు. చిన్నవారిని పలకరించి, గాంధారితో కుశల ప్రశ్నలు జరిపాడు. ద్రౌపది ముఖాన మహారాణి కళ గమనించి, దుర్యోధనుడు మొదలయిన వాళ్ళ భార్యలు అనూయ పడ్డారు.

ఆ రోజు గడిచి మర్నాడు తెల్లవారగానే ధర్మరాజు కాలకృత్యాలు తీర్చుకుని, శకునీ, దుర్యోధనుడూ, దుశ్శాసనుడూ మొదలైన

వాళ్లున్న జూదమాడే ఇంటికి వచ్చి, పెద్దలందరికీ నమస్కారాలు చేశాడు.

అప్పుడు శకుని ధర్మరాజుతో, “రాజా, నిన్ను చూడటానికి కొందరు ఈ సభకు వచ్చారు. మరికొందరు కాలక్షేపం కోసం నీతో జూదమాడ వచ్చారు. అందుచేత నియమాలు ఏర్పాటు చేసుకుని, ఈ పాచికలతో జూదం ప్రారంభిద్దాం,” అన్నాడు.

దానికి ధర్మరాజు, “శకునీ, జూదంలో మోసం చెయ్యటం చాలా పాపం. అందులో క్షత్రియుడి ఘనత ఏమీ బయట పడదు. అందుచేత మోసంతో మమ్మల్ని జూదంలో గెలవటానికి ప్రయత్నించకు. మేము సంపాదించుకున్న ధనం బ్రాహ్మణ సంరక్షణార్థమూ,

దుష్ట శిక్షణార్థమూ వినియోగిస్తున్నాం,” అన్నాడు.

“వేదాధ్యయనంలో సమర్థుడైన శ్రోత్రియుడు మరొక శ్రోత్రియుణ్ణి వేదాధ్యయనంలోనే గెలుస్తాడు. అలాగే మోసంచేసే జూదరిని మోసంతోనే గెలవాలి. ఇది సహజం. జూదమాడటం. నీకిష్టంలేని వక్షంలో మానెయ్యి,” అన్నాడు శకుని.

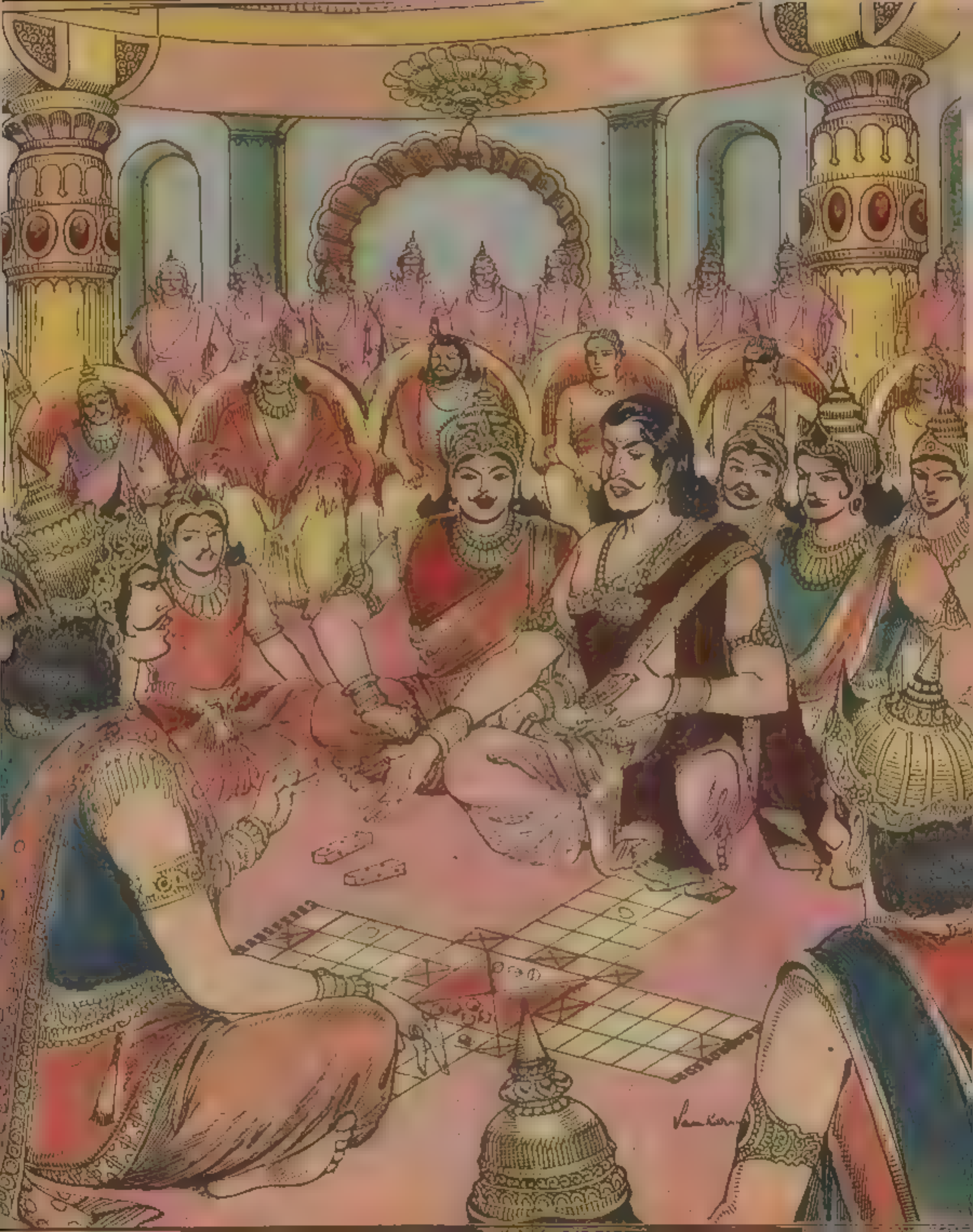
ధర్మరాజు పొరుషం వచ్చి, “జూదానికి పిలవబడి వచ్చి వెనక్కు పోవటం అగౌరవం. అందుచేత ఆడతాను. నా కెదురాడే వారెవరు?” అని అడిగాడు.

“నా పక్షాన మా మేనమామ శకుని ఆడతాడు. అతను ఏ పందెం కాసినా నేను ఇస్తాను,” అన్నాడు దుర్యోధనుడు.

“ఒకరి పక్షాన మరొకరు ఆడగా నేనెన్నడూ చూడలేదు, వినలేదు. ఇది అపూర్వంగా ఉన్నది. అయినా మీ ఇష్టప్రకారమే కాని వ్వండి,” అన్నాడు ధర్మరాజు.

జూదం చూడటానికి ధృతరాష్ట్రుడు తన వెంట రమ్మని పిలవగా కౌరవ వృద్ధులూ, భీష్మ ద్రోణ కృప విదురులూ వచ్చి, సభను అలంకరించారు.

మొదటి పందెంగా ధర్మరాజు తన హారానికి గల మణిపూస ఒడ్డితే, దుర్యోధనుడు తన వద్ద ఉన్న మణిరాసులన్నీ ఒడ్డాడు. పందెం వెయ్యగా ధర్మరాజు ఒడ్డిన మణి పోయింది. అది మొదలు ధర్మరాజు పందెం ఒడ్డిన

ప్రతిదీ శకుని గెలిచాడు. జూదంలో ఓడి పోతున్నకొద్దీ ధర్మరాజుకు మత్సరం జాస్తి అయింది. అతను బంగారాన్ని, గుర్రాలనూ, ఏనుగులనూ, రథాలనూ, దాసీజనాన్ని, అనేక నిధులనూ పణంగా పెట్టి అన్నిటినీ పోగొట్టు కున్నాడు.

ఇలా సాగుతున్న అన్యాయాన్ని సహించలేక విదురుడు ధృతరాష్ట్రానికి, “చావనున్నవాడికి దివ్యోషధాలు రుచించవన్నట్టు, మా మాటలు నీకు రుచించవు. నీ కొడుకు కులం చెరచటానికి పుట్టాడు. నువ్వే ఈ మోసపు జూదాన్ని ఏర్పాటు చేసి పాండవుల ధనం అవహరిస్తున్నావు. దీనివల్ల నీకు చాలా హాని కలుగుతుంది. నా మాటవిని వారికి ఆగ్రహం కలగనియ్యకు. పాండవుల సొత్తు కాజేసి ఆనందించటం కాదు, రేపు వారి ఆగ్రహానికి గురికావాలి. మీరు నిశ్చయంగా నిర్ముల మవుతారు. అందుచేత ఈ జూదం ఆపించు,” అన్నాడు.

ధృతరాష్ట్రుడు ఈ మాటలు వినిపించుకో లేదు. కాని దుర్యోధనుడు మాత్రం మితి

మించిన ఆహంకారంతో విదురుణ్ణి నానా మాటలూ అన్నాడు. ఈ లోపల ధర్మరాజు తన కున్నదంతా ఓడాడు; బ్రాహ్మణ మాన్యాలు తప్ప తనకున్న రాజ్యాన్ని, బ్రాహ్మణులు కాక తన మిగతా ప్రజలనూ ఓడాడు. శకుని పాచికలను ధర్మరాజు ముందు వేసి, “పణంగా పెట్టటానికి నీ కింకేమీ లేదు!” అన్నాడు.

ధర్మరాజు సహదేవుణ్ణి, నకులుణ్ణి పణం పెట్టి, ఇద్దరినీ పోగొట్టుకున్నాడు. తరవాత అర్జునుణ్ణి, భీముణ్ణి కూడా ఓడి, తనను తానే పణంగా పెట్టుకుని ఆ పందెం కూడా ఓడాడు.

“నీ సొత్తు ద్రౌపది ఉన్నది గదా? ఆమెను పందెంగా పెట్టు,” అన్నాడు శకుని. ధర్మరాజు ఆ పని కూడా చేశాడు.

దీనితో సభలో కలకలం పుట్టింది. కౌరవుల కడేం పాయ్యేకాలం అన్నారు కొందరు. భీష్మద్రోణకృపులు మాత్రం ఏమీ మాట్లాడ లేదు. విదురుడు బుసలు కొట్టుతూ ఉండి పోయాడు. కర్ణదుశ్శాసనుల ఆనందం అంతా ఇంతా కాదు.

మహావేప

కొంతవంతమైన వచ్చరంగుతో ఇంచు మించు ఒక అడుగు పొడవు, బాగా వెడల్పు కలిగిన ఆకులతో పెద్దవేపాకుల్లా కనిపించే ఆకులునిండిన మహావేపచెట్టు, మామూలు వేపజాతికి చెందినది కాదు. ఈ పెద్ద ఆకులు చిన్నచిన్న ఆకులుగా చీలి, అండాకారంలో అంచులలో గరుకుగా మొవదేలి ఉంటాయి.

హిందీలో బాకైన్ అనీ, బెంగాలీలో మహా నీమ అనీ, తమిళంలో మలవేంబు అనీ, మలయాళంలో కరీన్వేంబు అనీ, మరాఠీలో పెజ్జీ అనీ, గుజరాతీలో బాకాన్ లిమ్బా అనీ, ఇంగ్లీషులో బీడ్ ట్రీ, పర్షియన్ లిలాక్ అనీ పిలువబడే మహావేపను తెలుగులో తురక వేప, కొండవేప అని కూడా అంటారు. ఇది పర్షియానుంచి, బెలూచిస్థాన్ నుంచి ఇతర ప్రదేశాలకు విస్తరించిందని అంటారు.

వీటి పూలు ఉదారంగు గొట్టాలతో, లేత నీలంరంగు దళాలతో చూడడానికి చాలాఆందంగా ఉంటాయి. వాటినుంచి వీచే తేనెవాసన అందరినీ ఆకర్షిస్తుంది. వసంత రుతువు ప్రారంభంలో అంటే మార్చి, ఏప్రిల్ నెలలమధ్య బోసగా ఉన్నకమ్మలలో పువ్వులు పుట్టుకొస్తాయి. ఆ తరువాత క్రమంగా ఆకులు చిగురిస్తాయి. కొన్ని రోజులలో చెట్లంతా ఆకులతో, పువ్వులతో నిండిపోతుంది. రెండుమూడు నెలల తరువాత పూలు రాలిపోతాయి.

వీటి కాయలు గుండ్రంగా ఉంటాయి. రోపల గుఱ్ఱ, వాలుగుగింజలతో పైనగట్టిపెంకు ఉంటుంది ఈ పళ్ళను పక్షులు ఇష్టపడి తింటాయి. కాని,

మనుషులకు మాత్రం ఇవి విషప్రాయమని చెబుతారు. గింజలకు ఔషధగుణాలు ఉన్నాయి. ముఖ్యంగా కీళ్ళనొప్పులకు బాగా పనిచేస్తుందని చెబుతారు. ఈ గింజలను దండలలో పూసలుగా కూడా వాడతారు.

ఈ చెట్టు మామూలుగా 12-25 మీటర్ల ఎత్తు పెరుగుతాయి. చెట్టుగుబురుగా గొడుగుల్లా ఉంటాయి. అందువల్ల వీటిని వీడకోసం పెంచుతారు. ఈ చెట్టు చాలా వేగంగా పెరుగుతాయి.

మన దేశపు ఋషులు:

మహిదాసు-కవశుడు

విశాలుడనే ఋషి వద్ద పలువురు శిష్యులు విద్య నభ్యసించేవారు. వారిలో ఆయన కుమారుడు కూడా ఒకడు. ఒకనాడు విశాలుడు శిష్యులకు యజ్ఞవిధిని వివరిస్తున్నాడని తెలిసి, ఆయన కుమారుడు కూడా ఉత్సాహంతో, అక్కడికి చేరాడు. కాని విశాలుడు అతనికి వేరొక పనిని పురమాయించి, అతన్ని అక్కడినుంచి పంపేశాడు.

తండ్రి ధోరణికి ఆశ్చర్యం చెందిన కుమ్రవాడు, తల్లి ఆయన ఐతర దగ్గరికి వెళ్ళి, తండ్రి తనకెందుకో యజ్ఞ విధిని వివరించడానికి ఇష్టపడడం లేదని చెప్పాడు.

తల్లి కొంతసేపు ఆలోచించి, "నాయనా! మీ తండ్రి బ్రాహ్మణుడే గాని, నేను మాత్రం వ్యవసాయ కుటుంబానికి చెందిన దానను. మీ తండ్రి బ్రాహ్మణులకు మాత్రమే యజ్ఞ విధిని నేర్పుతాడు. అయినా ఇప్పుడు మించి పోయిందేమీ లేదు. నువ్వు ఈ నాటినుంచి మానవ జీవితానికి ఆధారభూతమైన భూమాతను పూజించు. సర్వ సంపదలకూ, విద్యలకూ భూమాతే మూలం. ఆమె అనురాగమూర్తి. ఆమెను పూజించిన వారికి సకల సంపదలూ, హృదయంలో జ్ఞానమూ సిద్ధిస్తాయి," అని సలహా ఇచ్చింది.

ఆ తరువాత అతడు పన్నెండేళ్ళు భూదేవిని భక్తి శ్రద్ధలతో పూజిస్తూ, ప్రకృతిని నిశితంగా పరిశీలిస్తూ, వ్యవసాయం కొనసాగించాడు. ఆయన పెరిగి పెద్దవాడై మహిదాసు అనే ఋషిగా పేరుగాంచాడు. తల్లి పేరు కారణంగా ఆయనకు ఐతరేయుడనే మరొక నామం కూడా ఏర్పడింది. ఆయన ఐతరేయు బ్రాహ్మణ, ఐతరేయు ఆరణ్యక, ఐతరేయు ఉపనిషత్ అనే మూడు గ్రంథాలు రచించాడు.

ఆయన నూటవదిహేను సంవత్సరాలు జీవించాడు. ఆయన తల్లి బ్రాహ్మణేతర స్త్రీ అన్న విషయం పట్టించుకోకుండా అందరూ ఆయన్ను గౌరవించారు.

ఆయన రచించిన ఐతరేయు బ్రాహ్మణా లలో కవశుడనే మరొక ఋషి ప్రస్తావన ఉన్నది. కవశుడి తల్లి కూడా బ్రాహ్మణ స్త్రీ కాదు. సరస్వతీ నదీ తీరంలో మునులు కొందరు యజ్ఞం చేస్తూండగా కవశుడు అక్కడికి వెళ్ళాడు. కాని మునులు, "మేము నిన్ను ఆహ్వానించలేదు కదా? మరెందుకు వచ్చావు?" అని ఆక్షేపించారు.

కవశుడు అక్కడి నుంచి బయలు దేరబోతూండగా, సరస్వతీనదీపాయ ఒకటి ఆయన్ను సమీపించి ఆయన పాదాలను జలంతో అభిషేకించింది. దానిని చూసి మునులు దిగ్భ్రాంతి చెందారు. కవశుడి గొప్పదనం గుర్తించి క్షమాపణలు చెప్పుకుని ఆయనను గౌరవించ సాగారు.

మీకు తెలుసా?

1. ఒక దేశ ప్రజలు ఒక అగ్ని వర్షాన్ని పవిత్రంగా భావిస్తారు. ఆ అగ్ని వర్షం పేరేమిటి? ఏ దేశంలో ఉన్నది?
2. వింబుల్డన్ టెన్నిస్ టోటిలలో పాల్గొన్న మొట్టమొదటి భారతీయుడు ఎవరు?
3. మనదేశంలో మానవనిర్మితమైన అతిపెద్ద కట్టాకం ఏది?
4. అభరణాలు చేయడానికి బంగారంలో కలిపే రోహం ఏది?
5. కొలంబస్ అమెరికాను ఎప్పుడు కనుగొన్నాడు?
6. 'బెంగల్ విహార నది' గా దేనిని చెబుతారు?
7. అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానంలో ఎందరు న్యాయమూర్తులు ఉన్నారు?
8. మనదేశానికి చెందిన రాకెట్ శస్త్ర మర్దికరు సోవియట్ వ్యోమగాములతో తన ప్రయాణాన్ని ఎప్పుడు ప్రారంభించాడు?
9. ఫాహాయాన్ మనదేశాన్ని ఎప్పుడు సందర్శించాడు?
10. ప్రప్రథమంగా ఆసియా శ్రీధరు ఎప్పుడు జరిగాయి? ఎక్కడ జరిగాయి? ఛాంపియన్లు ఎవరు?
11. మానవ శరీరంలో ఎముకల ఉపయోగం ఏమిటి?
12. తాజ్ మహలును ఎవరు నిర్మించారు? దాని నిర్మాణానికి ఎంతకాలం పట్టింది?
13. మంగోలియా రాజధాని ఏది?
14. వల్లభాయ్ పటేల్ ను 'సర్దార్' అని ఎందుకు అంటారు?
15. ప్రపంచంలో కెల్లా భారీ ఎత్తున ధాన్యవ్యాపారం ఎక్కడ జరుగుతుంది?
16. మనదేశంలో కెల్లా ఎత్తయిన జలపాతం ఏది?

సమాధానాలు

1. మౌంట్ ఫ్యూజియామా: జపానులో.
2. సర్గో నిహత్ సింగ్, 1908లో.
3. సర్గో నిహత్ సింగ్.
4. రాగి.
5. 1492 లో.
6. దామోదర్.
7. పట్టాను.
8. 1984 ఏప్రిల్ 5.
9. క్రీ.శ. 405 - 411 మధ్య.
10. 1951 - న్యూఢిల్లీ, ఇండియా, జపాను.
11. శరీరానికి ఆకారాన్నిస్తాయి, గుండె, మదడు, రక్తస్థాయి.
12. మొగలుచక్రవర్తి షాజహాన్, 22 సం॥లు.
13. ఉలాన్ బటార్.
14. గుజరాత్ లోని బర్హోచ్ లో చిన్నది నిరా.
15. అమెరికాలోని చికాగోలో.
16. కర్నాటకలోని కోగి జలపాతం.

కలిసొచ్చిన అదృష్టం

గౌరీపురంలోని రామయ్య, ఒకప్పుడు బాగా కలిగినవాడు. అయితే, బంధుప్రీతి, అమాయకత్వమూ రెండూ కాస్త ఎక్కువ గల రామయ్య, అయినవాళ్ళకూ కానివాళ్ళకూ కూడా అడిగిందల్లా లేదనకుండా ఇవ్వడం సాగించి, ప్రస్తుతం అతిపేదగా జీవిస్తున్నాడు. అతడి భార్య చాలాకాలం క్రితమే మరణించింది. ప్రస్తుతం అతడికున్న దిక్కల్లా, అతడి ఏకైక సంతానం శకుంతల.

శకుంతల చూడచక్కని పిల్ల. మంచి మర్యాదలు తెలిసిన వివేకవతి. ఉన్న ఒక్కగానొక్కకూతుర్ని సుఖపెట్టలేకపోతున్నానే అని, గడిచిన రోజులు తలుచుకుని రామయ్య బాధపడుతూ ఉండేవాడు.

ఇలా ఉండగా, రామయ్య మనసులో కూతురి పట్ల ఉన్న చింత తెలిసిన రామయ్య అప్తమిత్రుడు భూపతి, శకుంతలకు ఒక సంబంధం తీసుకు వచ్చాడు. కుర్రవాడు

గౌరీపురానికి కాస్త దూరంలో ఉన్న కృష్ణ పట్నంలోని కచేరీలో ఉద్యోగం చేస్తున్నాడు. అందమైన పిల్లను పెళ్ళాడాలని అతడి కోరిక. వాళ్ళకు కాస్త దూరపు బంధువైన భూపతి శకుంతల గురించి వాళ్ళకు చెప్పాడు. నత్యం, శకుంతలను చూడటానికి అసక్తి చూపించాడు.

భూపతి రామయ్య ఇంటికి వచ్చి, అతడికి అంతా వివరంగా చెప్పి, "పెండ్లికొడుకు తండ్రి కొంచెం అశపోతు. కాని, కుర్రవాడు శకుంతలను చూసి ఇష్టపడితే, అప్పుడు ఏవో మన పొట్టు మనం పడి, సాధ్యమైనంతతక్కువ కట్టానికి అతణ్ణి ఒప్పించే ప్రయత్నంచేద్దాం," అన్నాడు.

ఆ మాటలకు రామయ్య దిగులుగా, "అధమపక్షం, కట్నం కింద ఐదారు వేలైనా ఇవ్వకపోతే తప్పదు కదా! అది ఇప్పుడు నావల్ల సాధ్యంకాదు. పైగా పెళ్ళి ఖర్చులకు

దబ్బు కావాలి. ఇదంతా ఎక్కడి నుంచి తేగలం," అన్నాడు.

ఇందుకు భూపతి ఒక్కక్షణం తటపటా యించి, "అయితే విను! దాదాపు పదిహేను సంవత్సరాల క్రితం, ఎక్కడో వ్యాపారం చేసుకుంటానని, భార్యాబిడ్డలతో ఈ ఊరు వదిలిపోయిన కోదండం గుర్తున్నాడా?" అని అడిగాడు.

రామయ్య ఆశ్చర్యపోతూ, "అదేనాటి మాట! ఇప్పుడాయన ఎక్కడున్నాడు?" అని అడిగాడు.

"వారం క్రితం నేను కృష్ణపట్నం వెళ్ళి నప్పుడు, ఒకరోజు ఉదయాన రంగనాథుడి గుడికేసి వెళ్ళాను. ఆ సమయంలో, అక్కడ ఉన్న వాళ్ళందరినీ దూరంగా పొమ్మని భటులు కేకలు వేశారు. నేను కాస్త దూరంగా నిలబడి చూస్తూండగా నలుగురు రాజోద్యోగులతో కలిసి కోదండం కూడా వచ్చాడు. పదిహేనేళ్ళ క్రితం ఎలా ఉన్నాడో అలాగే ఉన్నాడు. నేను ఆశ్చర్యపోయి, పక్కనున్న వ్యక్తిని, ఆయనెవరని అడిగాను. అందుకతను, 'కోదండ పాణిగారని ప్రముఖ వర్తకులు. చాలా ధర్మాత్ములు. గుడివెనక ఉన్న సత్రం వారు కట్టించిందే!' అన్నాడు. అటువంటి ధర్మాత్ముడు నువ్వు ఇచ్చిన దబ్బును చిల్లిగవ్వ కూడా చెల్లించకుండా, అసలు ఇటువైపే తొంగి చూడకుండా ఎందుకున్నట్టు? పెద్దమనిషిగా పేరు తెచ్చుకున్నవారు ఇలా చేస్తారా? నాకు

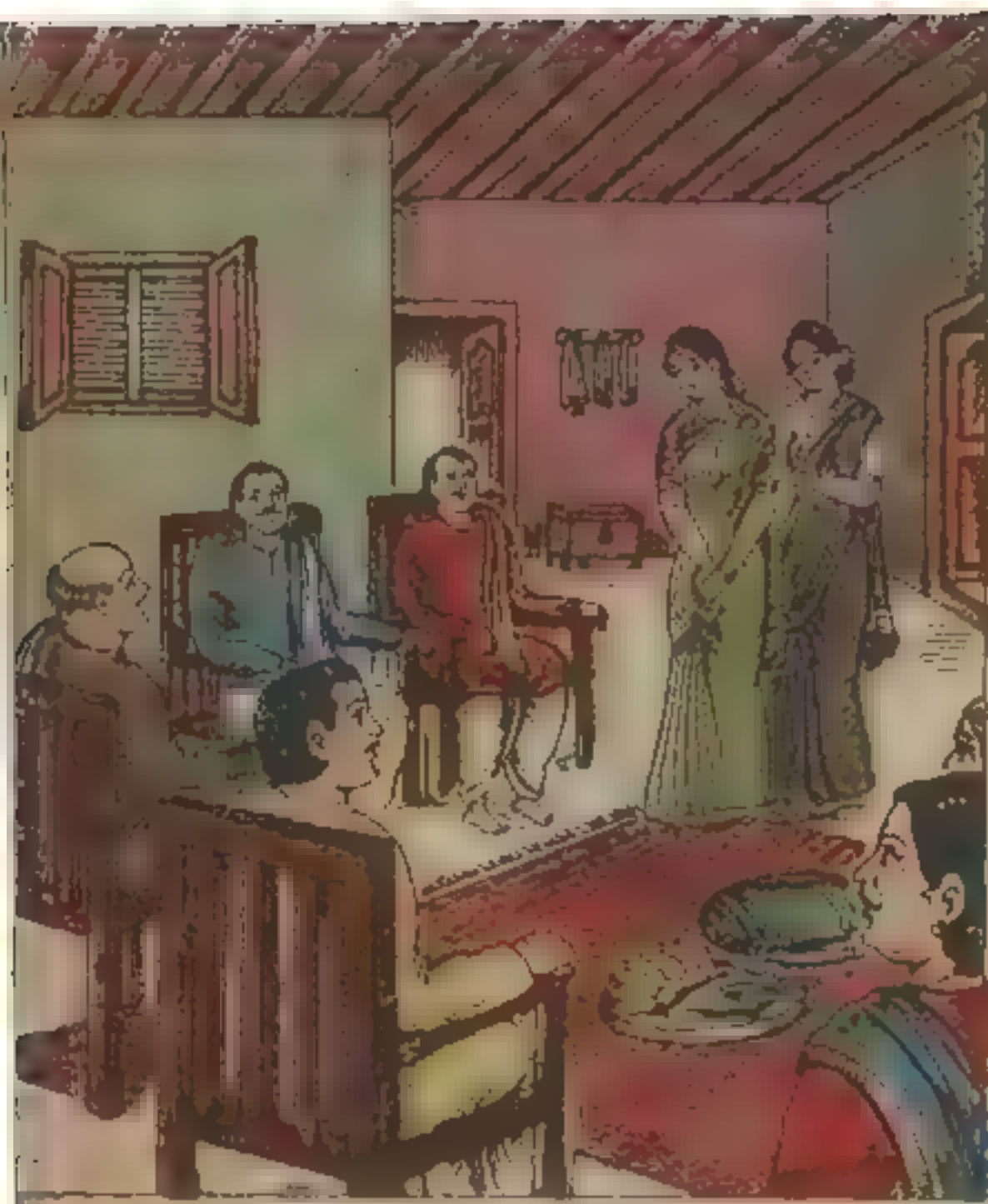

ఎందుకనో అతణ్ణి కలుసుకోవటం మనస్కరించలేదు," అన్నాడు.

"అలాగా! భగవంతుడి దయవల్ల బాగుపడి పైకొచ్చాడు. అదే చాలు," అన్నాడు రామయ్య తృప్తిగా.

భూపతి జాలిగా, "జీవితంలో తన్నుమాలిన ధర్మానికి ఒడిగట్టి, నువ్వీ స్థితికి వచ్చావు. ఇప్పుడు నువ్వు మడిగట్టుకు కూర్చుంటే అవతల నీ కూతురు బతుకు తెల్లవారుతుంది. ఈ పెళ్ళివారు వెళ్ళాక, మనిద్దరం కలిసి వెళ్ళి కోదండపాణికి సంగతి చెప్పి సాయం అడుగుదాం," అన్నాడు.

రామయ్య అలాగే అన్నట్లు మౌనంగా తల ఊపాడు.

తర్వాత కొద్దిరోజుల్లోనే పెళ్ళి కొడుకు తండ్రి శేషానందం కొడుకు సత్యంతోపాటు బంధువులంటూ నలుగురిని వెంటబెట్టుకుని, అట్టహాసంగా పెళ్ళిచూపులకు వచ్చాడు. పెళ్ళిచూపులు జరిగాయి. శకుంతల పెళ్ళికొడుకుతో సహా వచ్చిన వాళ్ళందరికీ ఎంతగానో నచ్చింది.

శేషానందం, భూపతితో, “భూపతి, నువ్వు చెప్పిన ఈ పిల్ల మా అందరికీ నచ్చింది. మా వాడికి కచ్చేరిలో ఉద్యోగం అన్న సంగతి నీకు తెలుసు కదా? పాతికవేల కట్నం ఇస్తామంటూ లోగడ రెండు మూడు సంబంధాలు వచ్చాయి. కాని పిల్లలు మాకు నచ్చలేదు,” అన్నాడు.

దానికి భూపతి, “అనందం! రామయ్య పరిస్థితి నీకు మొదటే చెప్పాను. ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ ఆయన ఐదారువేలకంటే ఇచ్చుకోలేడు,” అన్నాడు.

అందుకు శేషానందం చిరాగ్గా, “ఐదారు వేలా? ఎవరైనా వింటే నవ్విపోతారు. పదిహేనువేలకు పదిపైసలు తగ్గినా ఒప్పుకునేది కల్ల!” అన్నాడు.

ఇంతలో ఇంటిముందు గుర్రపుబండి ఒకటి ఆగింది. అందులోంచి ఒక యువకుడు దిగి, రెండుచేతుల్లో రెండు సంచులు పట్టుకుని లోపలికి వచ్చాడు.

అతడు లోపలికి అడుగు పెట్టగానే శేషానందం చప్పున లేచి నిలబడి, ఆ యువకుడికి నమస్కరిస్తూ, ఆశ్చర్యంగా, “అబ్బాయి గారు, ఇలా దయచేశారేమిటి?” అంటూ ప్రశ్నించాడు.

ఆ యువకుడు, ఆ ప్రశ్నకు జవాబుగా నవ్వి వూరుకుని, తనకోసం ఆశ్చర్యంగా చూస్తున్న రామయ్య దగ్గరకు వెళ్ళి, వంగి పొదాభివందనంచేసి, “నన్ను గుర్తుపట్టలేదా మామయ్యా? నీ ఆప్తమిత్రుడు కోదండం పెద్ద కొడుకును, పదిహేను సంవత్సరాల క్రితం నువ్వు బాలగోపాలా అంటూ ముద్దు చేసేవాడివే, ఆగోపాలుణ్ణి,” అన్నాడు. నవ్వుతూ.

ఆ మాటలు వింటూనే రామయ్య పట్టరాని ఆనందాశ్చర్యాలతో, “ఎంతవాడవయ్యావు! మిమ్మల్నందర్నీ చూసి ఎన్నాళ్ళయిందీ! అమ్మా

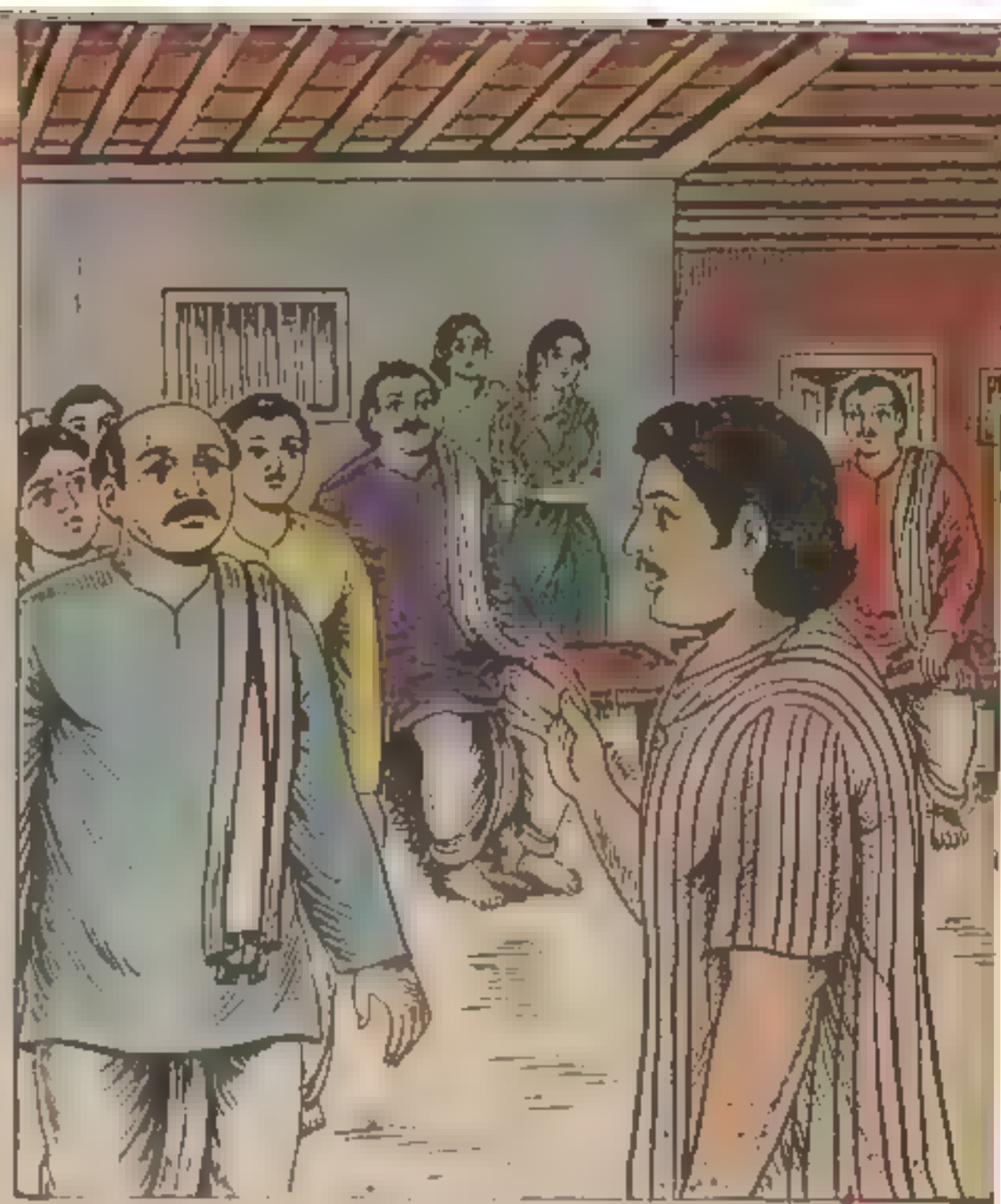
నాన్నా అంతా బాగున్నారా?" అంటూ కుశల ప్రశ్నలు వేశాడు.

"అంతా బాగున్నారు," అంటూ గోపాలుడు పక్కన నిలబడి ఉన్న శేషానందం వైపు తిరిగి, "ఇంతకూ మీరెందుకిక్కడికి వచ్చి నట్టు?" అని అడిగాడు.

శేషానందం శకుంతలను చూపిస్తూ, "అమెను మా నత్యానికి చేసుకుందామని వచ్చాను. మీ మామయ్యగారు నేనడిగిన కట్నం ఇవ్వలేనన్నాడు. సరి, శెలవు, వస్తాను!" అంటూ అక్కడి నుంచి, వినురుగా గుమ్మం వైపు రెండడుగులు వేశాడు.

అంతలో గోపాలుడు, శేషానందాన్ని ఆగ మని, "ఇంతకుముందు నేనిక్కడికి ఎందుకు వచ్చానని అడిగారు కదా? ఇప్పుడు చెబు తున్నాను. వినండి! మా నాన్నగారి కోరిక ప్రకారం, మా రామయ్యమామ కూతుర్ని, మా ఇంటి కోడలిగా అంటే నా భార్యగా తీసుకు పోవాలని వచ్చాను. అయితే మిమ్మల్ని చూసి, అయ్యో, నేనాలస్యం చేశానే అనుకున్నాను. కాని, ఎలాగైతేనేం మీరు మా నాన్నగారి కోరిక తీర్చడంలో నాకు ఎంతగానో సాయ పడ్డారు. అందుకు మీకు కృతజ్ఞతలు!" అన్నాడు.

అతడి మాటల్లో చురుక్కుమంటున్న వ్యంగ్యానికి శేషానందం ఉడికిపోతూ, పరుగు లాంటి నడకతో వెంటవచ్చిన వారితో కలిసి వెళ్ళిపోయాడు.

అతడు వెళ్ళగానే గోపాలుడు, శకుంతల, రామయ్యల వైపు చూస్తూ, "మీ అభిప్రాయం ఏమిటో తెలుసుకోకుండా తొందరపడ్డాను. ముందు అంతా వివరంగా చెబుతాను. వినండి," అంటూ ఇలా చెప్పడం ప్రారంభించాడు:

"వదిహేనేళ్ళ క్రితం మా నాన్నగారు, మామయ్య దగ్గర డబ్బు తీసుకునే సరికే మామయ్య పరిస్థితి దిగజారుతున్నదట! నాన్నగారు కృష్ణపట్నంలో వ్యాపారం ప్రారంభించాక, పట్టిందల్లా బంగారమైంది. ఏడాది తిరిగేసరికి, మామయ్య ఇచ్చిన డబ్బుకు అసలుకు వడ్డీ కూడా కలిపి, మామయ్యకు ఇద్దామని బయలుదేరబోయారు. అయితే, ఆ సమ

యంలో ఒక మిత్రుడి ద్వారా మామయ్యలో
మార్చేమీ రాలేదనీ, ఆయన ఇంకా ఉన్నం
తలో వారికీ వీరికీ అపాత్రదానం బహుశా
అప్పుపేరుతో చేస్తున్నట్లు తెలిసింది. ఆ కార
ణంగా అప్పట్లో మామయ్యచేతికి డబ్బు
ఇచ్చే ఆలోచన విరమించుకుని, ఆ డబ్బును
మామయ్యపేరిటవ్యాపారంలో పెట్టుబడిగా
పెట్టారు. ఏటేటా వచ్చే లాభాల్లో మామయ్య
వంతును విడిగా రాసి ఉంచారు. ఆ డబ్బును
ఇప్పుడు రెండుసంఘట్లతో తెచ్చాను. ఇకపోతే,
అంటూ సందేహిస్తూ ఆగిపోయాడు.

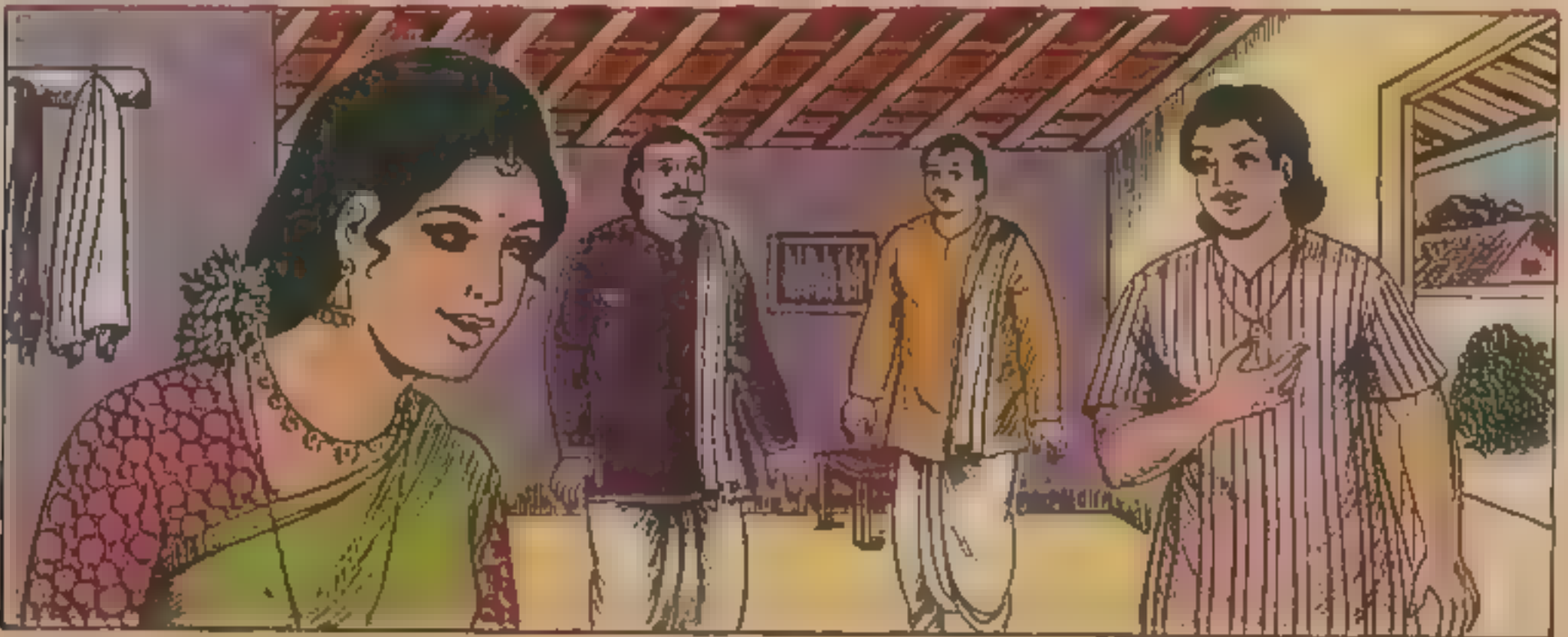
“చెప్పవలసిందేదో చెప్పు, సందేహించకు,”
అన్నాడు రామయ్య.

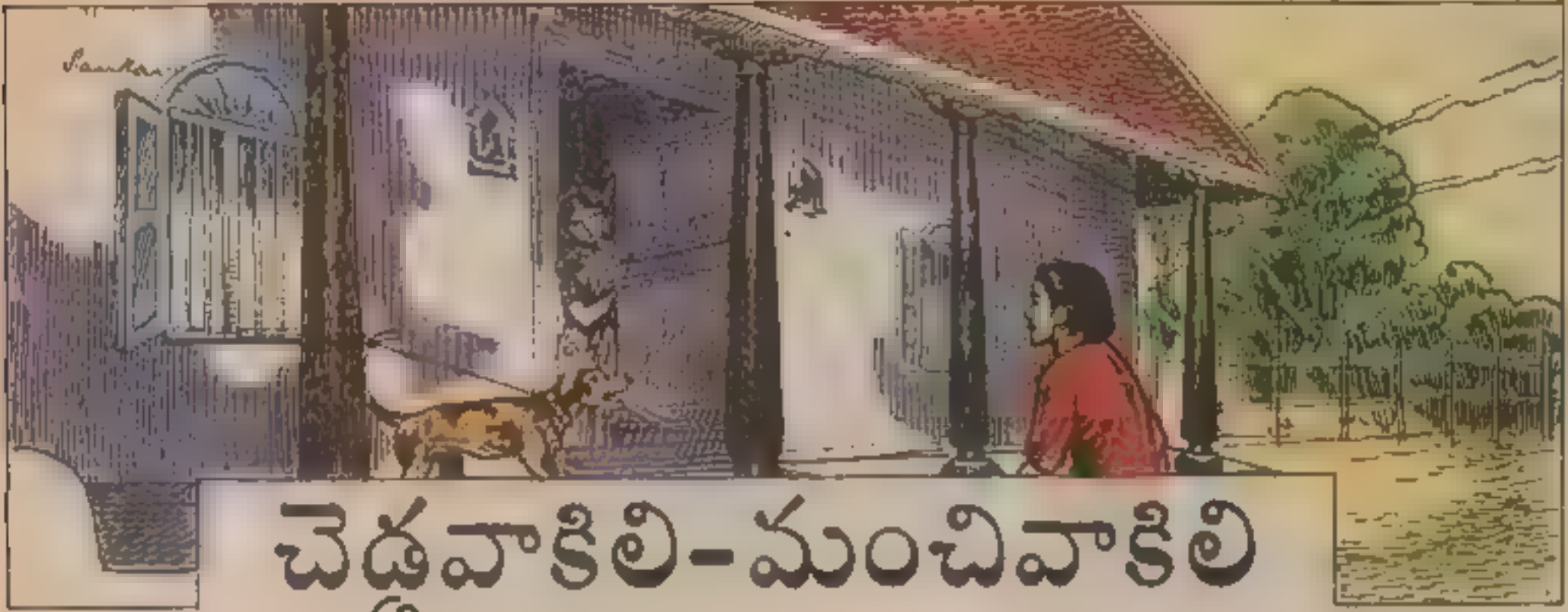
గోపాలుడు సంకోచంగా శకుంతలవైపు
చూసి, “మామయ్యా! నువ్వంటే మా అమ్మా,
నాన్నలకు ఎంతో గౌరవం, అభిమానం. నీ
కూతుర్ని కోడలిగా చేసుకోవాలన్నదే, వారి
కోరిక. కాని, నేను పెళ్ల నాకు. నచ్చితేనే చేసు
కుంటానన్నాను. అందుకే, నాన్నగారు, తను
రాకుండానన్నమాత్రమే పంపారు. నీ కుమార్తె
నాకు నచ్చింది. ఇక నిర్ణయంమీదే,” అన్నాడు.

అతడి మాటలకు భూపతి, రామయ్య
ఆనందపడుతూ శకుంతలవైపు చూశారు.
శకుంతల సిగ్గుతో తల వంచుకుంటూ, “మా
నాన్నకు అప్తమిత్రులూ, మా పట్ల ఎంతో
ఆత్మీయంగా ప్రవర్తిస్తున్న వారి కోరిక, నాకు
అజ్ఞతో నమానం. భగవంతుని పాదాల
దగ్గరి పవిత్రపుష్పాన్ని తలదాల్చినంత
ఆనందంగా, ఆ అజ్ఞను శిరసావహిస్తాను,”
అన్నది.

శకుంతల ఇలా అనగానే రామయ్య
అంతులేని ఆనందంతో గోపాలుణ్ణి కౌగలించు
కుని, “బాబూ, మంచి స్నేహితుణ్ణి మించిన
ఆత్మీయుడులేదన్న సూక్తిని మీ నాన్న నిజం
చేశాడు!” అన్నాడు.

భూపతి సంతోషంగా నవ్వుతూ, “నిజమైన
స్నేహితుడంటే మీ నాన్నే. ఇంతకూ అదృష్టం
రామయ్యది. ఐశ్వర్యం, ఐశ్వర్యాన్ని మించిన
వెలలేని స్నేహం, బంగారమంటి అల్లుడు-
అన్నీ ఒక్కసారి కలిసొచ్చాయి. కలిసొచ్చిన
అదృష్టమంటే ఇదే!” అంటూ మనసారా
మిత్రుణ్ణి అభినందించాడు.

చెడ్డవాకిలి-మంచివాకిలి

ఒక గ్రామంలో సంగయ్య, శరభయ్య అని ఇద్దరు యువకులుండేవారు. వారు చిన్న తనం, మంచి కూడా ఎంతో ప్రాణస్నేహితులుగా ఉంటూ వచ్చారు. కొంతకాలం గడిచాక శరభయ్య ఆ గ్రామం విడిచి తన పొట్టపోసుకునేటందుకు గాను దూరదేశం వెళ్ళాడు. సంగయ్య మటుకు తనకున్న పొలాలను పండించుకుని, డబ్బు సంపాదించాడు, గొడ్డూగోదా అభివృద్ధి చేసుకున్నాడు, పెళ్ళి చేసుకున్నాడు, మంచి లోగిలి కూడా కట్టుకున్నాడు. అతనిపని బాగున్నది.

గ్రామం విడిచిన ఏడేళ్ళకు శరభయ్య ఏదో వనిమీద ఆ ప్రాంతాలకు వచ్చి, చిన్న నాటి స్నేహితుడయిన సంగయ్యను చూసి, పలకరించి, క్షేమసమాచారాలను తెలుసుకు పోదామని వచ్చాడు. పూర్వం చిన్న ఇల్లున్న చోట ఇప్పుడు పెద్ద పెంకుటిల్లు ఉన్నది. దానికెదురుగా ఉన్న చింతచెట్టు చాలా పెద్ద

దయ్యింది. దానికింద ఒక రాతి అరుగు కూడా వేశారు.

“ఫరవాలేదు: సంగయ్య బాగువద్దాడు!” అనుకుంటూ శరభయ్య ఇల్లును సమీపిస్తూ ఉండగా, వసారాలోంచి ఒక కుక్కబోయ్ మని పెద్దగా అరుస్తూ శరభయ్యకేసి రాసాగింది.

కుక్క అరుపు విని సంగయ్య భార్య తలుపు తెరుచుకుని బయటికి వచ్చి, కుక్కను తరిమేసి శరభయ్యకేసి చురచురా చూసింది.

“సంగయ్య ఇల్లు ఇదేనా అమ్మా?” అని శరభయ్య అడిగాడు. అవునన్నట్లు తలచుకుంది సంగయ్య భార్య.

“ఇంట్లో ఉన్నాడా? ఎక్కడి కెళ్ళాడా?” అన్నాడు శరభయ్య.

“ఏమో నాకు చెప్పి వెళ్ళలేదు!” అన్నది సంగయ్య భార్య. “నేనూ, సంగయ్య ఒక వృద్ధుడు విడవని స్నేహితులం. ఏడేళ్ళ కిందట ఈ గ్రామం విడిచి వెళ్ళాను. నా చిన్ననాటి

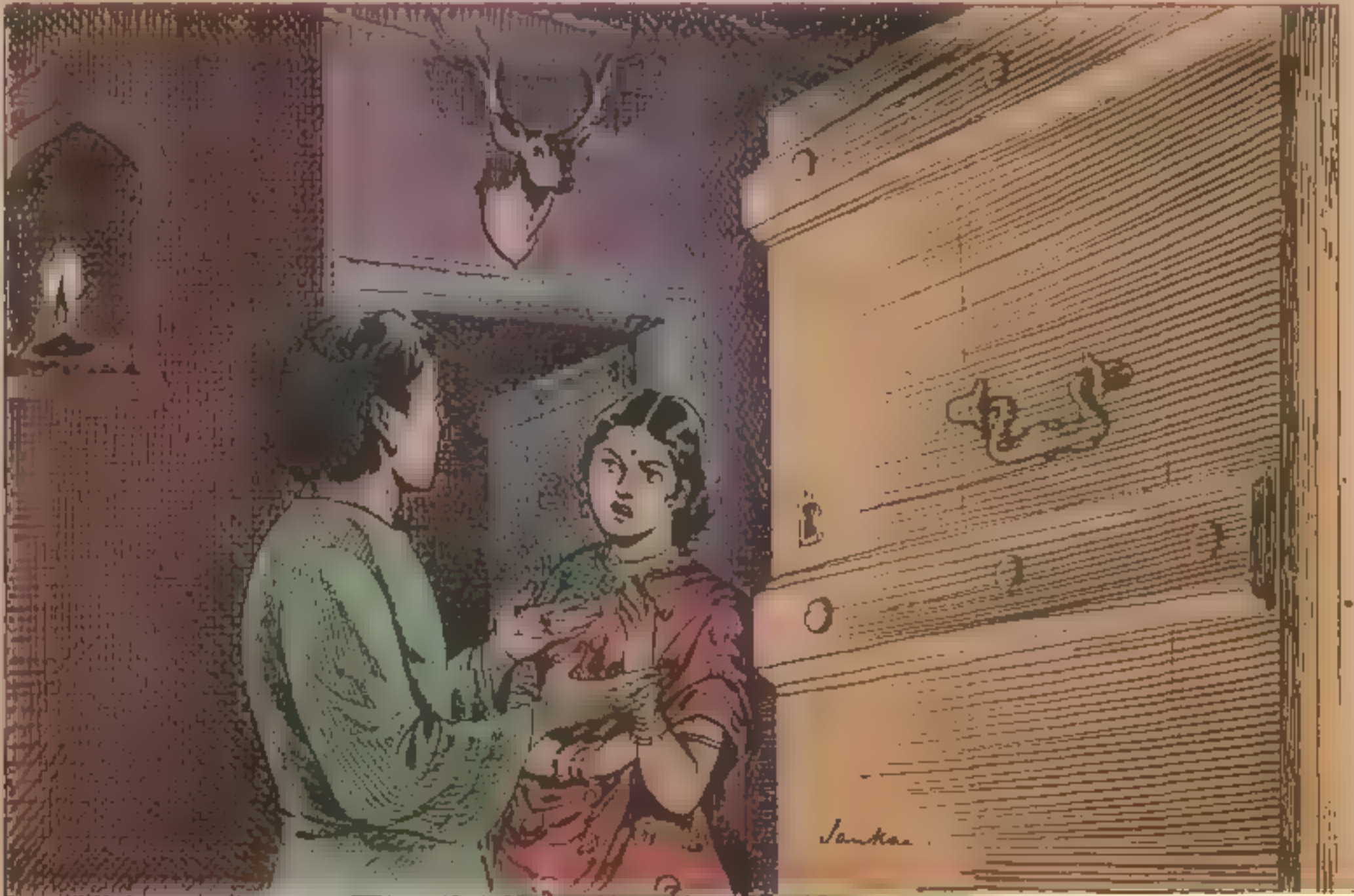
స్నేహితుణ్ణి చూసి పోదామని వచ్చాను," అన్నాడు శరభయ్య.

సంగయ్య భార్య ఇందుకేమీ అనలేదు. శరభయ్యను లోపలికి రమ్మని ఆహ్వానించ లేదు. ఎండ మండిపోతున్నది. శరభయ్య చింతచెట్టుకింది అరుగుమీద చతికిలబడి, పైబట్ట చెంగుతో ముఖం మీది చెమట తుడుచుకుంటూ, "తెలికఅడుగుతున్నాను. సంగయ్యకు నువ్వేమవుతావమ్మా? భార్య వేనా?" అని అడిగాడు

ఆమె అవునన్నట్టు తల ఆడించింది.

"బాగుంది, కొత్తగానే పెళ్ళి అయిన ట్టుంది. అబ్బ ఎండ ఎంత తీవ్రంగా ఉంది! తాగడానికి కాస్త మంచినీళ్ళిస్తావా, అమ్మా!" అన్నాడు శరభయ్య. ఆమె లోపలికి వెళ్ళి

లోటాలో నీళ్ళు తెచ్చి ఇచ్చింది. నీళ్ళు బిందె లోవి కావడం వల్ల చల్లగా లేవు, నోట్లో పోసుకుంటే కొద్దిగా వాసన వేసింది. శరభయ్య ఆ నీటిని అవతల పారబోసి లోటా ఆమెకిచ్చేసి, "ఇకనేను బయలుదేరాలి. సంగయ్యను కలుసుకోలేక పోయాను. అతను వస్తే నేను వచ్చి వెళ్ళానని చెప్పు. నా పేరు శరభయ్య. సంగయ్య పైకివచ్చి నందుకు చాలా సంతోషించానని చెప్పు. ఈ ఇల్లుకూడా చాలా చక్కగా కట్టాడు. కాని నాకు ఈ వాకిలి ఒక్కటే నచ్చలేదని చెప్పు. ఉన్నమాట దాచకుండా చెప్పేస్తున్నందుకు ఏమీ అనుకోకు. ఈ వాకిలి కొంచెం కూడా బాగా లేదు. నేను వడ్రంగిని. నాకు వాకిళ్ళ సంగతి బాగా తెలుసు. ఈ వాకిలి సంగతి

సంగయ్య గమనించాడో లేదో. అది బాగా లేదని నేనన్నట్టు అతనితో చెప్పి!” అంటూ శరభయ్య లేచి తన దారిన వెళ్ళిపోయాడు.

ఆ రాత్రి చీకటి పడినదాకా సంగయ్య ఇంటికి రాలేదు. తాను లేని సమయంలో శరభయ్య వచ్చి అప్పుడే వెళ్ళిపోయాడని తెలియగానే అతను చాలా నొచ్చుకుంటూ, “అతన్ని ఉంచలేకపోయావా? ఎందుకు వెళ్ళిపోనిచ్చావు? అతను వచ్చి ఏమన్నాడు?” అని భార్యనడిగాడు.

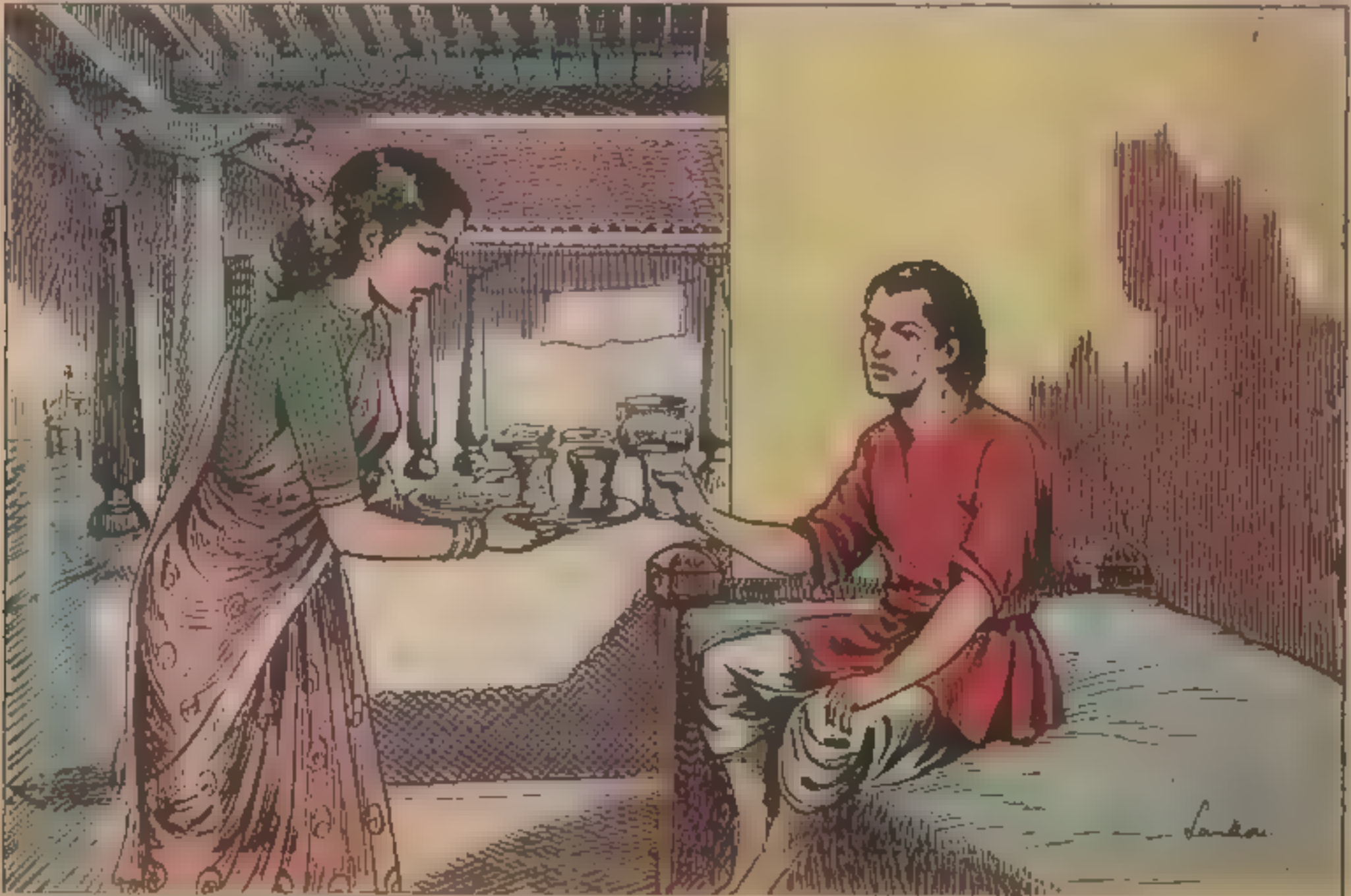
“మనం పైకి వచ్చినందుకు చాలా సంతోషంగా ఉందన్నాడు. ఇల్లు కూడా చాలా బాగుందన్నాడు. కాని మన బయట వాకిలి ఏమీ బాగాలేదన్నాడు. ఆయన వడ్రంగట. వాకిలి కొంచెం కూడా బాగాలేదు. ఆమాట

మీతో తప్పకుండా చెప్పమన్నాడు,” అన్నది భార్య.

సంగయ్య ఆశ్చర్యపడుతూ తన ఇంటి ముఖద్వారాన్ని చాలాసేపు జాగ్రత్తగా పరిశీలించాడు. కాని అందులో అతనికి లోపమేమీ కనపించలేదు.

ఒక ఏడాది తిరిగి మళ్ళీ వేసవి వచ్చింది. శరభయ్య ఇంకొకసారి ఆ ప్రాంతాలకు రావడంజరిగింది. ఈసారయినా సంగయ్యను చూసి పొదామనే ఉద్దేశ్యంతో అతను వారింటికి వెళ్ళి, బయటనుంచి, “సంగయ్యా!” అని పిలిచాడు.

సంగయ్య భార్య తలుపు తెరుచుకుని పంచలోకి వచ్చి, శరభయ్యను చూసి, “రండి, రండి! లోపలికి రండి!” అన్నది ఎంతో

నంతోషంగా. "సంగయ్య ఇంట్లో ఉన్నాడా, అమ్మా? అతడిని చూద్దామని వచ్చాను," అని శరభయ్య వాకిటి ముందే నిలబడి అడిగాడు.

"లేరు, బయటికి వెళ్ళారు. త్వరగానే వస్తారు. మీరు లోపలికి రండి!" అన్నదామె ఆప్యాయంగా. ఎండ మండిపోతున్నది. అయినా శరభయ్య తల అడ్డంగా తిప్పి, "ఎందుకులే? ఈ చెట్టుకింద బాగానే ఉంది," అంటూ చెట్టుకింది అరుగుకేసి వెళ్ళ సాగాడు.

"మాకు ఇల్లూ వాకిలీ లేనట్టు మీరు చెట్టుకింద కూర్చోవడ మేమిటి? లోపలికి రండి," అన్నదామె. "సరే, నీ ఇష్టం!"

అంటూ శరభయ్య ఆమెవెంట లోపలికి వెళ్ళాడు.

ఇంట్లోపల చల్లగా, సుఖంగా ఉంది. సంగయ్యభార్య అతనికి మంచం వాల్చింది.

"ఈసారయినా సంగయ్య తప్పకుండా కనిపిస్తాడనుకున్నాను. నాకు అతన్ని చూసే గీత ఉన్నట్టు కనబడడం లేదు," అన్నాడు శరభయ్య.

సంగయ్య భార్య అవతలికి వెళ్ళి కొంచెం సేపట్లో ఒక పళ్ళెంలో మూడు లోటాలు పెట్టి తెచ్చి అతని ముందు పెట్టింది. వాటిలో చిక్కని మజ్జిగా, కొబ్బరినీళ్ళూ, చల్లనికుండ నీరూ ఉన్నాయి. "ఇవి తీసుకోండి. భోజనం వేళకు ఆయన వస్తారు. అంతదాకా విశ్రాంతి తీసుకోండి!" అన్నది సంగయ్య భార్య. "సంగయ్య భార్య ఎంతగా మారిపోయింది!" అనుకున్నాడు శరభయ్య.

కొంతసేపటికి ఆమె వంట ఇంట్లోంచి తిరిగి వచ్చి, "వేళ దాటిపోతున్నది. మీరు భోజనానికి లేవండి," అన్నది.

"అప్పుడే ఏం తొందరమ్మా. సంగయ్యను కూడా రానీ!" అన్నాడు శరభయ్య.

"ఆయన ఆకలి ఆయనకే తెలీదు. ఆయన ఏవేళకు ఇంటికి చేరతారో! ఆయన కోసం మీరు కూడా తిండి తిప్పలు లేకుండా ఉండడం దేనికి? భోజనానికి లేవండి!" అన్నది సంగయ్య భార్య. శరభయ్య నిజంగానే చాలా ఆకలిమీద ఉన్నాడు. భోజనం

చాలా బాగుంది. భోజనం అయ్యాక శరభయ్య పడుకుని సూర్యాస్తమయ వేళకే లేచాడు. అప్పటికే సంగయ్య ఇల్లు చేరనేలేదు.

“ఇక నేను వెళ్ళాలి. సంగయ్యను చూడ దంపడనేలేదు,” అన్నాడు శరభయ్య.

“వెళ్ళిపోకండి. ఈసారి కూడా మీరు కన బడకుండా వెళ్ళిపోతే ఆయన చాలా నొచ్చు కుంటారు. ఈ పూటకు ఉండండి, రేపు పోవచ్చు,” అన్నది సంగయ్య భార్య.

“లేదమ్మా, వెళ్ళాలి. నాతో ప్రయాణం చేస్తున్నవారింకా ఉన్నారు. వారు కనిపెట్టుకుని ఉంటారు. నాకూ ఉందామనే ఉంది గాని సాధ్యం కాదు. నేను సంగయ్యను మరిమరి అడిగానని చెప్పి. మీ ఇల్లూ, తోటా చూసి నాకు చాలా ఆనందమయిందని చెప్పి. ముఖ్యంగా మీవాకిలిచూసి ఎంతో ముచ్చట పడ్డానని చెప్పి. నాకు వాకిళ్ళ సంగతి బాగా తెలుసు. నేను వడ్రంగిని. ఇది చాలా మంచి వాకిలి, భేషైన వాకిలి!” అంటూ శరభయ్య శలవుతీసుకుని అక్కడినుంచి వెళ్ళిపోయాడు. ఆ రాత్రి సంగయ్య బాగా పొద్దుపోయి

ఇంటికి వచ్చాడు. అతని భార్య శరభయ్య వచ్చివెళ్ళిన సంగతి చెప్పి, అతను అన్న మాటలు కూడా చెప్పింది. అంతా విని సంగయ్య, “శరభయ్య చాలా యోగ్యుడు, మంచి స్నేహితుడు, చాలా తెలివైనవాడు కూడా!” అన్నాడు.

“ఆయన కిందదేడు వచ్చినప్పుడు, మన తలవాకిలి ఎంతమాత్రమూ బాగా లేద న్నాడు. ఈ యేడు దాన్నే చాలా మెచ్చుకున్నాడు!” అన్నది భార్య.

“కిందదేడు అతను మన వాకిలి బాగా లేదన్నప్పుడు నాకేమీ అర్థం కాలేదు. కానీ ఈ యేడు వాకిలిని మెచ్చుకునేసరికి నా కంతా అర్థమైపోయింది. అతనలా ఎందు కన్నాడో తెలిసిందా? కిందదేడు అతను వచ్చి నప్పుడు నువ్వు అతనికి సరిగ్గా ఆతిథ్యం ఇచ్చి ఉండవు. అందుచేతనే మన ఇంటి ముఖద్వారం అతనికి ఏమాత్రమూ నచ్చలేదు. ఈసారి సరిగ్గా ఆతిథ్యం ఇచ్చావు కాబోలు, అందువల్లనే అతనికి వాకిలి ఎంతో నచ్చింది!” అన్నాడు సంగయ్య.

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ : : బహుమానం రు. 100/-

ఈ పోటీల వ్యాఖ్యలు 1996 జూలై నెల సంచికలో ప్రకటింపబడును.

S.G. SESHAGIRI

S.G. SESHAGIRI

* పై ఫోటోలకు సరియైన వ్యాఖ్యలు ఒక్క మాటలో గానీ, చిన్న వాక్యంలో గానీ కావాలి.
(రెండు వ్యాఖ్యలకూ సంబంధం ఉండాలి.) * మే నెల 15వ తేదీలోగా వ్యాఖ్యలు మాకు చేరాలి.
* మాకు చేరిన వ్యాఖ్యలలో అత్యుత్తమంగా ఉన్న సెట్టుకు (రెండు వ్యాఖ్యలకు కలిపి)
రు. 100/-లు బహుమానం. * వ్యాఖ్యలు రెండూ పోస్టుకార్డు పైన రాసి, ఈ అడ్రసుకు పంపాలి:
చందమామ ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ, మద్రాసు - 600 026

మార్చి నెల పోటీ ఫలితాలు

మొదటి ఫోటో : ముద్దులొలికే పాపకు అంతారమ్యం!

రెండవ ఫోటో : పొద్దువాలక ముందే చేరాలి గమ్యం!

పంపినవారు : బొబ్బిలి శ్రీనివాసరావు, గోదావరి హెడ్ వర్క్స్ డివిజన్

ధవళేశ్వరం - 533125 (తూ.గో.జిల్లా).

చందమామ

ఇండియాలో సంవత్సర చందా : రూ. 60.00

చందా పంపవలసిన చిరునామా :

డాక్టర్ ఎజిన్సీస్, చందమామ బిల్డింగ్స్, వడవళని, మద్రాసు - 600 026

Printed by B.V. REDDI in Prasad Process Private Ltd., 188 N.S.K. Salai, Madras 600 026 (India) and
Published by B. VISHWANATHA REDDI on behalf of CHANDAMAMA PUBLICATIONS, Chandama-
ma Buildings, Vadapalani, Madras 600 026 (India). Controlling Editor: NAGI REDDI.

The stories, articles and designs contained herein are exclusive property of the Publishers and copying or adapting
them in any manner will be dealt with according to law.

THE MOST ENDEARING GIFT YOU CAN THINK OF
FOR YOUR NEAR AND DEAR WHO IS FAR AWAY

CHANDAMAMA

**Give him the magazine in the language of his choice—
Assamese, Bengali, English, Gujarati, Hindi, Kannada,
Malayalam, Marathi, Oriya, Sanskrit, Tamil or Telugu
—and let him enjoy the warmth of home away from home.**

Subscription Rates (Yearly)

AUSTRALIA, JAPAN, MALAYSIA & SRI LANKA

By Sea mail Rs.117.00 By Air mail Rs. 264.00

**FRANCE, SINGAPORE, U.K., U.S.A.,
WEST GERMANY & OTHER COUNTRIES**

By Sea mail Rs. 123.00 By Air mail Rs. 264.00

Send your remittance by Demand Draft or Money Order favouring
'Chandamama Publications' to:

CIRCULATION MANAGER CHANDAMAMA PUBLICATIONS CHANDAMAMA BUILDINGS
VADAPALANI MADRAS 600 026

A S H A R P
M I N D
N E E D S A
S H A R P
P E N C I L

NATARAJ

* Offer available on 10s pack of Nataraj 621 HB and Nataraj Petals pencils only. Offer valid till stocks last.

FREE

NATARAJ SHARPENER
with every pack of
10 NATARAJ
Pencils*